

ALGIMANTAS LYVA
MINDAUGAS PELECKIS

P A M E S T I E J I

*Tarsi kronikos, kuriose pametami ne tik jų
personažai, bet ir autoriai*

PASVIRES PASAULIS

VILNIUS
2015

UDK 821.172-31
Li663

© Algimantas Lyva, 2015
© Mindaugas Peleckis, 2015
© Viršelis, Kazimiera Lyvienė, 2015
© Viršelio nuotrauka, Mindaugas Peleckis, 2015
© „Pasviręs pasaulis“, 2015

ISBN 978-609-8027-13-6

I. Tarsi faktai

Gimimas

Gimimas, gal vienintelis, gal tik kitas, po (ne)pavykusio gyvenimo. Argi tai svarbu? Ši akimirka yra magiška. Gyvenimo dar nėra, nežinia, koks jis bus. Pradžia... Vėl ir vėl pradžia...

- - -

Ankstyvą rytą, prieš pat brėšką, kaip ir buvo pataręs Mokytojas, Guru Guru pakirdo medituoti ir melstis. Tingėjosi, bet kartu vidinis žadintuvas buvo jau gana gerai ištreniruotas. Nuraminęs sapnuose klaidžiojusias proto šmėkliukes, jis susimąstė apie laiką ir laikinumą. Apie tai, kur viskas dingsta, kur toji laiko skylė, kurioje jau atsidūrė tiek milijardų žmonių, gyvūnų, fotografijų, knygų, kitų daiktų... Kur toji laiko skylė, iš kurios vėl viskas atsiranda? Ar sugrįžta seni žmonės, gyvūnai ir daiktai? Ar ateina nauji?

Guru Guru suprato, kad jo mintys – tik pradžios kvietimas, geras kvietimas... Pradžia... Pradžia jau ateina, bet Guru Guru dar negirdėjo jos žingsnių... Nebėra žingsnių... Naujoji karta, šeštoji rasė ateina be žingsnių... Bilietas į Marsą (į vieną pusę) jau paruoštas, ir milijonai siekia ten pakliūti.

Dabar reikia rinktis, su kuo tu. Ar su Baltojo legionais, ar su Juodojo. Angelai pasinaudojo Kurto Vonneguto patarimu ir

ėmė veikti mafijos principu. Kova užvirė rimtesnė, nei kas galėjo pagalvoti. Sudėk visus kada skaitytus ir neskaitytus šventraščius į vieną knygą, atsiversk bet kuri puslapį ir padėk ranką...

Guru Guru taip ir padarė... Frazė, kurią užkliudė, skambėjo Guru Guru galvoje: „Aštuntąją dieną sostas iš dramblio kaulo buvo paruoštas, virš jo iškelta karaliaus karūna.“ (*Shabnameh*, „Rostamas ir Kei Kobadas“, p. 135.)

Guru Guru pažvelgė pro langą. Lauke dar buvo tamsu. Dar negimė diena, dar negimė jis:

– Jau man kažkas aiškėja... Bandysiu suprasti, kas vyksta ir kas nevyksta... Bandysiu iširti virusą, kuris pakeičia žmonių mąstymą, tirsiu aplinkybes, kurios neveikia...

Ankstyvą rytą, prieš pat brėšką, kaip ir buvo pataręs Mokytojas, Guru Guru meditavo toliau, nes tai buvo geriausia, ką buvo galima padaryti dar prieš gimimą, dar prieš mirtį.

Dravenis

– Ramus žvilgsnis į sieną. Ji ta pati. Ir kodėl turėtų keistis, tobulėti siena? Kodėl gyvenimo kliūtys turi pavirsti ryškiai apšviestais tuneliais ir visi nepakeliama darbai taptų lengvi it pūkas? Kodėl turėtų lubos pavirsti debesuotu dangumi?

Atsakymas paprastas ir aiškus: reikia atsikratyti namų, jaukaus interjero, židinio (pagirtina, jei jo nėra!), kuris medine malkų šviesa nuspalvintų blankų vidurinės klasės (ar ji yra?) atstovo ar atstovės gyvenimą. Kartais mąstau apie anglį, juoda, kieta, kristalinę... Kaip jį kasama? Turbūt sunkiai, nekvalifikuotai...

Bet, Guru Guru, nenukrypškime tuo pagrindinės temos, kurios nėra ir negali būti. Ne kiekvienas išdrįs palikti jaukius, šiltus namus ir išeiti į šaltį, į gatves, miegoti žiemą ant suoloelio ir kantriai laukti pabaigos, finalo, sausų šakų plojimų, varnų nekrologo, džiugių praeivių ašarų... Ir neliks jokieo tragizmo, būties problemų, likvidacijos baimės – tik šaltis, baisus, beveik nepakeliamas, bet ir jis greitai pasiduos. Ateis ramus snaudulys ir visas pasaulis užmigs... – aiškino Dravenis.

– Ir vėl tu pabusi girtas savo lovoje, pamiršęs išjungti CD grotuvą, ir *repeat* režimas „neišdurs“ tavęs, vis dar suksis YES plokštelė „Fly from here“, ir tu pakilsi ne gyventi, bet ieškoti alaus skardinės... Ir taip kasdien... – piktinosi Guru Guru.

– Ne kasdien... Ateina blaivios ir nuobodžios dienos, – atsiduso Dravenis ir prisidėgė kontrabandinę cigaretę.

Palėpę užpildė nuodingos dujos. Reikėjo dujokaukės. Guru Guru kostelėjo ir prisiminė Pirmąjį pasaulinį karą (praeitame gyvenime tikriausiai kariavo Austrijos ir Vengrijos pėstininkų pulke), apkasus, Falkenhano dujas. Reikėjo dar kartą (ir ne vieną!) Dravenio palėpėje išgyventi cheminio ginklo ataką.

Dravenis buvo geriausias vaikystės draugas. Užaugo jie tame pačiame asfalto kieme, baigė tą pačią mokyklą. Tik nuėjo skirtingais keliais: Guru Guru universitete studijavo žurnalistiką ir dirbo solidaus dienraščio redakcijoje, o Dravenis tapo dailės bakalauru ir niekur nedirbo. Mokykloje chuliganas ir peštukas Dravenis moksliauką Guru Guru gynė nuo agresyvių bendraklasių smurto ir patyčių. Kilnu, sektina... Ir kas gi jungė du tokius skirtingus žmones?

Atsakymas paprastas ir aiškus. Dravenis buvo užkietėjęs melomanas, rinko LP ir CD kolekciją, mėgo šnekėti nesąmones, kliedėti „aukštomis“ temomis apie gyvenimo prasmę, bet jis niekada neskaitė rimtų knygų. Grauzti knygas jam buvo nepakeliama nuobodybė, katorga. „Aš ne žiurkė“, – mėgdavo sakyti Dravenis. Matyt, todėl Guru Guru buvo vienintelis patikimas klausytojas, su kuriuo jis galėjo šnekėti „nesąmones“ ir aptarti savo „trenktas“ mintis. Bet muzika tyliai dirbo savo juodą darbą ir trankiu skambesiu žadino Dravenio protą, todėl jis nebuvo beviltiškas pašnekovas, nebuvo ir alkoholikas.

„Alus – tai mano priešnuodis, antraip mane greitai pribaiigtų sumautas gyvenimas“, – mėgo aiškinti Dravenis.

– Įkalk alaus! – paragino Dravenis.

– Atsinešiau giros...

– Tau pasisekė...

Guru Guru intuityviai suprato, kad Dravenis jam reikalingas kaip stimulatorius, katalizatorius neapsileisti, neprasmegti miesčioniško gyvenimo liūne. Dravenis tapo poligonu, kuriame Guru Guru išbandydavo religines tiesas, įvairias dvasines doktrinas. Apie politiką jie niekada nekalbėjo. Ši tema buvo tartum uždrausta, nes Dravenis niekino politikus, valdininkus, visas santvarkas, revoliucijas, perversmus, bet ką, kas noriai aptariama spaudoje. Ši nuostata Guru Guru patiko, nes jis buvo sotus redakcijoje kasdien sunkiai suvirškinamos politikos, kvailių apžvalgų, paskalų ir kitokių nesąmonių.

– Draveni, tu – melomanas, todėl tau skirti du keliai...

– Nekantrauju sužinoti.

– Religija arba beprotnamis...

– Renkuosi *durnyną*, – apsidžiaugė Dravenis ir uždėjo „The Psychedelic Furs“ pirmąjį diską, – *nice price*, Guru Guru, kokie *šmotai*, *kavalkai*, *gabalai* – *India*, *Sister Europe*, *Imitation of Christ...* Tavo pranašystės jau pildosi!

Susikalbėti tapo neįmanoma, nes Dravenis paleido muziką itin garsiai. Teisingas sprendimas. Kalba tėra garsas. Kalba ne visada turi prasmę. O muzika?

Ateivis

Reikėjo atskirti vakarą nuo ryto, nustatyti, ar temsta, ar švinta. Vienintelis instrumentas (neapčiuopiamas, nepatvirtintas, neįrodytas) buvo laikas. Laikrodis, kas nekeista (nekeista!), visiškai netiko tokiam bandymui.

Dravenis sustaugė. Jeigu atsilieps šunys – vadinasi, rytas. Gyvūnai, išvesti atlikti gamtinių reikalų ir pabendrauti su praeviais, itin jautrūs bet kokiems garsams – ypač žmogaus staugimui. Dravenis sukaukė dar kartą, garsiau. Rezultato jokio. Yra dar vienas būdas – reikia pasiūsti žinutę Guru Guru.

Žagtelėjo, pyptelėjo, skambtelėjo Guru Guru telefonas. Žinutė: „Rytas ar vakaras?“ Guru Guru skubiai atrašė: „Vakaras“, ir netrukus gavo atsakymą: „Varyk.“ „Aš ne vienas“, – atsakė Guru Guru. „Visi“, – patvirtino Dravenis.

– Smilte, važiuokim pas Dravenį. Paklausysime muzikos...

Guru Guru Mylimoji neprieštaravo, o Guru Guru apsidžiaugė – kur eiti, kai piniginė tuščia?

Dravenis vilkėjo žiauriai per didelį kostiumą, kuri nusipirko ypatingiems atvejams skudurinėje, pusvelčiui, už tris litus. Guru Guru Mylimoji apstulbo, bet Dravenis neapsiribojo garderobo invazija.

– Aš nesu dvasininkas! Esu holograma! Grupė *The Church* „Sometime Anywhere“ ir aš specialiai jums, visam virtualiam pasauliui, be garso, be žodžių padainuosime paskutinę CD dainą: „The Dead Man’s Dream“. Džiaugsitės gyvenimu beveik penkias minutes.

Dravenis suvyniojo reklaminę skrajutę ir žiopčiojo į ritinį, tarsi į mikrofoną. Pagaliau atrakcija pasibaigė. Dravenis užbaigė spektaklį saugiu, bet gana efektingu griuvimu ant kilimo.

– Ir tai viskas? – ironizavo Guru Guru Mylimoji.

– Pasvajokit! – atrėžė Dravenis. – Antras šou numeris – susitikimas su ufonautu...

– Kur? – nė kiek nenustebo Guru Guru.

– Eime, nėra laiko aiškinti... Brangi kiekviena sekundė.

Praeiviai smerkiamai stebėjo Dravenio aprangą.

– Žiopliai, provincija... Atsilieka nuo mados!

Pagaliau trijulė sustojo prie didžiulio prekybos centro, kosminės bazės, pasak Dravenio.

– Kur dingo ufonautas? – smalsavo Guru Guru.

– Kantrybės! – beveik supyko Dravenis.

Ilgai laukti neteko. Prie jų prislinko kažkoks valkata ir paprašė lito.

– Gausi penkis, jei pasakysi, iš kokios planetos atskridai?

Valkata it oro balionėlius išpūtė akis. Pasikasė pakaušį

ir tylėjo. Ateivis. Jokių abejonių. Saugo paslaptį, nenori būti demaskuotas ir sugautas.

– Kaip nori... Negausi lito.

Ateivis ilgai mąstė ir pagaliau pasiryžo:

– Iš Marso...

– Še, pragerk pinigus! – džiūgavo Dravenis. – Dabar tikite, kad Žemėje pilna ateivių?

– Valkatų, – pasipiktino spektakliu Guru Guru Mylimoji.

– Koks skirtumas, – nusijuokė Guru Guru.

Ultrapatriotas

Dravenis, patogiai atsirėmęs į žibinto stulpą, stebėjo, kaip Gedimino prospektu žygiuoja skustagalvių kolona. „Lietuva – lietuviams!“ – skambėjo šūkis. Dravenis pasijuto sutrikęs: „Ar aš patriotas, o gal tik niekingas kolaborantas, išdavikas?“

Dravenis susvyravo, sąžinė smogė tiesiai į smegenis. Aptemo akys. Bet staiga iš proto gelmių išniro klausimas: ar šūkis „Lietuva – lietuviams!“ yra pakankamai platus, perspektyvus, galintis įkvėpti kosmopolitizmo pritrėkštus žmones?

„Ne, reikia žiūrėti plačiau! Lietuva – Lietuvos piliečiams! Jau geriau, bet ir šis požiūris dar yra siauras: šalikelėje lieka Lietuvos pilietybės neturintys, svetur gyvenantys tautiečiai ir jų vargšai vaikai. Lietuva – Lietuvos vaikams! Beveik gerai, bet dar nepakankamai...“

Dravenis, stebėdamas demonstraciją, aktyviai mąstė. Nejaugi jam nepavyks pabusti, atrasti naują, perspektyvią

koncepcija? Kažkoks liesas ilgšis smogė Draveniui į nosį:

– Ko žiopsai, gal nepritari...

– Pritariu, pritariu, – vapėjo Dravenis, – bet aš ieškau platesnio sprendimo...

– Atleisk, seni... Štai butelis alaus! Įkalk! Pamiršk. Ir prisijunki prie mūsų!

Dravenis mechaniškai įbrido į skustagalvių minią ir, nieko nematydamas, negirdėdamas, maštė toliau. Apniktas (apsnigtas) sunkių minčių, svyruodamas kolonos krašte, jis atsitrenkė į policininką ir jo mundurą aptaškė krauju. Pasipiktinęs pareigūnas Draveniui per kuprą smogė *metaloplastikiniu* bananu:

– Šalin, padugne, mušeika! Jei dar pasišakosi, nuvešiu į kaliūzė!

Svaigus banano smūgis pažadino Dravenį.

– Mieli Lietuvos žmonės. Mes visi lietuviai! Visas pasaulis – tai Lietuva! – sušuko ką tik iškeptas (primuštas) oratorius.

Staiga Dravenis pastebėjo Guru Guru.

– Draveni, ar Paukščių Takas – tai Lietuva?

– Guru Guru, visa visata – tai Lietuva, o visi žmonės, visi ateiviai yra lietuviai. Tai plačiausias požiūris, kurį aš atradau, spontaniškai ir netikėtai...

Vilnius – Mūsų, 2014 m.

Guru Guru ir Autonomija (Nepriklausomi Guru Guru nuotyčiai, Nr. 1)

Guru Guru kartą paklydo tarp romanų, tėvynių ir filosofijų. Taip jis surado Autonomiją – nežinia kur egzistuojančią Zoną.

Nelyginant Stalkeris Guru Guru ėjo per Autonomiją mąstydamas: o jei taip kiekvienas iš 7 ar daugiau milijardų žmonių imtų ir atsiskirtų, ir sukurtų savo Autonomiją. Kaip būtų smagu! Ir visur gyvuotų lenoniška taika, kurią Johnas apdainavo savo šedevre „Imagine“.

Nejau visiška laisvė neįmanoma?

Nejau pasaulis be karo – tik iliuzija?

Nejau artėja paskutiniosios Kali Jugos dienos?

Prakeikti militaristai, šiaip jau nemėgstantis keiktis negražiai juos pavadino Guru Guru.

Papūskit man į uodegą, pridūrė jis, mojuodamas iš karto keliomis vėliavomis. Koks skirtumas, kurių Autonomijų. Jis buvo Laisvas.

Guru Guru šoka Meškos šokį (Nepriklausomi Guru Guru nuotyčiai, Nr. 2)

Kartą Guru Guru, laimėjęs mūšį (bet dar nelaimėjęs karo), kaip mėgstantis totemizmą, sušoko Meškos šokį. Jį šokti išmokti ketino dar seniai, su žmogumi, kadaise save vadinusiu bičiuliu. Šio šokio (kamarinskajos) išmokti tąkart nepavyko, bičiulis tapo valdžios sraigteliu, o Guru Guru išmoko Meškos

šokio iš paties totemo. Šokį per totemą perdavė Mylimoji.

Tai įvyko saulėtą žiemos dieną. Džiaugsmo ir pergales šokis buvo sušoktas, idant deramai būtų atsidėkota draugams ir parodyti Meškos nagai priešams.

Meškos šokis geras tuo, patyrė Guru Guru, kad ne tik kelia nuotaiką ir apvalo dvasiškai, bet ir apvalo nuo netikrų draugų, „mokytojų“. „Jei sutiksi savo kelyje Budą, užmušk jį.“ (逢佛殺佛.)

Taip apie netikrus budas kalbėjo tikrieji Mokytojai, tiksliau, IX a. *Chán* Meistras Línji Yìxué (臨濟義玄).

Vieną tokį šiandien Guru Guru demaskavo.

Du pokalbiai

Guru Guru ne tik pradėjo gilintis į teorines meditacijos gelmes, bet ir siekė išbandyti meditaciją praktiškai. Ar Tikėjimui gana filosofijos, ar pakanka tik atsidavimo? Žinios sprogdino Guru Guru iš vidaus. Guru Guru buvo pasiekęs kritinę ribą, kai galėjo sprogti jo racionalus, sisteminis mąstymas ir bet kada galėjo būti „nukirstas“ jo kritinis protas. Kas tada?

Tada – klausimas Išminčiui:

– Ar Islamas nedraudžia tirti savo protą, „įjungti“ sąmonę / suvokimą? Ar Islamas nedraudžia medituoti?

Išminčius atsakė:

– Ne. Sufijui žinių ieškojimas tolygus žinijos įgijimui per patirtį. Studijuoti sąmonę ir plėsti ją – vienas ir tas pats. Sąmoningumas ateina per patirtį, kai suvokiame visą Vienio

sistema. Sufijaus širdis siekia suvokti Išmintį (Dieviškąjį Intelektą) tiesiogiai, taigi filosofija ir psichologija tampa vienu dalyku. Išminties ilgesys yra esmė...

Dravenis, sužinojęs apie šį pokalbį, pasakė:

– Tuomet, Guru Guru, gali drąsiai tirti savo sąmonės / suvokimo gelmes... Ir stengtis visą laiką išlikti su „įjungta“ sąmone. O tam reikalinga treniruotė. Guru Guru neatmes meditacijos! Valio!

– *Mashallah!* – atsakė Guru Guru.

Guru Guru ir naujas kalendorius

Guru Guru nusprendė, kad gana tų svetimtautiškų metų ciklą. Todėl, pasitaręs su savimi, Bitutpilkiumi (apie jį plačiau bus papasakota vėliau) ir, be abejo, Draveniu, nuo 2015-ųjų nusprendė sukurti naują – trejų metų – kalendorių. Tiesa, mėnesiai ir dienos nesikeistų, tik metų ženklai (totemai).

„Trys – pats tas“, – argumentavo Guru Guru.

„Tas pats“, – pritarė jam Bitutpilkis, Dravenis apsiverkė.

Taigi nuo 2015-ųjų sausio 1 d. Guru Guru nusprendė pradėti tokį naują kalendorių:

- 1) Surūdijusio Lietvamzdžio metai;
- 2) Patiltės Voratinklio metai;
- 3) Benzino Žarnos Pistoletto metai.

Nors, sužinojusi apie tai, kas parašyta, Vienos Liaudies Respublikos ambasada įteikė protesto notą ir ją tuoj pat gavo

atgal, neabejojama tuo, kad naujieji, pirmieji Surūdijusio Lietvamzdžio metai prasidės 2015 01 01 00 val. 07 min. Bukčių garažuose (bus šiltas vanduo).

Už dviejų metrų – *satori*

Guru Guru stebėjo Dravenio nuopuolį, bet neištarė nė vieno smerkiančio ar pamokančio žodžio.

Net ir tada, kai jis išgirdo kvailą Dravenio eilėrašį:

cigaretė ir alus

eutanažija ir krematoriumas

kolumbariumas ir karvelidė

a. a.

ir

baltų balandžių

apdergta taika

Nereikia bandyti perprasti savo (ar kitų) kvailų ar protingų (tai tas pats) poelgių ir paskui kaltinti žiaurų likimą, nepalankias aplinkybes, konjaką. Nereikia pamiršti, kad pasaulyje viešpatauja politinės dėlionės, reklaminės skrajutės, elektroniniai laiškai.

Jau atšalo poetinės metaforos, nes jos pavirto mokslo tyrimo (ar neigimo) objektais, neiššifruojamais artefaktais, dėmesio nevertomis smulkmenomis, tolimomis žvaigždėmis, kometomis, asteroidais. Tai paprasta, todėl ir sudėtinga. Užkrečianti kasdienybė neleidžia peržengti slaptos ribos,

nematoma kreida nubrėžtos linijos. Beveik neįmanoma peršokti tvoros, už kurios žolėje mirksta kiauri lietaus batai ir laukia tavęs tolimai, bet dar ne paskutinei kelionei.

Dravenis, ir dar kartą (ne)atskridęs iš Olsterio, pasijuto apgautas, apmulktas, „išdurtas“, kiauras nuo melo, klaidingų orų prognozių, laiptų duobių, klibančių turėklų. Ar jis tikrai grįžo namo? Migla, vandens šluota šlavė horizontą, bet tolimi stogai liko suodini. Rūke tirpo purvini miesto kontūrai, vaiduokliška švytėjo vakaro tamsa.

Liūdna. Atstumai tapo maži, sutrumpėję iki kvanto skersmens, todėl kelionės tapo beprasmiškos. Visur tas pats akmuo, ta pati žemė. Ir Ramusis vandenynas niekuo nesiskiria nuo Baltijos jūros. Didžiųjų geografinių atradimų epocha prasidėjo žmonių sąmonėje. Sąlyginėje kaukolės sferoje, kurios beveik niekas nemato, dabar (ir visada) vyksta visi kosminiai žaidimai.

Staiga Dravenis išgirdo aštrų spygliuočių ošimą. Galbūt buvo kalta šalta oro tylą? Gal itin žemas užgesusios lėktuvo turbinos gausmas? Kažin... Oro uostą apsupo taikdariai medžiai. Ir lapuočiai, ir spygliuočiai stovėjo draugiškai susikibę rankomis – šakomis, tarsi nenorėjo išleisti Dravenio iš Lietuvos.

Sumedėjo Dravenio kūnas, skeleto gelmėje suspurdėjo sielos griuvėsiai. Sunku gyventi geografiškai apribotoje Tėvynės teritorijoje, vingiuotuose politinio žemėlapių kontūruose surasti būstą ar darbą. Tik nesunku pamušta nosimi užuosti žalia gimtosios žemės spalvą, nudažyti nuo šalčio pamėlusį veidą vos vienu mobiliojo telefono batonėlio paspaudimu. Gal dviem?

Koks skirtumas. Visi skambučiai beverčiai, beprasmingi, be jokio rezultato. Galima tik paskutinius pinigus nusiųsti tolimam, nepasiekiamam aukų rinkėjui. O gal geriau badaujantiems Afrikos vaikams paaukoti save, tegul suvalgo chemikalų prisotintą kūną ir iš skeleto sukonstravę dviratį keliauja į Lietuvą. Atgal, t. y. pirmyn.

Ne miestas. Holograma. Apgaulė. Muliažas. Dvejetainis oro uostas padvelkė siaubu. Metaliniai lėktuvai pavirto skaitmeniniais pterodaktiliais. Lietaus periodo parkas. Lietuva. Dravenis nutraukė topografinės vietovės apžvalgą ir skubiai įkrito į spalvotais pieštukais nupieštą taksį. Reikėjo būti atsargesniam, vengti bet kokių rašymo priemonių, spausdintuvų, kopijavimo ar klonavimo aparatų.

Prie vairo sėdėjo vilkas, aprengtas pilka vairuoto uniforma. Guašas. Plakatinė spalva. Dažai, sumaniai paversti tikrove. Plaukuotas ausis slėpė popierinė kepurė, sulankstyta iš nepopuliaraus dienraščio.

– Kur važiuosime?! – sustaugė taksistas.

– O kur metalas?

– Uždrausta... Gąsdina klientus. Taigi gatvė, namas, laiptinė... Paskubėkite, laikas – maistas, atleiskite – pinigai.

– Aš alkanas... Rekomenduokite užėigą.

– Puikus jausmas. Ar tiks „Šokoladinis tankas“?

– Puiku, – visai neapsidžiaugė Dravenis.

Tokio akrobatinio vairavimo Olsteris net nesapnavo.

– Gal važiuoju lėtokai... Nesikuklinkite, aš jūsų paslaugoms...

– Malonėkite šiek tiek greičiau...

– Pritariu, – nudžiugo vilkas.

Kai Dravenis išlipo iš laukinio taksi, jį paslaugiai pasitiko šlapia gatvė, tirštos „Šokoladinio tanko“ šviesos. Nedžiugino drumstas naktinis gyvenimas. Dravenis prisiminė Ulsterį, kuriame niekada nebuvo.

– Ar jūs katalikas, ar protestantas? – Dravenio paklausė neegzistuojantis praeivis.

Verta priminti, kad atsakymas gali lemti jūsų gyvybę. kažkas paklausia, kažkas atsako, žūsta visi. Anksčiau ar vėliau ateina visiems galas. Mirtis neišvengiama, tai išties džiugus, poemos vertas faktas. Dravenis nusispjovė ir pataikė tiesiai ant šuns, kurį kažkoks inteligentas išvedė viešoje vietoje atlikti gamtinių reikalų. Tiesiai ant šaligatvio. Demokratiška, higieniška, europietiška, šuniška...

Dravenis nepanoro stebėti, kaip tuštinasi stambus gyvūnas, todėl nutarė užkasti ir išgerti arbatos, kol apetito dar nesužalojo koptus fekalijų kvapas. Užėjo skambėjo britų rokas, progresyvus. Geras! Teisingas!

Dravenis nuslėpė grupės pavadinimą – nereikia populiariai grupei papildomos reklamos, didesnių honorarų. Gera būti kūrėju, tarnauti jei ne tautai, tai bent žmonijai. Tiesa, Dravenio poezijos knygos neišleido nė viena pasaulio leidykla. Ir nereikia!

– Velnio Žemė, mano poeziją skaitys marsiečiai, gilūs, katastrofiški skaitytojai, išgyvenę visus kosminius siaubus, – nusikeikė poetas.

Užėjo Dravenis tikėjosi prabangaus aukščio, imitacinių

žvaigždžių. Deja, virš galvos kabojo žemos pakabinamos lubos, nebuvo kur slėptis. Ant sienos kabojo televizorius – mulkintojas, skriaudikas. Nepagudė nė fantastinių filmukų siužetai.

Nebus džiugaus finalo, *popsoros* pabaigos. Kiborgas. Laki Dravenio vaizduotė nupiešė nuožmų priešo veidą: plika, tatuiruota galva, kastetas, smūgis. Mirtis. Žemiška, ne kosminė. Ne, to nebus. Ant baltos lėkštelės su mėlynu dekoratyviniu krašteliu verkia atkirstas torto gabalas.

Pasigirdo tik paprastas *triokešt*. Dravenis nuvirto nuo kėdės ne todėl, kad buvo klastingai užpultas. Lūžo prabangi, lakuota kėdės koja. Dravenis it paskutinis mulkis išsitiesė ant pakankamai švaraus parketo. Suskambo pašaipus juokas. Fiziškai (ne dvasiškai!) kritęs, Dravenis neskubėdamas atsikėlė ir piktai pažvelgė į jaunimo būrelį, kuris nesidrovėdamas replikavo ir atvirai šaipėsi: „Mulkis, *latras*, prisisproges nevykėlis!“

Užvirė kraujas. Dravenis nė neketino sublizgėti atlaidžiu humoru, klouno gestu, bet ruošėsi žiebti įžūliai išsišiepusiam niekšeliui į dantis. Staiga sprogo užėigos durys. Ne bomba, ne raketa, ne patrankos šūvis. Didžiulis buldogas su ryškiai pastebima kiemterjero priemaiša šoko tiesiai ant Dravenio. Jo reakcija buvo žaibiška, Dravenis suspėjo sugriebti šunį už gerklės. Tai buvo tas pats apspjautas ir skaudžiai ižeistas buldogas. Jei šuo būtų grynaveislis, jis be šeimininko komandos niekada nebūtų užpuolęs skriaudiko. Suveikė prastas, prasčiokiškas tarpuvarčių kraujas. Ne mėlynas, ne raudonas, vergiškas, bespalvis. Sunku buvo tramdyti plėšrūną. Dravenis vos neapsivėmė – iš pabaisos nasrų sunkėsi putas, lašėjo glitūs skystis, o iš gerklės sklido bausus dvokas.

Nežinia, kuo būtų pasibaigęs šis incidentas, jei tarsi iš po žemių (imitacinio parketo) nebūtų išdygęs naminio (!) gyvūno šeiminkas. Tai buvo toks Galigantas.

– Mopasanai, ramiai! – įsakė referentas.

Šuo nurimo ir urgzdamas atsitraukė prie šeiminko kojų.

– Atleiskite, Draveni, matyt, jūs nepatikote inteligentui Mopasanui, nes esate atgrasus nemokša. Tiek to, aš nesupykau.

Nuotaika buvo sugadinta nepataisomai. Dravenis sugrižo į palėpę, nes nebuvo kito pasirinkimo. Dravenis patikrino kolto apkabą. Jis buvo pasiruošęs nugalabyti Galigantą. Tik ne save. Staiga Dravenis susigėdo, nes tik dabar pastebėjo savo nuopuolį. Šalin alkoholį ir cigaretes! Nereikia nei psichoanalitiko, nei ekstrasenso, nei dievoto šarlatano pagalbos. Draveniui neprireikė net prašyti Dievo pagalbos. Kaip paprasta ir aišku. Koks nepakartojamai kuklus džiaugsmas! Dravenis išgyveno *satori*.

逢佛殺佛

Meet buddha kill buddha

Vadinasi, tikrasis *Buddha* – tai nubudusi Sąmonė. Ir ją, anot minėtos frazės autoriaus Línjì Yìxuéno, galima aptikti tik savyje, ne kur nors kitur. Taigi jei sutinki kažką išoriško, tai nėra *Buddha*. Vien jau faktas, kad tas kažkas atrodo kaip išoriškas, reiškia, kad dar yra dualizmas, ir sąmonė nenušvitusi, nes projektuoja savo turinius į išorę.

Taip kartą išminčius Guru Guru aiškino.

Guru Guru ir gnostikai

Guru Guru buvo apgautas. Ir ne bet kieno, o pačios visatos. Tos, kurią, kaip teigia gnostikai, sukūrė ne Dievas, o toks demiurgas. Bent jau apgautas jis jautėsi. Apie demiurgą Guru Guru nutuokė ne daugiau nei apie tai, kuo skiriasi manų košė, dangiškoji mana, budistinė mana ir mana Polinezijoje. Todėl, kaip paprastai tokiais atvejais, Guru Guru kreipėsi į išminčius.

Išminčius kaip visuomet kantriai, nelyginant vaikui, aiškino:
„Atrodo, kad katalikai nemažai bus kanoninius raštus „paredagavę“. Nemanau, kad Vatikano archyvuose daug daugiau ko rastum, negu žinoma. Raštai, nepripažinti kanoniniais, išnykdavo, jų niekas neperrašinėdavo, jei išlikdavo atsitiktinai, kaip Nag Hammadi radiniai. Kai kurios apokrifinės (ne gnostinės) evangelijos liko ir pas bažnyčią, kuri jas pripažino pamaldžiais (bet ne apreikštais) raštais. Kai kurie iš katalikams nekanoninių raštų buvo pripažįstami (bent tam tikrą laikotarpį) kai kuriose Rytų bažnyčiose. Įdomu, ar tau teko girdėti, kad Naujajame Testamente trys iš Pauliui priskiriamų laišku yra klastotės? Tai 1 Timotiejaus, 2 Timotiejaus ir Tito laišakai. Štai viena iš eilučių (1 Tit 6–20) atrodo nekaltai lietuviškame vertime: 20 *O Timotiejau, sergėk tau patikėtą turtą, vengdamas pasaulio tuščiažodžiavimo ir tariamojo pažinimo prieštaringų teigimų, 21 nes kai kurie, jį pamėge, nuklydo nuo tikėjimo.* Graiškiškai tai skamba taip: ω Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρέπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωλάσκαὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως („O Timotiejau, tą patikėtą saugok, vengdamas tų profaniškų tuščiakalbysčių ir

Antitezių tos melagingo vardo gnozės“). Antitezės, kaip yra žinoma, yra 144 metais parašytas gnostiko Markiono veikalas (aišku, katalikų sunaikintas). Katalikų klastotojas toks *durnas*, kad į tariamą „Pauliaus“ (mirusio 64 ar 67 m.) laišką įterpia pasmerkiamą knygos, parašytos 144 m. Beje, klastotojai buvo tokie išūlūs, kad, norėdami sustiprinti įspūdį, neva tie laiškai autentiški, įterpė ištrauką iš tikriausiai autentiško Pauliaus laiško, kurį šis, matyt, parašęs 64 ar 67 m., laukdamas mirties kalėjime: *6 Aš jau esu atnašaujamas, ir mano iškeliajimas arti. 7 Iškovojau gerą kovą, baigiau bėgimą, išlaikiau tikėjimą. 8 Todėl mane laukia teismo vainikas, kuriuo mane tą Dieną apdovanos Viešpats, teisingasis Teisėjas, ir ne tik mane, bet ir visus, kurie su meile laukia jo pasirodant. 9 Paskubėk veikiai atvykti pas mane, 10 nes Demas, pamilęs šį pasaulį, paliko mane ir iškeliavo į Tesaloniką, Krescentas – į Galatiją, Titas – į Dalmatiją. 11 Vienas Lukas tėra su manimi. Pasiimk ir atsivesk Morkū, jis bus man naudingas padėjėjas. 12 Tichiką aš pasiunčiau į Efezą. 13 Atvykdamas atgabenk apsiausta, kuri palikau Troadėje pas Karpą, taip pat knygas, ypač pergamentus. 14 Kalvis Aleksandras man padarė daug bloga, Viešpats jam atmokės pagal jo darbus. 15 Ir tu saugokis jo, nes jis labai priešinosi mūsų žodžiams. 16 Mano pirmajame apsigynime nė vieno nebuvo su manimi, visi mane paliko. Tenebus jiems tatai palaikyta nusikaltimu! 17 Viešpats buvo su manimi ir mane sustiprino, kad per mane toliau skelbimas pasiektų pilnatvę ir visos tautos jį išgirstų; jis mane ištraukė iš liūto nasrų. 18 Viešpats mane vėl ištrauks iš visų piketų kėslių ir išgelbės savo dangaus karalystei. Jam garbė per amžių amžius! Amen.*

Manau, kad naudotis žmogaus priešmirtiniu laišku, kad būtų pagrįsta klastotė, yra cinizmo viršūnė. Beje, ne tik aš, bet

dauguma rimtų Biblijos tyrinėtojų laiko šiuos laiškus klastotėmis. Jų tikslas buvo įrodyti, kad Paulius nebuvo gnostiku, nors, perskaičius jo autentiškus laiškus, susidaro kitoks įspūdis. Reikėtų sukurti gnostikų Bibliją, iš kurios būtų pašalintos neautentiškos klastotės (ar bent įvardintos kaip tokios) ir įtrauktos išlikusios gnostikų evangelijos (gaila, jų išliko labai nedaug). Dabartiniai katalikų autoriai (nors ir ne visi) priversti pripažinti, kad tai apgaulė, bet tada sako, kad tie laišakai, nors ir netikri, priimti į kanoną, nes atitikę bažnyčios mokymą.

Yra tokia koncepcija, vadinama *perikhōrēsis* (περιχώρησις, „išsiskverbimas“), labai artima budizmo koncepcijai. Ji pirmąsyk aprašyta Maksimo Homologeto (Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, 580–662), arba Maksimo Išpažintojo, kuris, nors ir būdamas ortodoksiškas stačiatikių vienuolis, pagal savo mokymą buvo tikras gnostikas, nes rėmėsi Plotino ir Proklo mokymais. *Perikhōrēsis* aprašo žmogaus ir Dievo santykį kaip persismelkiamą vienas kito energija, kurios ontologinis pagrindas – meilė. Maksimas Homologetas turėjo galvoje, kad *perikhōrēsis* parodo dvi Kristaus prigimtis: meilę kaip ontologinį principą ir asmeninį bendravimą (jis taip pat ontologinis). Taip atsiranda abipusė žmogaus ir Dievo meilė, buvimas vienas kitame. Kad egzistuočiau *perikhōrēsis*, būtinas ne tik „Aš“, bet ir „Tu“, nes meilė, nukreipta tik į save, nėra tikra, ji nepaprachia egzistencinio horizonto. Beje, trejybės koncepcija primena senovinį paslaptinę triskeliono simbolį, kurį galime rasti Sicilijos, Buriatijos, Meno salos, Sikimo vainachų vėliavose, neolito spiralėje, gotikinėse bažnyčiose, japoniškajame *tomoe*, korėjietiškjame *taegeuk*,

tibetietiškajame *gankeyil* (jis yra budizmo simbolio dharmadžakros vidinis ratas). Tai Saulės, amžinybės, aukščiausiosios realybės simbolis, kurį galime aptikti ir pas senovės keltus, germanus bei daugybę kitų tautų.

Beje, ne visi vadinamieji pseudoepigrafiniai kūriniai yra melas tikraja to žodžio prasme:

a) labai dažnai mokiniai ir sekėjai rašydavo mokytojo vardu;

b) neretai apaštalu, pranašų ir kt. figūros buvo naudojamos kaip literatūriniai simboliai;

c) kai kas iš tokių šaltinių buvo kuriama tiesiog kaip savotiški grožiniai kūriniai, turintys didaktinę reikšmę ar tiesiog tenkinantys tikinčiųjų smalsumą, be pretenzijų į istoriškumą;

d) kartais anoniminis laiškas tiesiog per klaidą būdavo priskiriamas istorinei asmenybei;

e) bet būdavo ir tikrų apgavysčių, kai kas nors pasirašydavo žymios religinės figūros vardu, kad pakeltų savo veikalo reikšmę, arba jei polemienio ginčo įkarštyje koks nors veikėjas A remdavosi istoriniu autoritetu B, tai jo oponentas C parašydavo raštą D, priskirdamas jį autoritetui B, kuris būdavo surašomas taip, kad paremtų mintį, kad autoritetas B iš tikro buvo polemizavusiojo C pusėje.

Minėtas Pauliaus laiškų falsifikavimas buvo paskutinis atvejis, kur protoortodoksai (būsimieji katalikai) sufabrikavo Pauliaus laiškus, kur jis esą „smerkia“ gnosticizmą, taigi negalėjęs būti gnostiku.“

Guru Guru nusilenkė ir padėkojo išminčiui, įteikusiam jam gnostinių evangelijų ryšulį.

Rojalistas

Ant sienos Dravenis pakabino karalienės portretą ir nedelsdamas apsirengė britų armijos seržanto uniformą, kurią saugojo drabužių spintoje. Ir kur Dravenis nusipirko šią keistą aprangą? Paslaptis? Ne! Dėvėtų drabužių parduotuvėje galima rasti net ir astronauto skafandrą.

Guru Guru patiko šis maskaradas, bet Dravenis žaidė rimtai, be humoro jausmo, deja. Psichologija ir parapsichologija buvo bejėgė.

– Seržante, laukiu nurodymų, – šaipėsi Guru Guru.

– Laisvai.

– Klausau, sere!

– Neišvengimai artėja Lietuvos ulsterizacija, – iškilmingai paskelbė Dravenis. – Po penkių minučių bus paskelbta monarchija, atmesta katalikybė ir visi popiežininkai atsидurs už įstatymo ribų. Lietuvą valdys Jos Didenybės paskirtas generalgubernatorius. Tikiuosi, kad visi lietuviai prisieks karūnai ir taps uoliais anglikonais. Nerimą kelia Šalčininkų rajonas, su katalikais kovoti bus sukurtos specialios pajėgos.

– Nuostabu! – neslėpdamas sarkazmo sušuko Guru Guru.

– Ačiū, senas drauge, – susigraudino Dravenis. – Aš visuomet pasitikėjau tavimi.

Komedija pavirto farsu.

– Giedre, arbatos! – įsakė Dravenis.

– Eik po velnių! – iš virtuvės pasigirdo (ne)piktas atsakymas.

– Ar gali filosofija, politika ir kultūra padėti žmogui išgyventi Lietuvoje? – paklausė Dravenis.

– Padėti gali tik monarchija, – nusijuokė Guru Guru.

– *God save the Queen!* – patvirtino Dravenis.

(Savi)staba

Tik vienu mygtuko paspaudimu išjungiamo šviesa, tik vienu gurkšniu nuryjama mirtina tabletė, tik vienu revolverio šūviu sustabdomas gyvenimas. Paprasta ir lengva. Kur kas sunkiau žvilgsniu lubose šienauti muses, vidine energija uždegti sietyną. Triumfuoja elektros lemputės – jos stipresnės, aiškesnės, ryškesnės, šviesesnės... Ne paslaptis – kaukolės viduje tamsa, nėra ketvirtosios akies, dėmesingai stebinčios smegenų darbą.

Sužlugdyti civilizacijos laimėjimų, netenkame igimtų galių ir jau nesugebame pakelti bulvių maišo, iškasti tranšėjos ir pakelėse pasėti savo beprasmių žingsnių: iš namų į mokyklą, į universitetą, į darbo biržą... Ir kai pavargę grįžtame iš kažkur, krentame pro šalį, nepataikę nei į lovą, nei į fotelį. Atsitrenkiame į langą ir, springdami aštriomis panoraminėmis šukėmis, giedame apie rožinius saulėlydžius, kurie dubliuoja migdomąsias tabletes ir ramina sienas, kad sumažėtų Žemės trauka ir sunešioti batai evoliucionuotų į septynmyles slides.

Pasiilgę aukštikalnių šalčio, mes lipame ant stogų, moliniais čerpių klavišais skambiname ilgesingus noktiurnus varnoms, pelėdoms, apuokams. Šalin tapybą! Nudažę akis dangiška rūko spalva, neišvysime rojaus tolių, nes sidabrinės

arfos jau išdalintos vabalams maldininkams ir dvasiniai keliai, praradę geometrinį tikslumą, veda tik į virtualias kapines. Greitai senstame, nes ant raukšlėtų veidų vis sunkiau auginti rausvus pomidorus ir smegenis aptverti spygliuota viela, kad agnostikai termitai nesugrauztų dvasinių žinių likučių.

- - -

Ir galime tik ilgai žiūrėti, kol pavyks prarasti minčių greitį, ir pastebėti, kaip beprotiškai lėtai keičiasi paprastas peizažas ir pradeda ryškėti išminčių praminti balti debesų takai.

Guru Guru ir Bitutpilkis

Guru Guru su Bitutpilkium (ne)buvo draugai. Jų požiūris į gyvenimą kardinaliai skyrėsi. Tačiau kartais jiems būdavo įdomu pasišnekėti.

Tiesa, 40 proc. laiko jie bardavosi – apie politiką, orą ir netgi literatūrą. 60 proc. bendravimo užimdavo apsikeitimas nuomonėmis apie pasaulio neteisybes ir keistenybes.

Ir Guru Guru, ir Bitutpilkis patys sau buvo gana ramūs žmonės, tačiau susėdę prie puodelio arbatos užsiplieksdavo kaip Indonezijos vulkanai. Vis dėlto buvo dalykų, kurie, net kardinaliai išsiskyrus nuomonėms, juos suartindavo. Pvz., abu pripažino, kad geriausias roko albumas yra „The Sex Pistols“ 1977 m. šedevras „Never Mind the Bollocks, Here’s the Sex Pistols“.

Griūvant pasauliui (o jis griūva, deja), spėtina, jiedu

atsidurtų skirtingose barikadų pusėse. Levo Tolstojaus „Karas ir pasaulis“ (klaidingai verčiamas kaip „Karas ir taika“) tai puikiai aprašė.

*There's no point in asking
You'll get no reply*

The Sex Pistols, „Pretty Vacant“

Guru Guru ir teologas

Guru Guru pažinojo vieną teologą, saldžiabalsį, jis buvo dar ir dainininkas. Krikščioniškojo roko ar metalo („white metal“) muzikantai Guru Guru jau savaime atrodė kažkokia anomalija (tiksliau, nesąmonė: pvz., vietoj 666 jie naudodavo 777). Tačiau įdomiausias ginčas tarp Guru Guru ir teologo kilo dėl gnostikų ir suklastotų Pauliaus laiškų.

TEOLOGAS: Aš užsiimu mokslu, roku, bet irgi esu tikintis. Svarbiausia – nepamesti tikėjimo, o visa kita, kaip ten sakoma, prisidės...

GURU GURU: Sutinku, kad nereikia populiarinti Antikristo, bet visgi plepalai apie *Marilyn Manson* (MM) vokalistą kaip „satanistą“ yra idiotiški, pripažink.

TEOLOGAS: Pripažįstu. Net ir La Vey šėtono bažnyčia vadinti satanistine netikslu, kiek žinau, La Vey buvo ateistas. Tad tai ne religinis satanizmas, bet greičiau politinis. Kalbėdamas apie Kristų, MM kalba ne apie tą tikinčiųjų garbinamą Kristų, bet

apie amerikietiško *mainstream* metaforą. Tokia mano nuomonė. Man labai patiko jo tekstai, tiesą sakant. Manau, per juos ir į Dievą galima atsiversti.

Šiaip tai jau susitaikiau, kad gilesnis bet kokio klausimo sprendimas dažnai daugumai piliečių nepasiekiamas. *Common sense is not so common*. Turime labai valingai atsisakyti nervintis dėl to, nes pavirstume bambekliais. Kažkaip tenka išvelgti grožį liaudies instinktyviose reakcijose. Pagaliau būtų arogantiška ir save laikyti kažkokiais *common sense* turėtojais. Tokiose situacijose padeda Sokrato apologija.

GURU GURU: La Vey buvo *businessmenas*, ateistas. MM parodo, kokia dabar Amerika yra iš tikrųjų. Aš, kaip tikintis, esu prieš ateistus ir visokius satanistus, bet žinau, kad MM tėra šou, o muzika, pats žinai, gera.

TEOLOGAS: *Antichrist Superstar, Holy Wood (In the Shadow of the Valley of Death)* ir *The Golden Age of Grotesque* nuklausyti negyvai...

GURU GURU: O ką manai apie perichorezę, katalikų apgaulę dėl Pauliaus laiškų, gnostikus?

TEOLOGAS: Apie perichorezę gražiai parašyta. Bet... juk *antitheseis* – aiški daugiskaita... Ir jokių didžiųjų nėra. *Shaky theory*.

GURU GURU: Tačiau teologija neturi meluoti.

TEOLOGAS: Be abejo. Šiaip katalikams nėra svarbiausias faktas, ar pats Paulius parašė Pauliaus tradicijos laiškus. Yra dar toks *Laiškas hebrajams*, tradiciškai priskirtas Pauliui, bet parašytas ne jo. Svarbiau, kad pirmaisiais amžiais krikščionių tie laišškai buvo laikomi įkvėptais. Mums ne tiek asmenys svarbūs, kiek tų asmenų mokymą atspindinti tradicija, galima ir taip pasakyti.

Tad iš esmės krikščionybė nėra knygos religija. Tai aiškiai sako ir oficialūs katalikų katekizmai. Tikime „apaštalinė tradicija“ (nuo lotyniško *tradere* – „perduoti“). O ta *Tradycja* (skiriama nuo *tradicyj* mažąja raide) neretai aprėpia ir apokrifų liudijimus. Pvz., dėl to tradiciškai katalikai apie Mariją tikėjo labai panašiai kaip Islamas – ir vieni, ir kiti sėmėsi iš Marijos vaikystę aprašiusių apokrifų, tikėjo apie jos vaikystę šventykloje, kad ji buvo apsaugota nuo šėtono palietimo ir t. t., ir pan. O tų dalykų Biblijoje tiesiogiai pasakytų nėra.

Tad čia sudėtingas klausimas. Tiesiog jei ne *1 Tim* turimas omeny *Antitezės* veikalas, katalikui tai nieko nekeičia. Tas raštas vis tiek yra liudijimas ankstyvosios krikščioniškos tradicijos iki visų vėlesnių oficialių bažnyčios susirinkimų, kurie ėmėsi apibrėžti kanoną. Tiesą sakant, pirmą kartą visuotiniu mastu Biblijos kanonas patvirtintas TIK Tridento susirinkime XVI a. Dėl paprastos priežasties. Kas visuotinai praktikuojama per Tradiciją, to nebūtina apibrėžti, dėl to ir taip niekam klausimų nekyla, apie tai nebūtina skelbti oficialių pareiškimų.

Todėl ir neįtikinamai skamba, kad kažkokie prievaizdai staiga visoje krikščionijoje per porą šimtų metų Vakaruose, Pietuose ir Rytuose ėmė ir sugebėjo išnaikinti visas trukdančias knygas ir įtvirtinti Naujojo Testamento kanoną šiandieniniu pavidalu. Kanonas egzistavo, bet tai nebuvo įsakytas kanonas. Tai buvo tradiciškai perduodamas kanonas. III a. vienas vietos susirinkimas pamini kanoną beveik tokį, koks jis yra šiandien, tačiau to susirinkimo didelė krikščionijos dalis nei girdėjo, nei matė (interneto juk nebuvo, kaip ir įsakmės Romos kurijos struktūros).

Štai tokia situacija. Joje vieno laiško viena eilutė ar kelių laišku anachronizmai pasirodo kaip neesminė detalė.

O kad ne Paulius parašė Pauliaus tradicijos laiškus, jau seminarijos pirmame kurse išgirsta klierikai.

Tai taip galiu pasidalinti apie mūsų požiūrį į laišku autorystę ir bendrą Apreiškimo pajautos būdą.

Gyvuok gyvuok.

GURU GURU: Ko vertas „šventas raštas“, jei bažnytininkai niekšeliai į jį prigrūdo nešventų dalyku, t. y. melo?

TEOLOGAS: Na kad nėra tų įrodymų, kad „niekšeliai prigrūdo“. Tu, kaip istorikas, geriausiai turi žinoti, kaip tekstai veikia tekstus, ištraukos keliauja, atsiduria vienur ar kitur, pagaliau kad anuomet visiškai kitaip buvo žvelgiama ir į autorystę, ir į faktus, pasakojant bet kuri istorinį įvykį. Ta pati situacija vyko su visais raštais, ne vien krikščioniškais.

GURU GURU: Tai kad aš ne istorikas...

TEOLOGAS: Maniau, kad istorikas. Pala, tai ką tu baigęs, primink.

GURU GURU: Nieko...

TEOLOGAS (*suglumęs*): O kas tie piktieji „bažnytininkai“? Tradicijos darė įtaką tradicijoms, raštai buvo kolektyvinių mokyklų pasaulėžiūros atspindys taip pat, kaip ir konkretaus autoriaus laišakai. Šiame procese ir veikia Dievo įkvėpimas. It evoliucijoje išsilukštėna Geroji Naujiena: Dievo ir žmogaus DNR – pagaliau viename asmenyje, dangaus ir žemės pilietyje. Juk ir Penkiaknygės Mozė neparašė, nei Korano – Dievas. Katalikybė – komunalinis (*communio*) tikėjimas. Mes tikime,

kad VISA Bažnyčia kaip organizmas, vedamas apaštalų ir jų įpėdinių, turi tiesos pajautą. Romos vyskupas („popiežius“) – tik šios pajautos garsiakalbis.

Mes, katalikai, seniai turime „šventųjų autorių“ (hagiografų) sampratą, ir ne vardai toje autorystėje svarbiausi (nors nėra nesvarbu, kad daugumą tų raštų parašė Jėzaus pirmieji liudytojai). Jokio melo čia nėra. Jei raštas įkvėptas, jo įkvėptumas yra pirmasis veiksnys, autorystės – antrasis.

Bet asociacijos lieka asociacijomis. Kai jos blogos, pasigilinti į kito pasaulėžiūrą nepavyksta. Suprantu, bet gailla, kad taip išeina.

O iš tiesų įdomu, ar tiki gnostikų raštų tiesa? Ar jie tau brangūs dėl to, kad jų teiginiai įtraukti į Koraną? Nuoširdžiai įdomu.

GURU GURU: Man brangi Tiesa.

Pokalbis nutrūksta.

Du ciklai

Žmonės bijo vienatvės, nes trokšta atkartoti kitų klaidas (kažkur (ne)nugirsta frazė).

beasmenis

Kai sąžinės ekrane nelieka baltų dėmių, atmintis užliejama juodu prisiminimų tušu ir nebūta praeitis patvirtinama apeiginio butelio smūgiu į langą. Sudužęs stiklas paryškina miesto vaizdą.

Realybės projekcija? Ne! Tik miražo atvirukas, įrėminta drobė, kartais su piešiniu, kartais tuščia. Stebėjimas netenka jokios prasmės. Už žvilgsnio ribos – tvirtas horizontas, neįveikiamas dangaus, mėnulio akmuo. Pilnatis.

Neleidžiama ilgai stovėti prie iškulto lango. Paragavus likimo smūgi, nepakinta degtinės skonis, nes garbės kodeksas užrašytas ant baro pakylės – cigaretėmis, žymekliais, peiliais, kramtomąja guma. Praradus viltį, spoksoma į gatvę tol, kol netenkama pusiausvyros. Negelbsti oras. Įkvėptas ir iškvėptas daugelį kartų. Ir vis tas pats. Nepakitęs, nevirtęs atrama, viltimi, gyvenimo tikslu. Deguonies stygių anuliuoja dusimo patirtis, paskubom išstatuiruotos žiaunos, pelekai.

Spardosi laiptai. Žvaigždės nekrenta į laimės šulinius. Nuvirtus ant slidaus parketo, galima tik irkluoti plokščiadugnę galerą, kol į sieną atsitrengs klonuota galva.

asmeniškai

Pavojai nepasibaigė, kai suvalgiau saldžią torto išpjovą, išgėriau karštos arbatos stiklinę. Nenurimau atkartodamas varlių kvarkimą. Prie sienų limpa gitaros stygų nugroti pirštai, kopiu aukštyn. Ilgu vilnoniu šaliku prisirišau prie kamino kaklo, esu saugus – nenukrisiu nuo stogo kepurės. Džiugina traškios čerpės. Paragavęs negaliu sustoti. Kartu su varnomis lesu degtą, gaisrui prinokusį molį.

Stogas – ne namai. Grėsmingai ošia pušys. Blefuoja gamta, demonstruodama aštrius spyglius. Lėtai atrajodamas

neištirtus peizažus, saugau gamtą. Prasidėjus liūčių sezonui, nutrauksiu ilgalaikes sutartis su tarpuvarčių tritonais. Paliaubas paskelbs laukiniai katinai. Atversiu plastilinu užlipdytas akis. Šiuokšlių konteineriuose surasiu reikalingus žmones ir sąvartynų dykumose vėl statysiu aukštus debesų dangorėžius.

Ciklas. Intymus

*Katės pėdos...
...išliūkinai tyliai
ir sukėlei griaustinį
jo aidas iki šiol manyje
ir žinau
kad nieko geresnio
šiam pasauli (o ir kituos)
nebebus
nes tu man esi
užbaigtoji
pilnatvė
nes
meilė
Tu
man
ir
viskas
esi*

Paukščiai

Dar kažkas klauso *The Byrds* „Mr. Tambourine Man“, bet bijo dvasios aukščio. Nors žino, kad einant pėsčiomis neįmanomas nei aukštas, nei žemas pilotažas, tik mirties kilpa ant sausos šakos.

Žvyru užpiltomis duobėmis bandoma atkurti dvasios pusiausvyrą ir beisbolo lazda sugražinti pragertą protą. Kai negelbsti taiklūs ideologiniai smūgiai, keliai į šviesią ateitį grindžiami skaldyto šokolado plokštėmis.

Galima padangių skrajūnams pažerti religinių kruopų ar filosofinių grūdų, bet palešę jie neatsižadės sparnų ir kils į aukštybes, anuliuodami bevertes piligrimų keliones.

O apačioje liks tik mirażai ir oazės, kuriose sočiai atsigėrę kupranugariai spjaus turistui į veidą. Be jokio sąžinės graužimo.

Guru Guru ir Lietuva

Guru Guru kartą svarstė, kas yra Lietuva. Jis, žinia, buvo gimęs Lietuvoje, joje augo, brendo, pamilo Lietuvą kaip pirmąją ir vienintelę Tėvynę. Bet syki jam kilo klausimas, ar Lietuva išvis yra. Na, ne vyriausybinuose popieriuose, o filosofškai.

Istorikų duomenys Guru Guru nedomino. O ir ne kažką jie galėjo pasakyti. Pirmąsyk paminėta tada ir tada, okupuota ir vėl okupuota, ir dar okupuota... Karai, okupacijos, karaliai, kunigaikščiai, tikėjimai, marai, badai, tremtys, banditizmas, kultūra...

A, taip, kultūra. Tai išskirtinis Lietuvos bruožas. Lietuva – kultūringa šalis, joje kultūros daug.

Kaip sakė (citata gali būti apytikslė, bet prasmę atspindi gana tiksliai) filmo „Redirected“ veikėja Saulė: „Staska, aš ne *kurva*, aš svajonių turiu.“

O va svajonės Lietuvoje nesipildo. Nei Guru Guru, nei daugybei jo pažįstamų ir draugų. Kodėl? Gal todėl, kad jas kažkas nuolatos atiminėjo? Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto originalų lyg ir niekur nėra, lito nuo 2015 m. sausio 1-osios jau nebėra. Kas yra lietuvis? Kokia jo tapatybė? Ar tai tas žmogus, kuris gyvena Lietuvoje? Ar tas, kuris kalba lietuviškai? Tai kad lietuviškai kalbančiųjų – pilnas pasaulis, nuo Kanados iki Australijos. O Lietuvoje nelietuvių (pagal kalbą) daug, tačiau juk ne kalba esmė. Vienybė. Tačiau lietuviai susiskaldo į priešiškas stovyklas dėl menkiausio konflikto, kuris, kažkam panorėjus, tartum netyčia juos paliečia.

Kažkas buvo sakęs, kad Lietuva – drąši šalis. Kultūringa – taip. Bet ar drąši? Pakelti prieš save ranką Lietuvoje sugebama. Tam reikia drąšos. Drąšos reikia ir maldauti darbdavio nors minimalaus atlyginimo. Tik pirmu atveju *basta* sėkminga, antru – dažniausiai ne.

„Švogerių respublika“ sumažėjo iki „švogerių klano“.

Kas ne su JAIS, tas vienas lauke (ne)karys.

Bandėte iš žmonių atimti viltį. Pavyko. Daugelis neištvėrė. Dar nemažai kas neištvers.

Tai kur, po velnių, ta Lietuva?

Lietuvos nebėra.

Ir nekaišiokit man Konstitucijos. Tai Šventraštis. Bet gyvenime viskas kitaip nei šventraščiuose.

Klasikas

– Draveni, kas yra kūrybinis agnosticizmas? – paklausė Guru Guru.

– Kūrybinis agnosticizmas – literatūros kryptis, neigianti galimybę aprašyti objektyvią tikrovę.

Agnosticizmo formų yra įvairių: postmodernizmas, *dada*, klijedesys... Kai kuriais atvejais rašytojas agnostikas neneigia savo kūrybos, net tvirtina, kad gali nesunkiai išleisti savo knygą ir gauti solidų honorarą, bet kažkodėl nenori. Kartais rašytojas agnostikas visai nekalba apie kūrybą, ir neįmanoma įrodyti, ar jis rašo, ar ne. Rašytojas agnostikas vengia interviu, nes bijo klausimų apie kūrybos prasmę ir pasižymėti didžiuliu sąžinės neįautrumu. Rašytojo agnosticizmas iš dalies sutampa su praktiniu alkoholizmu, – aiškino Dravenis.

Pagaliau draugai pasiekė garsųjį Petro Cvirkos sodelį.

– Ar nori nusifotografuoti prie savo paminklo? – paklausė Guru Guru.

Dravenis net nepažvelgęs į skulptūrą sustingo šalia aukšto pjedestalo. Pykšt! Ir nuotrauka yra. Tik, deja, kažkur dingo literatūros klasikas. Ant aukšto pjedestalo stovėjo Dravenis, o apačioje – Petras Cvirka, ką tik sugrįžęs iš Maskvos.

Aitvaras

Dravenis ėjo Vingio parko asfaltuotu taku. Kieta. Batai buvo saugūs, neklimpo į purvą, beliko apdairiai išvengti balų. Nejaugi parke saugu? Ramybė visada apgaulinga ir slepia

pavojus. Siaubo filmukų riksmas nuskamba visiškoje ekrano tyloje – tada jie garsesni, šiurpesni, žiauresni...

Ir nuojauta buvo neklystamai teisi. Dravenis išgirdo pabaisos kriokimą. Nesustodamas prabėgo Guru Guru, o ji vijosi Galiganto kiemterjeras Mopasanas. Mišrūnas buvo pasiutęs, nebuvo jokių abejonių – iš nasrų sruvo putas. Negalima delsti nė akimirkos. Dravenis mikliai iš vidinės džinsinio švarko kišenės išsitraukė koltą ir trimis šūviais patiesė siaubūną.

Į egzekucijos vietą nedelsiant atskubėjo Galigantas kartu su dama. Mergina aiškiai buvo užsienietė, todėl didžiai pasipiktinusi trinktelėjo dailiu rankinuku Draveniui per nugarą – nepagailėjo nei modernaus dizaino, nei krokodilo odos.

– Niekše, – sušuko referentas, – tu nužudei Gi de Mopasaną!

– *Henri René Albert Guy de Maupassant!* – pasipiktino dama.

– Dravenis nušovė pasiutusį šunį, – atkirto Guru Guru.

Išgirdęs šūvius, pasirodė policijos patrulis. Dravenį areštavo. Guru Guru bandė prieštarauti, bet Galigantas buvo nenugalimas, nes priklausė JIEMS. Policija rekomendavo surasti gerą advokatą. Jau kitą rytą visų dienraščių pirmi puslapiai puikavosi sensacingomis antraštėmis: „Sužvėrėjęs poetas nušovė Mopasaną.“ Straipsnio pradžioje (beveik iki vidurio) buvo aptariamas Dravenio nelegalus talentas ir ginklas. Aiškinta, kad grįžęs iš Ulsterio poetas Lietuvoje ruošia ulsterizaciją – kruviną monarchinį perversmą, kad tris dienas vėluoja sumokėti kambario nuomą savininkui Arvydui, kuris bastosi kažkur Labanoro girioje, kad negeria alkoholio – tik arbatą, atsargiai

užsimenama, kad jis galbūt smurtauja, skriaudžia savo draugę ir sugyventinę Giedrę, kad mėgsta nevirtas, nekeptas, nesūdytas, nemarinuotas raudonas musmirių kepures, kad domisi ne tik Artimųjų, bet ir Tolimųjų Rytų filosofija (o siaubel!), kad praktikuoja dar neuždraustą meditaciją, klauso progresyvų britų roką ir pan. Didžiulės publikacijos pabaigoje buvo kukliai užsimenama, kad Mopasanas – tai referento Galiganto šuo, ir kad šioje baisioje istorijoje dar neištirta galimai nusikalstama Dravenio sėbro Guru Guru veikla, apgailestaujama, kad jis nusikaltimo vietoje nebuvo areštuotas.

Dravenis buvo teisiamas viešai ir iškilmingai. Spauda apgailestavo, kad panaikinta mirties bausmė. Kalėjimas iki gyvos galvos žiniasklaidai atrodė neleistinais švelni bausmė. Kaip vargšas poetas išdrįso nušauti JU (t. y. elito) šunį? Nuosprendis turi būti žiaurus, pamokantis, skatinantis visus, gaunančius MMA, būti klusnius ir nuolankius.

Teisme minios žmonių, TV, spauda... Bet visuomenę sukretė netikėtas proceso posūkis. Dravenį gynė keistas ir neįprastai galingas advokatas Aitvaras, kurio nepažinojo nė vienas jurisprudencijos atstovas. Gynėjo pavardė buvo neįprasta, dvelkianti giriomis, mišku, paslaptimi... Taigi advokatas Aitvaras teismui pateikė neginčytinus įrodymus: Dravenio ginklas buvo legalus (licencija, originalas), o šuo buvo tikrai pasiutęs (gydytojų komisijos ekspertizės duomenys) ir kėlė didžiulį pavojų visuomenei. Dravenis pavartojo ginklą blaivus ir gindamas filosofą Guru Guru.

Draveniui buvo panaikinti visi kaltinimai, efektingai ir

teatrališkai nuimti antrankiai, iškilmingai gražintas ginklas (kartu su šoviniai) ir pateiktas tik vienas klausimas. Ši garbė buvo suteikta populiariausio TV kanalo populiariausiam žurnalistui:

– Draveni, ar jūs turite svajonę?

– Taip, – kukliai atsakė poetas, – aš noriu išgerti stiklą *Narzano*, didvyrių gėrimo, geriausio kalnų mineralinio vandens.

Deja, *Narzano* nepavyko gauti. Žurnalistas pažadėjo atsiųsti visą dėžę. Guru Guru, nekreipdamas jokio dėmesio į butaforinį, tariamą Dravenio triumfą, pavijo paslaptįingąją advokatą.

– Atleiskite, kas jūs toks? – be užuolankų paklausė Guru Guru.

– O kaip jūs manote?

Lietuvių mitologijos žinovas Guru Guru sudrebėjo:

– Nejaugi...

– Taip, taip, aš esu Aitvaras, tikras, autentiškas, lietuviškas, baltiškas, ir mano galybė yra didžiulė...

Guru Guru pagarbiai nusilenkė.

Galutinė diagnozė

Gatvėmis blaškėsi alkani dangorėžiai ir graužė minkštus, sultingus debesis. Palengva sviro šlapdriba persunkti stogai. Čerpės pasipuošė baltomis kepurėmis.

Artėjo ir kartu tolo šventės. Miestas buvo taikus, bet ne klestintis. Galigantas, vairuodamas savo karjeros ekskavatorių, komerciškai įstrigo apskrityje sankryžoje: ne automobilių,

ne traukinių, ne lėktuvų (ar būna tokių?), bet racionalių, praktiškų, pelningų minčių žiede. Referento akių šviesoforai degė ryškiai žalia (demonišškai raudona?!) šviesa. Neverta stabdyti nuodėmingų, nusikalstamų minčių, kurios tekėjo kaip plati ir niekada neužšalanti lavos upė. Šalia pelno ugnikalnių nėra nei tiltų, nei kitų pusių, todėl verta it cirko pelei suktis magmos ratu, kol sudegs uodega ir kanopos.

O metafizika? Gyvenimo prasmė? Ar verta medituoti? Galiganto ir visų „Poezijos pavasarių“ priešas Dravenis kasdien statė mentalinę elektrinę, tvenkė audringas mintis, o šios suko galingas idėjų (tiksliau, nesąmonių?) turbinas. Kokia nauda iš beverčių eilių, tekstukų ir net romanų? Galigantas siekė tikslų žinių ir vengė net autogeninės treniruotės, savitaigos, bet ko, kas galėtų sutrikdyti logišką ir tikslų minčių lavinos kanalizavimą į turta, į karjerą.

Klausydamas muzikos Galigantas visada išlikdavo žvalus – jokio grimzdimo į tamsią pasąmonės (orkestro?!) duobę. Netikslus garso pojūtis, abejotina akustinė ritmo analizė, melodijos (jos nėra – yra tik triukšmas) antidiagnozė... Referentas buvo neklystantis degustatorius, nes ragavo muziką neapsvaigdamas, negirtėdamas, neatsijungdamas, išspjaudamas kiekvieną išgirstą (nugirstą) garsą tiesiai ant blizgaus sąžinės parketo.

Paprastai koncerto ar perklausos metu Galigantas užmigdavo, apkursdavo, todėl neišgirsdavo nė vienos natos ar pauzės. Teisingas sprendimas! Visagalis referentas rėmė tik JU muzikantus ir kompozitorius. Visi kiti turėjo sėdėti salėje (TV ekrane, radijo imtuve, CD grotuve) ir „kirstis“ į „neįkertamus“ meno (turi būti kabutės!) šedevrus.

Interliudija. Atominė šypsena

Cirko arenoje kasamas šulinys. Ieškoma vandens griuvėsių, apipelijusių obuolių, pernykščių kriausių saldėsio, žvirgždo juoko. Bet šulinys kasamas ne į apačią, ne į žemės gelmes, o kertamas oro luitas, gręžiama kvėpavimui tinkama uoliena.

Į vilties šachtą bus nutiesti filmavimo bėgiai, ir bedantės kameros ieškos pamesto jaunystės veido, nekaltos vaiko šypsenos, kuri paskendo vyne, nulūžo, praūžus meilės viesului.

Kartais verta fiksuoti istoriškai bevertį gyvenimą ir pasiūsti atviruką sudegintiems tiltams, nes bestuburėse jachtose niekada nebus klausoma svirplių čirškimo, ir vidinis monologas išsilies plačia upe, ir jau nebus jokių galimybių užtvenkti nesibaigiantį gyvenimą. Beliks patikėti išlikimu ar išnykimu: abu variantai neteisingi.

Mirties kilpa pametama antrą valandą nakties, kai laikrodžiai pražiopso vieną valandą ir sulenkia tris rodykles per pusę. Nulaužia laiką ir iš ciferblato išlanksto erdvėlaivį, todėl skriejama tiesiai į svajonių aukštumas, kuriose vis dar snaudžia pikti kalnai, laukdami baltų alpinistų griaučių.

Būtinai pabusime, nes laikas užlopys valandas senstelėjusiu laimės laukimu ir teks lakūnams (tiems, kurie ir laka, ir lekia) ilgai budėti prie metalinio dinosauro lopšio, supti povandenines valtis, kol iš žvilgsnio (skrydžio) orbitos bus pašalintos atominės akys.

Cirko arenoje vis dar kasamas šulinys, kad nesprogtų neiškastas vanduo ir kad veltui būtų dalijama saldi uogienė, kurią ragauja tik numirę.

Guru Guru Kalėdos

Per Kalėdas Guru Guru daugelį metų ieškodavo Namų. Ne namų, kuriuos teko pakeisti, ir ne vienus, o Namų, kur jis būtų laukiamas, mylimas, lauktu, mylėtu.

Šios Kalėdos – antrosios Guru Guru gyvenime, kai jis turi Namus. Nors Guru Guru ne itin tikėjo Kalėdų stebuklais (vis dėlto jų metu keli tokie dalykai nutiko; apie juos galbūt papasakosime kitąkart), prieš metus jis patyrė, kas tai yra stebuklas.

Kalėdos – tai Mylimoji. Santarvė su Dievu, Mylimąja. Židinio liepsna ir nuotaikinga daina. Banalu ir paprasta. Tačiau tikra.

Guru Guru metams baigiantis skelbia IN MEMORIAM (nes tamsiausia gi prieš aušrą)

Apokalipsė atėjo. Aleliuja. *Om mani padme hum.*

Valdžiuomenei (paskutinė korupcijos stadija). Nuo šiol bus tik paprasti žmonės.

Pisdomui (pasikeitė tik pavadinimas). Nuo šiol korumpuotus *pijokus* pakeis blaivūs protai ir tikri jausmai.

Blatui (pasikeitė tik pavadinimas). Nuo šiol jo nebebus.

Stukačiams (pasikeitė tik pavadinimas). Niekas nieko nebežinos.

Žurnalistikai (merdėjančiai). Niekas nieko nebežinos.

Menui (dėl meno). O kam jis?

Mokslo merkantiliškoms *šliundroms*. Bruno laužas jas supleškins.

Mirčiai (kaip Salys Šemerys*). Amen.

Sulaukėm pokyčių. *Fuck off, Kali Yuga***.

Guru Guru ir prietarai

Guru Guru nebuvo prietaringas, nors turėjo savų „zamaškių“, kas vietos žargonu reikštų kažką panašaus į prietarus, keistenybes.

Ir štai priešpaskutinį senųjų (dar viena žiniasklaidos klišė...) metų rytą vienas linksmų plaučių žmogus viešai paklausė bičiulių: „Klausimėlis etnologams: jei tau kelią perbėga juoda katė, apsisuka ir parbėga atgal, tai ar pagal prietarą tau gresiančios nelaimės padvigubėja, ar anuliuojamos?“

Atsakymų būta nemažai ir įdomių.

Vienas pilietis (turbūt gerokai „suanglėjęs“) sakė: „I'll go for „anuliuojama“.

Fizikas tarė griežtai: „Anuliuojama.“

Kiti atsakymai buvo panašūs į instrukcijas: „Esu girdėjęs, kad jei perbėga iš dešinės į kairę – nelaimė, priešingai – laimė.

---

* *Salys Šemerys (tikr. Saliamonas Šmerauskas, 1898–1981) – poetas avangardistas, parašęs nuostabų debiutą „Granata krūtinėj“ (1924) ir fantasmagoriškę ekspresionistinę dramą „Mirties mirtis“.*

** *Išėik, tamsos amžiau. (Angl., sanskr.)*

Šiuo atveju reikėtų pamėginti prisiminti, į kurią pusę visgi buvo paskutinis manevras.“ Arba: „Vis tiek geriausia nuspjauti per petį tris kartus, persižegnoti, sukalbėti „sveikamarija“ ir, padarius lankstą, apeiti kreive juodos katės bėgiotą trasą.“

Domėtasi net katės asmenybe (tikriausiai tai buvo psichologas fatalistas): „Ar buvo pasiekusi šaligatvį, kai pasuko atgal? Jei perbėgimas buvo visas nuo pradžios iki galo, jis nėra anuliuojamas, bet yra padvigubinamas. Jei nepilnas – gali ignoruoti, nes jis *fatumo* nebus įskaitytas.“

Linksmų plaučių žmogus pareiškė, kad šis „prietaras veikia tik etnologus“.

Kažkas katę pasiūlė numušti ir iš jos pasidaryti kepurę bei taip nešti visiems nelaimės (turbūt tai buvo Galiganto juodosios magijos būrelio atstovas).

Guru Guru pamastė ir pareiškė: „Kadangi juodos spalvos iš esmės nėra, o tamsoje visos katės juodos, prietarą skelbiu negaliojančiu.“

Juoda katė, sėdinti prie ekrano, viską labai gerai suprato, bet tylėjo. Tiesą žinojo tik ji.

Padalos. Guru Guru mąsto apie Pirmąjį skaičių

Ištryniau ką tik parašytą mintį, ir netapo lengviau, nusigrėžiau nuo sienos, bet ji liko stovėti, kaip stovėjusi. Tai kas, kad kelią užtvėrė supuvusi tvora, žingsniai laisvi, ir pasvirę basliai neapriboja judėjimo laisvės.

Girgžda beviltiški varteliai, juos varsto tik vėjas, kuris įeina ir išeina, bet aš stoviu vietoje ir neketinu eiti į apsnigtą sodą, nes visus obuolius sugrauzė alkani vilkai, ir liko tik baltas sniego veidas, pasiruošęs ištirpti, kai tik keliomis padalomis pakils oro temperatūra.

Klaidinga manyti, kad gyvenimą valdo Celsijus ar Farenheitas. Skirtingi padalų dydžiai, skirtingi skaičiai stovi priešingose raudono stulpelio pusėse ir šneka apie žmones, kurie pasirenka šviesą ir vengia tamsos, mėgsta šilumą ir dreba nuo šalčio, tiki amžinu gyvenimu, bet bijo mirties. Klysta laikrodžių rodyklės, besisukančios atgal, meluoja skaičiai, nes nežino Pirmojo skaičiaus, ir profaniškai juda nuo nulio.

Pirmasis skaičius yra ne skaičius. Jis pirmuoju įkvėpimu išmatuoja visą žmogaus gyvenimą. Svarbi ne oro kubatūra, užpildanti plaučius, ne palatos sienos, kurios neatveria akių, ir net tolimi horizontai yra riboti, todėl bereikšmiai. Pirmasis riksmas pasako Pirmąjį skaičių ir nutyla amžinai, kad amžinasis keliautojas vėl galėtų išmokti svetimą žmonių kalbą.

Namai – artimiausia galaktika. Dravenis (ne)mąsto apie kosmosą

Į Dravenio kambarį iš plataus Didžiojo Magelano Debesies kiemo skverbėsi Tarantulo ūkas iš žvaigždžių klasterio NGC 2070. Ir ne tik...

Medinis priemiesčio kiemas buvo apsuptas monolitinių

namų bloku, smėlio dėžių, aplūžusių sūpuoklių, šiukšlių konteinerių, senų padangų rietuvių, išmestų baldų, kanistrų.

Naktį elektros stulpai pražysdavo blyškiomis elektros lemputėmis. Halogeno šviesos pakako, kad neįkristum į duobę ar į neuždengtą, šuoliui į atvirą kosmosą pasirengusį kanalizacijos šulinį.

Vakare Dravenis bodėjosi skafandro (šiltos striukės), nes vengė violetinių ateivių. Geriau pasilikti erdvėlaivyje (namie!) šalia monitoriaus ekrano, knygų, kompaktinių plokštelių, arbatos stiklo, postmodernių paveikslų, molinių statulėlių ir kitų svarbių (ne)techninių įrenginių, nei diskutuoti apie girtą politiką su patvorių intelektualais.

Dravenio mintys buvo kanapine (nenarkotizuota!) virve prišvartuotos prie amžinos prieplaukos. Nebėra kur plaukti. Jaukiame kabinete skristi tenka basam, nes minkštos šlepetės trukdo aplenkti šviesos greitį – greitai suyra sintetiniai padai (sparnai?). Šlepečių aksominis korpusas pavirsta mirtiniais nuodais, mutaciniais dažų miltais ir kamerinis astronautas gali pavirsti reptilija, driežu, tarantulu (be numerio). Netinkama praktika. Abejotina ateitis.

Verta priminti, kad Dravenis jau 7 klasėje nenorėjo būti žmogumi (tiksliau, mokiniu!), ir tai buvo didžiausias visatos laimėjimas, kosminė tolerancija kitoms gyvybės formoms, neabejotinai protingesnėms, įtakingesnėms, gailestingesnėms.

Bet jaukus kabinetas trukdė keisti įsisenėjusias pažiūras, pažvelgti į gyvenimą plačiau – įprasti prie keraminių, metalinių ar plazminių gyvybės formų. Ar verta pavirsti betono siena, traktoriumi, legendiniu (?) Neries pakrantės vamzdžiu, fabriko kamino dūmu? Turbūt ne.

Keista, minčių greitis yra beribis, bet mąstymas ribotas, primityvus. Ar tai koloidinių smegenų problema, ar nepakankamas skeleto lankstumas, o gal tai filosofų dievinamos sielos tinginystė, išlepimas, nenoras siekti pažangos ir tenkintis tik šiek tiek aukštesniu nei gyvulio egzistavimo būdu?

Dravenis nesusimąstė. Ir kam varginti elektrocheminius, kvantinius ar dar įdomesnius procesus, paslaptiškai funkcionuojančius kaukolės tamsoje? Rezultatas – galvos skausmas, tabletė, bokalas alaus, degtinės taurelė, injekcija, dūmas...

Ne, verčiau atsipalaiduoti ir klausytis senuko Jono Lordo plokštelės „Boom Of The Tingling Strings“, gerti arbatą ir nieko nemąstyti. Dravenis visai neketino sustingti it Auguste'o Rodino „mąstytojas“ ir paskęsti tobulose, bronzinėse mintyse. Neverta... Geriau jau gerti raudoną, bronzinio atspalvio arbatą ir muziką.

Interliudija. Aukšti ir kilnūs gyvenimo tikslai

Kai mūsų susišaudymas vyksta nakčia, pamišę vorai palieka savo tinklus ir bėga skandintis langų stikle.

Kai dėl blogo oro žlunga verslas, storose buhalterinėse knygos slepiasi finansiniai lavonai ir atgailauja tik nugėrę pusę butelio viskio. Girtas, svyruojantis pamaldumas nuo asfalto renka centus. Visiems turi būti sumokėta, bet už sunkų darbą atlyginama tik lietumi, kuris nuo asfalto nuplauna ašaras,

ir į kanalizacijos šulinius melodringai suteka aukšti ir kilnūs gyvenimo tikslai.

Svajonių griuvėsius bombarduoja metaliniai troleibusai. Jie veža smulkius driežus, nesugebėjusius išaugti iki krokodilo, bent jau iki ožio dydžio.

Ragai. Visiems ir niekam. Suspenduota tylą. Apkurto nevilties riksmu pralaužtas akordeonas. Gatvėje verkia diskvalifikuotas maestro – tik šiukšlių konteineriai ir dangorėžiai moka pasirūpinti savimi.

Guru Guru rašo nekorumpuotas eiles

Guru Guru prisiminė, kad Kinijoje galima buvo gauti valstybines pareigas tik parašius gerą eilėrašį. Viduramžiai... Tamsa... O gal verta pabandyti?

Guru Guru iš lentynos ištraukė prieš metus išleistą poezijos knygą (pavadinimas autoriaus pageidavimu įslaptintas) ir nedelsdamas nuskubėjo pas referentą Galigantą. Nustūmęs interesantų minią nuo durų, Guru Guru manieringai padėjo savo poezijos knygą ant plataus referento stalo. Galigantas pagarbiai paėmė knygą ir atsargiai vertė puslapius. Tarsi neskaitė. kažko ieškojo.

Pagaliau peržiūra buvo baigta. Galigantas pamėlo, paskui paraudo ir sviedė knygą tiesiai Guru Guru į veidą. Nepataikė. Knyga atsitrenkė į sieną, bet nesprogo.

– Lauk! – sužviogė visagalys kultūros valdininkas.

Guru Guru atsargiai pakėlė sužalotą knygą ir neatsisveikinęs pasišalino iš prabangaus kabineto. Reikia nedelsiant pasitarti su Draveniu – tik jis gali paaiškinti šį keistą referento poelgį. Išklausęs Guru Guru pasakojimo, Dravenis ilgai juokėsi. Guru Guru pyktelejo, bet susivaldė.

– Nejaugi nepatiko mano poezija? – stebėjosi Guru Guru.

– Nepatiko, nes knygelė buvo tuščia... – paaiškino Dravenis.

– Užteks postringavimų apie Tuštumą!

– Aš kalbu apie pinigus.

Guru Guru ir Ketvirtasis pasaulis

Guru Guru ilgai bandė suvokti, kokiame pasaulyje jis gyvena. Sulaukęs gana brandaus amžiaus, pagaliau sužinojo – Ketvirtajame.

Ketvirtasis pasaulis atstumtas vadinamosios civilizacijos, nes jam svarbiausi dalykai – nacionalizmas, etnika, senosios religijos, tradicijos, papročiai. Amerikose ir Šiaurės Eurazijoje Ketvirtojo pasaulio religijas bando išstumti krikščionybė, Rytų Azijoje – budizmas. „Didžiosios“ religijos naikina ir Afrikos, Ramiojo vandenyno tautų tradicijas.

Nepale, Indijoje ir kitur senosios tautos vadinamos *janajati*, *adivasi*, Kanadoje – *First Nations* (*Pirmosiomis Tautomis*).

Tačiau pirmiausia Ketvirtasis pasaulis – tai „laimingų

žmonių kraštas“ Hiperborėja (gr. *Hyperboreos* – „tolimosios šiaurės“), Šiaurė, Meškos totemo globojama teritorija. Nuo Arkties (ide. **rktō-*, lot. *ursus, arcticus*, gr. *arktos* – „meška“) – milžiniškos pasaulio dalies – prasideda pasaulis. Pasaulio kepurė, Šiaurės ašigalis, aplink jį gyvenančios tautos vienos paslaptlingiausių ir, deja, sparčiausiai naikintų ir nykstančių.

Arktį saugo visoms senosioms tautoms svarbus Meškos žvaigždynas *Ursa major*, lietuviškai vadinamas Didžiaisiais Grižulo Ratais, Grigo Ratais, Perkūno Ratais, Kaušu, Vežimu, Samčiu, romėnų – Septyniais Jaučiais, indų – Septyniais Išminčiais (*Saptarši*), suomių – Otava („lašių užtvanka“), indėnų vampanoagų – Meška (*maske*), javiečių – *Bintang Kartika*. Šis žvaigždynas kartu su Orionu ir Plejadėmis (Sietynu) minimas Biblijoje, žydų taip pat sietas su Meška. „Pagonišką“ Mešką lotyniškajame Biblijos vertime „Vulgatoje“ pakeitė *Arcturus*. Korėjiečiai tuo metu pasakojo apie Septynias Šiaurės Žvaigždes, japonai – apie septynis galingiausius ir seniausius *kami*, sudarančius pirmąjį *kami*, visatos šaltinį Amenominakanušį („Dangiškasis Visatos Širdies Tėvas“). Būtent jis atsiradęs pirmasis ir vienas pats (*hitorigami*). Teosofai tiki, kad žmonės atsirado Septynių Mokytojų dėka, pastarieji kartu su Žemės dievu *Sanat Kumara* atkeliavo iš Sirijaus, o į jį – iš Septynių Didžiosios Meškos žvaigždžių. Indėnai lakotai Meškos žvaigždyną taip pat vadina Didžiąja Meška (*Wičákahiyuhapi*).

Guru Guru skaitė apie tai ir suvokė, kas jis yra iš tikro. Sekdamas pėdsakais smėlyje ir sniege, jis galiausiai rado tikrąją Tėvynę.

Ir tikruosius priešus. Civilizaciją. Vienas iš daugelio jos produktų – patyčios. Bene būdingiausias pavyzdys – gerai žinomi anekdotai apie čiukčius, sukurti iš keršto. „Čiukčiai“ (tikrasis jų pavadinimas visai kitoks, o čiukčių kalba – *hyg'oravet'en ji/əji/*), kaip ir kitos Meškos totemo tautos, niekada nebuvo baudžiauninkai, nugalėtieji. 1686–1687 m. čiukčių žemės buvo apgintos nuo mandžiūrų ir kinų armijos. Čiukčiai garsėjo kaip geri kariai, kariavo jie su kaimynais koriakais Kamčiatkoje, inuitais (eskimais) Aliaskoje. Nuo vaikystės čiukčiai buvo mokomi šaudyti lanku, mėtyti ietį. Jie išmoko nugalėti didžiausią Žemėje plėšrūną – baltąjį lokį. Čiukčiai nebijojo mirties, visuomet ją rinkdavosi, jei tekdavo nelaimė patekti į nelaisvę. Nors čiukčių niekada nebuvo daugiau nei 10 000, Šiaurės Rytų Eurazijoje jie tapo rimtais konkurentais rusams. 1727 m. Sankt Peterburge Senatas liepė surengti ekspediciją į Čiukotką ir Kamčiatką. Vyko apie 400 įvairių tautybių žmonių. Panaudojus prievartą, čiukčiai netrukus ėmėsi gynybos: 1730 m. sumušė visą ekspediciją lydintį karinį dalinį. Rusijos imperijos valdžia 1740 m. niekaip nepasiduodančius čiukčius leido žudyti, tačiau čiukčiai tapo dar atšiauresni. Beprasmiškas karas baigėsi jų pergale. 1771 m. visi rusai gėdingai išvyko iš Čiukotkos. Tačiau buvo bijoma, kad čiukčius užgrobs britai ar prancūzai, todėl po penkerių metų Rusija vėl bandė juos atsikovoti, tačiau niekam to padaryti nepavyko. Galiausiai naudotas metodas „jei priešas nepasiduoda, jį nusiperka“. Čiukčiai norėjo prekiauti su rusais, todėl 1775 m. prekyba prasidėjo. Su ja pas Šiaurės tautas atkeliavo degtinė. Galutinai čiukčiai rusams priklausyti ėmė tik tarybiniais metais.

Čiukčiai – vienintelė tauta, kurios niekada nenugalėjo rusai, nors karas truko net 40 metų. Todėl kyla įtarimas, kad XX a. atsiradę anekdotai apie „kvailus“ čiukčius yra savotiškas rusų kerštas. Tiesa, tarp anekdotų esama ir tokių kaip šis: „Kinai nusprendžia užimti Čiukotką, o čiukčis ir sako: „Oi, kaip blogai... Kur mes jus visus laidosime?“

Tyčiojamosi ir iš kitų „primityvių“ tautų, kurios tokios nėra.

Tačiau civilizacija, pamiršusi, kad su gamta būtinas darnus sugyvenimas, pamiršo ir tai, ką iki šiol žino visos Meškos globojamos tautos: šventa yra visa gamta, visata, ir tik harmonija su ja, savimi ir kitais gali padėti atrasti save.

P.S. Kas gi tie pirmieji trys pasauliai, esantys „virš“ Ketvirtojo? Tai – Mao sugalvota šalta šaltojo karo terminija. Pirmasis pasaulis – *supergalios* JAV, Jungtinė Karalystė ir jų šalys sąjungininkės (demokratijos ir rinkos ekonomikos citadelė); antrasis pasaulis – mažesnes galias turintis Rytų blokas (Tarybų Sąjunga, Kinija, Kuba, Laosas, Šiaurės Korėja, Vietnamas, kitos socialistinės šalys, industrinis pasaulis), trečiasis pasaulis – išnaudojamosios, „neutraliosios“ šalys ir tautos Afrikoje, Lotynų Amerikoje, Okeanijoje, Azijoje.

Galigantas kovoja ir nugali

Knygų kruša žeidė Galiganto kaukolės porcelianą. Kvadratiniai poezijos leidinių meteoritai bombardavo ankstoką plikės pluta. Jau buvo pasiekta kritinė smūgio riba: kiek storesnė, solidesnė knyga galėjo pramušti sferinį kiautą ir pažeisti

minkštus smegenis. Ne medicininė lobotomija gąsdino kultūros biurokratą, nes ministerija bus pakeista beprotnamiu, o pelnas – turto konfiskavimu. Prievartiniam gydymui.

Referentą stulbino knygų gausa. Kodėl Lietuvoje yra tiek daug privisusių smulkių leidyklų? Užtektų tik vienos, galbūt dviejų... Ir kodėl žmonės rašo? Nejaugi iš dyko buvimo? Šalutinis nedarbo efektas? Panašu...

Bet Galigantą labiausiai erzino mažais tiražais ir autorių lėšomis išleistos knygos. Anarchija! Pavojus demokratijai! Pakvipo erezija, laužais, inkvizicija. Ne, tai maras, infekcija, mirtinas virusas, galintis numarinti tikrą, oficialią literatūrą. Reikia smurto, civilizuoto, kosmopolitinio: ne šiurkštaus, bet gąsdinančio, artistiško, bet ne gatvės balagano.

Scena – visa Lietuva. Aukos – nuprotėję menininkai. Galigantas – budelis, kirviu kapojantis malkas užmaskuotoje, nuo paparacų dėmesio paslėptoje viloje. Anomalioje paparčių zonoje, pelkėje, šabakštyne, kelmų raiste, nematomoje išdžiūvusio ežero saloje.

Bet kur yra ta vila? Kur nesupjauta malkų krūva, kur išsvajotas kirvis? Kur sausa kluono pastogė, skirta sukapotoms pliauskoms krauti? Tarsi pasaulis ištuštėjo, prarado pustonius, spalvas. Tik referento galvoje ošė medžiai, miškagrobių iškirsti ir išvežti svetur. O gal pavirtę kabineto baldais užtvėrė kelius į šviesų rytojų?

Galigantas atsitokėjo, kai sprogo elektros lemputė ir ant galvos pabiro aštrios šukės. Referentas nuo veido atsainiai nubraukė stiklo skeveldras ir pažvelgė į kruviną delną.

Smurtas – ne vaistai, ne panacėja. Jis silpnas, nepasiruošęs grumtis su marginalais, kurie yra alkani ir įsiutę. Galigantas atmetė visus riaušių variantus – smuklėse, kavinėse, parodų galerijose, restoranuose... Tik filmuose artistai kalasi it guminiai, ir lūžta tik stalai, bet ne kaulai.

Referento priimamasis – tinkama vieta apmaudui išlieti, rašėivoms pamokyti, jų patologiškam polinkiui kurti eiles nuslopinti.

Galigantas išslinko iš kabineto ir smogė pirmajam internetui (interesantui!) į dantis. Deja, tai buvo ne poetas, bet bulvarinio portalo reporteris. Tolesnė įvykių eiga banali, bet pamokanti – ieškodamas paramos prarasi dantis, bet gausi kalėjime nemokamos košės. Nereikia net abejoti, kad areštuotas (tik dvylikai valandų!) buvo ne referentas, bet laimingas paparacas, pagaliau bulvarui pateikęs dėmesio vertą straipsnelį ir kelias efektingas nuotraukas.

Galia

Už sienos stovi nematomas žmogus ir dažo iš smėlio išdegtas plytas skaidria vandens spalva, kad medituotojas galėtų pažvelgti anapus. Suvokimas gyvas, ir niekas negali užgesinti Sąmonės, nes Ji neturi pradžios, kuri taip jaudina aklavietės garbintojus.

– Kuo skiriasi sniegas ir smėlis... Draveni, kuo?

– Guru Guru, sniegas pavirsta vandeniu, o smėlis – į dykumą. Vandeniui – gyvi jūreiviai, o smėliui – išminčiai. Smėlis gali pavirsti stiklu ir saugoti vandenį...

– Draveni, kas Arkties gyventojui sniegas, tas dykumos žmogui – smėlis. Kodėl taip yra? Kodėl šioms substancijoms pavadinti jie turi šimtus pavadinimų, o mes, žemės (?) žmonės, žemei pavadinti turime visai nedaug pavadinimų?.. Gal mes ne žemės vaikai? Gal visi mūsų planetoje yra arba sniego, arba smėlio vaikai? Prisimink Kuršių neriją...

Dravenis susimąstė, ieškodamas tinkamo atsakymo.

– Per kiekvieną pelkę yra kūlgrinda, per kiekvieną kopą – smėlgrinda... Kelias yra visur, reikia tik jį rast neieškant... – padaršino Guru Guru.

– Guru Guru, tai gal Kelias atranda mus...

– Miškas atranda, grybai, smėlis, sniegas atranda... Mus...

– Tokiu atveju mes blogiukai – mus atranda miškas, mes iškertame medžius, mus atranda smėlis, mes kasame ir gaminame stiklą, mus atranda sniegas, ir mes lipdome senius besmegenius – savo tikrus portretus. Tai, ko gero, vienintelis teisingas poelgis...

– Nėra blogio ir gėrio, yra tik sniegas ir smėlis... Vienur sniegas, kitur smėlis...

– Teisingai. Nekerkiame savo galvose nei gėrio, nei blogio. Grožėkimės smėliu ir sniegu.

– Tu kupranugariui ir meškai pasakyk, – atrėžė Guru Guru.

– Neverta, tai išgirdę kupranugariai ir meškos išnyks it miražas...

– Miražas – kupranugarių... Meškoms – ledas...

– O žmonėms?

– Sniegas ir smėlis...

- Guru Guru, tai dualizmas, išminties kapinės...
- Smėlio ir sniego kovoje laimi kas?
- Aš tikrai neprašiau tavęs, Guru Guru, užsimerkti...
- Miegu atviromis akimis, aš juk kare.
- Guru Guru, kai miegi atviromis akimis, į jas krenta sniegas ir byra smėlis, ir tu kariauji su savo racionalių protu, kuris visada nugali...

Guru Guru netikėtai padeklamavo savo eiles:

Einu per sniegą, klimpstu į smėlį,

einu per smėlį, sniegan dumbu.

Tiek smėlio čia pripustė

sniego audros

hiperborejiškos sacharos pakrašty.

- Guru Guru, tu vienodai geri ir vandenį, ir smėlį...
- Dravenis liko patenkintas tokiu Guru Guru atsakymu. – Kartais tokie pokalbiai atneša tik galvos skausmą, bet kartais – stebuklingą palengvėjimą.

– Kai skauda galvą, esi karštame smėlyje, tada į vandenį nardink ją. Kai vandeny tu užsibūni, smėlyje išsivoliok. Mes esame nomadai, klajokliai šiaurės ir pietų, ir susitinkame tik gintaro ir šilko keliuose.

– Taip, Guru Guru, dabar belieka atsigerti arbatos iki soties, – pritarė Dravenis.

– Arbata tinka ir šiauriečiui, ir dykumos klajokliui – ji juos irgi vienija... – užbaigė diskusiją Guru Guru.

Ledynmetis

Žiemą nutyla melodingi lietvamzdžių saksofonai, nes nuo ledokšnių užkimsta cinkuota skarda. *Requiem* gieda gašdinamai aštrūs varvekliai, žadėdami ledynmečio sugrįžimą. Pasidabinusi pašvaistės nimbu, atžygiuos valdovė Arktis. Drebėkite, išlepėliai, niekingi radiatorių vergai! Nepanikuoja tik nepripažinti poetai. Kontainerių džentelmenai laukiniams mamutų laužams kaupia išmestus baldus ir įkalbinėja kiemsargius tapti šamanais.

– Draveni, o ar susimąstei kada, kodėl pasaulį vis ištikdavo ledynmečiai? Na, atmeskime geografų teorijas (nė nežinau, kokios jos, jei atvirai), pažvelkime mitologiškai: kažkas nuolat pasaulyje turi būti Žiemoje. Tai viena didžiųjų paslapčių, kurios iki šiol neįminiau, nors minčių turiu...

– Guru Guru, aš niekada nesusimąščiau, kodėl pasaulį vis ištikdavo ledynmečiai. Dvasinei realizacijai tai nebūtinos žinios. Tarkim, tu įminsi šią mįslę, ir kas iš to? Mąstydamas „moksliškai“ tu tolsti nuo esminių dalykų... Tu nori pažinti, ištirti miražą, bet miraže vandens niekada nebuvo... Vanduo – tai tu. Tavo sąmonė yra tikrovė, ir stenkis visą laiką išlikti „įsijungęs“, pajausk, kaip tavo kūnu teka elektra. Nevergauki racionaliam protui!

– Draveni, dvasinei realizacijai būtent žinios yra būtiniausias, tik dažniausiai jos maskuojamos ne žinių, nežinojimo kauke. Žmonės nemėgsta mąstyti, jiems geriau žiūrėti į sieną arba manyti, kad jų nuodėmes kažkas jau atpirko, ir pakanka kartą per savaitę nueiti į bažnyčią (nors kas dabar taip dažnai vaikšto?). Nėra „mokslinio“ ir „nemokslinio“

mąstymo, tiesiog arba yra mąstymas, arba jo nėra. Buda ne tik meditavo, jis davė labai daug žinių, mokymų, ir tai palaipsniui buvo perteikta žmonėms. Jei būtų tik pasakęs: „Žinot ką, *chebra*, medituokite, ir visa kita nesvarbu“, tuomet suprasčiau: taip reikia. Bet taip nebuvo, ir budistų kanonas vienas didžiausių pasaulyje. Kiek praktikų, kiek atšakų, meditacijos rūšių... Bet juk svarbiausia – ontologija, kas yra *kodėl*, o *kaiip* – tai ne klausimas, tik kelias. Protas yra vienas, nėra „racionaliojo“ proto, nes visi turime emocijas, o jų neigimas („išjungimas“) tėra jų slopinimas. Nuo savęs nepabėgsi. Nebent jau esi pabėgęs už Žiemos ribų...

– Guru Guru, taip, aš esu pabėgęs už Žiemos ribų... Aš esu išprotėjęs... Tai, ką tu aiškini, tiesa. Nepasiginčysi, nepaneigsi... Guru Guru, aš neragu tavęs eiti mano keliu, nes TAI, ką aš aiškinu, yra nei budizmas, nei religija, nei filosofija... Tai mano ilgų ir nesistemingų studijų, didžiulės savamokslės meditacijos praktikos, karčių nusivylimų, visiško atbukimo nuo alkoholio (buvo toks etapas) rezultatas. Guru Guru, manęs jau nedomina JOKS mokymas, JOKIA religija, JOKIA kūryba... Aš esu pabuvęs ribinėse situacijose: beveik patyriau mirtį, fizinės traumas, visišką proto užtemimą, todėl igijau slaptų žinių... TO ir laikausi... Aš negaliu perduoti tau savo žinių (tai neįmanoma!), aš tik be reikalo šneku... Atleisk man... Tu turi suprasti, kodėl aš toks...

– Ir kas ten, už Žiemos ribų?

– Guru Guru, ten yra poezija...

– Viskas yra poezija. Argi, pažvelgęs į žvaigždes, matai ką nors daugiau ar mažiau nei poeziją?

– Guru Guru, eilės ateina ne iš žvaigždžių, eilės diktuoja

net ne jausmas, net ne išgyvenimas. Eilės ateina iš kažkur (nemėgstu šio žodžio) ir tada užrašomos, o tik paskui poetas bando suprasti, ką jos reiškia.

– Eilės keliauja iki žvaigždžių, tada atsispindi ir virsta šviesa. Iš tikro visa nuo žvaigždžių sklindanti šviesa – kažkieno skausmas, nežinomų poetų eilės.

– Guru Guru, štai ir mes radome atsakymą, kodėl žmoniją kamuoja ledynmečiai... kai užgęsta poetų eilės... ateina žiema, ledynmetis...

Pūstelėjo vėjas. Nuo palangės atplyšo varveklis, bet jis nepataikė į sniego katiną. Nebuvo aukuš.

– Taip, puiku, – apsidžiaugė Guru Guru.

Žiema, 2015 m.

Metal Guru

Metal Guru is it you (Marcas Bolanas, 1972).

– Draveni, – kartą susimąstęs paklausė Guru Guru, – o kur tu gyventum, jei galėtum pasirinkti atgimimą (juk tiki karma)? Šiaurėje ar Pietuose, o gal dar kur nors?

– Guru Guru, noriu atgimti ten, kur niekada neskauda galvos...

– Draveni, galvą skauda visur, tiksliau, visiems, kurie galvoja, mąsto. Tu sakei, kad mąstymas tau nėra svarbiausias, tačiau ar gebėtum medituoti, jei nemąstytum? Ar žinotum, kaip

medituoti, jei nebūtum skaitęs „protingų“ knygų? Nejaugi viską gavai tik per žodinę tradiciją? Galiausiai pats žodis „meditacija“ yra tik žodis... Wittgensteino laikai baigėsi, dabar atėjo laikas rašyti „Antitractatus antilogicus-antigrammaticus“. Pradedu jį žodžiais: „Pradžioje nebuvo jokios logikos. Jos nebuvo ir paskui...“

– „Antitractatus antilogicus-antigrammaticus“... Puiku. Bet galvos skausmas kyla ir nuo mąstymo. Mąstymas trukdo medituoti, ir jokių „protingų“ knygų aš neskaičiau. Meditacijos mane mokė *zen* meistrai.

– O manęs visko išmokė metalo muzika.

II. Tarsi vitingo Twa(n)xtos Li(etaus) laišškai

įrašas 0001

Dravenis visuomet stengėsi sugrįžti namo kitu keliu, ir nesvarbu iš kur: iš darbo, iš aludės ar iš prekybos centro. Bet egzistavo tik vienas maršrutas, kuriuo galima buvo grįžti namo. O kur vedė kiti keliai?

Dravenis, išklydęs iš kelio, išgirdavo garsų perspėjimą, kiaurai veriantį ausis:

– Sugrįžkite atgal! Tuoju pat!

Kartą Dravenis nepakluso ir atsitrenkė į popierinį namą, o jį perplėšęs kiaurai pamatė tą pačią gatvę.

– Nebandykite eiti! – įspėjo nematomas globėjas. Ne angelas, ne velnias. Nežinia kas. Atsakyta bus vėliau (*žr. teksto pabaigą!*).

Dravenis žengė per namą kiaurai ir pajuto didžiulį vėjo gūsi, šis jį nubloškė atgal.

– Ne jau neįmanoma įeiti? – nepasidavė Dravenis ir dar kartą peržengė popierinę sieną.

Kitoje kartono pusėje stovėjo Guru Guru. Jis metė žadintuvą tiesiai Draveniui į nosį. Pataikė. Atsimerkė elektros lemputės. Kambaryje buvo šviesu. Dravenis gulėjo ant grindų, nes kambarys buvo tuščias. Jokių baldų. Tik palubėje suposi apvalus sietynas. Dravenis suskaičiavo lemputes. Septynios. Geras skaičius. Teisingas, magiškas, palankus.

Dekoracijų valdžia, kartono diktatas, skysti akvareliniai dažai. Nestingsta spalvos. Kontūrai paneigia kampus. Visi namai apvalūs. Ir debesys nutapyti nemokšišškai, paskubomis, ir upė neužbaigta. Viskas plūduriuoja egzistenciniame rūke. Jei ne surūdijęs vamzdis – dingtų miestas. It chronomiražas. Tik grafičiai neleidžia griūti namams. Pagalba moderni ir postmoderni. Visokia. Dravenis pajuto, kad negali priprasti prie savo gyvenimo, nes jis naujas, nes jis netikras, nes jis akivaizdus, nes sekina, nes jis yra ne jis.

O kas? Kas yra kas? Kam įkąs gyvatė, tas ir pasakys. Angies akys žiūri TV, kiaulės akys žiūri į reklamą, vilko akys žiūri į avis. Dravenio akys buvo ne stiklinės, be to, apsaugotos žvilgsniu, tikru, nesuklastotu. Jis matė, kaip mirkčioja sankryžų šviesoforai, ir niekada nesistengė mirksėti sinchroniškai, nes buvo apsigimęs maištautojas.

Bet nebuvo kito pasirinkimo. Dravenis nepaliovė žiūrėjęs į miestą, nors tai neatnešė jokios apčiuopiamos naudos.

Pinigai – žvilgsnis. Žvilgsnis – pinigai. Geriau žiūrėti į sieną. Apčiuopiamai ilgai, kol it pieniniai dantys iškris kvailos mintys ir pakilus nuo grindų vėl protą „nulaus“ mintys, ir taps beviltiškai tamsu. Kaip įjungto monitoriaus ekrane.

Jei nerūkai, gali prisidegti cigaretę ir apakti nuo ryškios degtuko šviesos, kuri užges kartu su nuodingu dūmu, ir gyvenimas tik patvirtins debesų perimetrą, kurio nepasieks nei alpinisto virvė, nei pakaruoklio virvė.

Trūksta vandens, vamzdžių, kibirų, statinių, kanistrų, nėra net paprastų stiklinių. Trošku. Tenka gerti vandenį, atskiestą tuščia talpykla, atsirėmus į duobę, ir atsirūgus pakeisti gurkšnį spjūviu į spalvingą sidro etiketę. Skonį slepia reklama. Sunku nustatyti, ką geri: ar sieros rūgštį, ar falsifikuotą alų. Svaigina viskas. Neįmanoma detoksikacija. Nepasiekiamas blaivumas. Pagirios užpildo smėlio dėžes ir kiekvieną rytą nuo asfalto kiemsargiai surenka jau užgesusias nuorūkas, jau atidarytus kamštelius, jau tuščias skardines ir neranda tik varnų pačiūžų, nes greitis kitas. Neslidus. Nepavydus. Bepalvis it rytas.

Pagaliau Dravenis suprato, kad jis vėl rašomas iš naujo, autoriaus, kurio jis niekada nepamatys, bet privalės paklusti visoms rašytojo (ne angelo, ne velnio) kvailystėms.

2015 m., įrašo vieta nežinoma.

įrašas 0002

*Noriu prisijungti
Prie virtualaus
Skeletų šokio*

*Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva*

*Esu savas
Turiu griaučius
Paslėptus
Spintoje*

*Kandys
Granžia akis
Įstiklintas
Ir
Išdanžtas
Atviru langų*

*Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva*

Ropoju
Į laisvę
Į šauksmą nakties
Rėkdamas
Užkiman

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Noriu prisijungti
Prie realaus
Lunatikų šokio
Esu svetimas
Neturiu griaučių
Tik oda
Kieta
Kaip kaulas

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Esu vabzdys
Maldininkas
Ieškau patelės

Kuri suvalgytu

Mane gyva

Ekstazėje

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Palaidos

Palaidos kandys

Palaimins naftalinas

Apsimetęs sniegu

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Vidini skausmą

Oš pušys

Frake

Iškirs

Metalo dėmę

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

*Nudėsiu
Fortepijoną
Skėlidiną
Kraujo
Klavišų*

*Stygos tyli
Gitaros
Suvirškintos
Iki pat
Bokalo
Dugno*

*Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva*

*Atrėplioja
Seni troleibusai
Skersti
Skersų
Prospektų*

*Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva*

It
Kram
Kram
Toškė
Apvirtau
Gatvėje
Užmintas
Užminuotas
Pažemintas
Pritrėkštas
Sutraiškytas

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Stiklo šukėm
Sprogo laimė
Sudužus paskutiniam
Butelini alaus

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Jau
Nebereikia
Mišku
Laišku
Vanagu
Ir sodu
Užakusio
Dangaus

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Nebesvaigina
Vanduo
Degtinė

Atgaiva
Atgaiva
Atgaiva

Lietus
Smogia
Į veidą
Sugraunžta
Pelių
Raudonų žiurkių

Pamokslaujančių

Šernų

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Tekalba

Šinkšlės

Skudurai

Lavonai

Dabar

Jau

Galima

Užsičiaupti

Neleisti kalbėti

Kitiems

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

Atgaiva

P.S. Kartojant antrą kartą, žodis „atgaiva“ pakeičiamas slengu „kaifas“ arba anglišku keiksmožodžiu.

2015 m., įrašo vieta nežinoma.

įrašas 0003

Guru Guru neabejojo, kad galima, o gal ir reikia laiptais užlipti iki paskutinio aukšto ir patikrinti visas duris, nes kažkurios bus neužrakintos, ir ten bus jo naujieji namai. Reikia skubėti, nes daug yra namų, bet nėra tinkamų raktų. Visraktį turi tik Meistras, bet jis neieško durų ir visą laiką žiūri į sieną.

Meistras lotoso poza sėdi ant medžio drožlių ir pjuvenų pagalvės ir įkyrų interesantą nuramina taip pat medine lazda. Smogia švelniai, bet skausmingai ir ne mirtinai. Būtinai! Kodėl Meistras nieko neaiškina ir veja šalin? Galbūt todėl, kad savo namus reikia atrasti pačiam, o gal Meistras neturi metalinės lazdos? Geležis, legiruotas plienas, cinko skarda, metalas... Guru Guru žinojo, kad aukštakrosnėje slypi visi atsakymai. Laisvai teka skystas metalas – galima gerti iki soties.

– Narkotinių medžiagų nėra. Užtikrinu, – rekomendavo Guru Guru.

Aišku, galima nelipti aukštyn (pasirinkimo laisvė!) ir atidžiai apsidairyti pirmame aukšte: ten taip pat yra daug durų.

Iškyla metafizinis klausimas: ar visi namie? Kur? Gal tavo galvoje, gal už sienų, gal už durų? Ir kas gi gyvena vienaženkliu ar dviženkliu numeriu pažymėtame narve? Žvėris? Vabzdys? Bakterija? Virusas? Štamas?

Ne, tai žmogus (galbūt auginantis šunį, katiną, nuodingą terariumo roplį ar taikią akvariumo žuvį), jis slepia savo veidą, pavarde, vardą, darbovietę. Konspiraciją patvirtina nenoras pažinti laiptinės kaimynų, bendrauti, pasakoti apie savo laimėjimus, netektis, svajones, atvirai it kapitalistinių pasiekimų parodoje demonstruoti dorai ar „prichvatizuotai“ įgytą turtą.

– Galite neabejoti: už durų tiktai yra standartinis manekenas. Potencialiai jis – lavonas, pelenų krūva, žemė, atomų krūva ar dar smulkesnės dalelės, virstantis vakuumu, nieku, paneigdamas energijos tvarumo dėsnį. Deja... – konstatavo Guru Guru.

Nereikia pamiršti, kad lipant laiptais (nesvarbu, aukštyn ar žemyn) judama tik anapus: į prieblandos zoną, į galimas dvasių saugyklas, pakylėtas pievas, akmenines šventyklas, stiklinius debesis.

Guru Guru buvo sunku įvardinti paskutinio žingsnio teritoriją, nustatyti mirties koordinatas, nubraižyti Anapilio atlasą. Guru Guru turėjo slaptą žemėlapi, sakralių žinių lobyną, ir nė kiek neabejojo, kad bejėgiai psichologai fiksuoja tik topografines troškimų ir aistrų prarajas ir tiesia oro tiltus, kelius į niekur.

2015 m., įrašo vieta nežinoma.

įrašas 0004

Dravenis ieškojo knygos, kurios pavadinimą pamiršo. Autoriaus pavardė taip pat iškrito iš galvos, kaip ir tolimi vaikystės prisiminimai. O gal tokios knygos nebuvo? Gal Dravenis ieškojo savo dienoraščio, kurį sudegino, kai užbaigė gimnaziją?

Ieškodamas neegzistuojančios knygos, Dravenis atrado prarastą, kasdienę tiesą – knygų lentynose gulėjo begalė bereikalingų knygų. Kietų, minkštų, iliustruotų ir raidiškai šaltų. Dravenis panorio tapti vandalu, kultūros naikintoju arba fanatišku inkvizitoriumi, džiugiai deginančiu eretikų knygas.

„Erdvės žmogus išlaisvina kambarius nuo nenaudojamų daiktų, išvalo dulkes iš oro, uždega visas elektros lemputes, visas žvakes ir laukia, kada į duris paskambins stikliniai šešėliai, kada atviri langai pavirs logistikos specialistais ir ateis į kambarį išnešti knygų.“
(Citata iš slaptos *Demiurgų knygos*, Vilnius: *Nieko tokio*, 2030, p. 123.)

Dravenis paliko tik vieną knygą (paliksiu mįslę skaitytojams!), o visas kitas supakavo į 8 paketus. Sunkius, bet pakeliamus. Nepakilus virš kasdienybės (laisvam skrydžiui reikia bent trijų metrų aukščio!), beviltiška tikėtis pagalbos: neateis nei vaiduokliai, nei paraleliniai žmonės, nei poltergeistai, nei dvasios, nei ateiviai.

Prie prekybos centro Dravenis pastebėjo inteligentiškos išvaizdos valkatą. Kiek paabejojęs prislinko arčiau.

– Atleiskite, pone, ar jūs galite man padėti iš namų išnešti visas knygas ir jas sudeginti miške?

– Honoraras? – sukľuso buvęs inteligentus.

– Trys buteliai alaus...

– Mažai... – suabejojo valkata. – Darbas sunkus, pavoingas, negatyvus...

– Aštuoni knygų paketai – aštuoni buteliai alaus, – derėjosi Dravenis.

– Tinka... – kiek padvejojęs sutiko valkata.

Dravenis gyveno miesto pakraštyje, todėl ekspedicijos dalyviai paėmė po vieną paketą ir nunešė į mišką. Kai ketvirtu reisui atitempė paskutinius du paketus, jie nerado anksčiau atneštų knygų. Baisus įtarimas it taikli snaiperio kulka persmelkė Dravenio smegenis.

– Sumokėkite už darbą, – pareikalavo valkata.

– Tai jūs pagrobėte mano knygas! – pasipiktino Dravenis.

– Aš išgelbėjau meno kūrinius nuo laužo!

– Gražinkite mano knygas, – pasipiktino Dravenis.

– Pasvajoki...

– Apie ką?

Valkata netikėtai smogė Draveniui. Sniegas tapo juodas, o mintys šviesios. Dravenis pabudo miško aikštelėje ir tarė:

– Velniop literatūrą!

P. S.

Guru Guru labai nustebo pamatęs Dravenį pigių knygų krautuvėlėje.

– Ko ieškai?

– Žvalgausi... – sunkiai atsiduso Dravenis.

2015 m., įrašo vieta nežinoma.

III. Tarsi laiko mašina, arba Prarasta atmintis

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (1)

Kartą gyveno toks žmogus, vardu Swami Swami. Kadangi apie įstatymus, lyg ir draudžiančius rašyti jo vardą su „w“, jis nieko nežinojo, o gyveno šalyje, kurioje laisvai leista išpažinti bet kokią tikėjimą (tik, neduok Dieve, neleista būti ateistu), tai taip ir vadino save – Swami Swami.

Tačiau paslaptinga ir kartu įdomi Swami Swami vardo istorija, jei ir bus kada nors aprašyta, kol kas mūsų nedomina. Mes tenorime perpasakoti viena senųjų kalbų užrašytus ir netyčia viename urve rastus jo užrašus.

Tėra žinomi vos keli faktai, kurie Swami Swami sieja su Lietuva, tačiau jie, tyrinėtojų (*Meister, 2009; Eckhart, 2010*, ir kt.) manymu, gana svarbūs, nes atskleidžia galimai paslaptingas gijas, besidriekiančias tarp skirtingų, o ir panašių kultūrų.

1. Swami Swami pažinojo vitingą Twaxtą Li – paslaptinę asmenį, kurio tikroji tapatybė kol kas nėra aiški. Negano to, Swami Swami jam rašė laiškus ant palmių lapų, o pats gaudavo atsakymus telepatiškai (galėjo abu bendrauti telepatiškai, bet Swami Swami buvo gana arogantiškas tipelis, jam būtinai reikėjo tų palmių lapų, tai ir rašė).

2. Swami Swami lankėsi kažkurioje Europos šalyje. Nėra tiksliai aišku, kur. Manoma, kad greičiausiai Lietuvoje (jo užrašuose minima jos sostinė Ryga). Apie jo lankymosi ir veiklos pobūdį šioje šalyje – kiek vėliau.

3. Bene įdomiausias nustatytas faktas yra tai, kad Swami Swami pats galėjo būti lietuvis arba bent turėjo lietuviško kraujo, nors tikroji jo pavardė nėra žinoma. Jos kartu su visa ankstesne asmenine istorija jis atsisakė prieš iškeliaudamas ten, kur auga palmės.

Swami Swami nuotykių ir abejonių užrašai skaitytojus gali sudominti dar ir dėl to, kad niekada nebuvo versti į jokią kalbą, taigi prieš jus – beveik originalas, nors net geriausias vertimas jo neatstotų (originalė gausu įvairių ženklų, piešinių, kai kuriuos jų perpiešti draudžiama).

Įtempkite auses, užmerkite akeles ir paprašykite, kad kas nors Jums paskaitytų tai, ką dabar čia rasite. Na, tiksliau, ne čia, o kitoje dalyje, kurioje prasidės Swami Swami užrašų vertimas.

Vertėjas, 2345 m., liūčių sezono pabaiga, Singaradža.

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (2)

Kadangi Swami Swami Morzės abėcėlės nemokėjo, rašė keistoku raštu, o jo metodas buvo vadinamasis automatinis rašymas.

Bet kokie gausūs (*Suzuki, 1955; Ikuzus, 2251, ir kt.*) ir, deja, nelabai sėkmingi bandymai suteikti Swami Swami rašmenims sąmokslų teorijų pamušalą nebuvo apvainikuoti sėkme. Ir tik 2344 m. kuklus Aotearoa gyventojas (tai viena nedaugelio valstybių, gyvuojančių jau kelis šimtus metų),

pasivadinęs Tangata (*Tangata 2344 a; Tangata 2344 b*), dviejuose savo tyrimų tomuose (daugiau kaip 1800 puslapių!) atskleidė, kokie tai rašmenys. Paaiškėjo, kad jokie. Swami Swami tiesiog juokavo, o jo sukurtas raštas buvo juokų raštas, kuriame buvo surasti įvairių kalbų fragmentai.

Nustojęs skūstis, koks nelengvas mano, kaip vertėjo, buvo šis darbas, papasakosiu istoriją, kaip Swami Swami susipažino su vitingu Twaxta Li, kuris, kaip spėjama, galėjo būti tas pats Tangata.

Mano susipažinimas su Tangata

Sambrūzdis šiame keistame mieste tilo, artėjo vakaras. Jis staigiai smogė savo tamsa ir tirsčiu, nes miestą supo kalnai, tad dabar baisus smogas ir triukšmas buvo nematomas, užtat dar labiau jaučiamas, tik kiek kitaip. Miestas M. man patiko. Čia buvo daug visko, provincija tikrai nepavadinsi, kita vertus, tai gana keistas miestas, nes jis išikūręs „pasaulio pakrašty“, ir netgi patyręs keliauninkas retai čia įkelia koją.

Nesistebiu, kad šiame mieste sutikau Tangatą, kuris save dar pavadino vitingu Twaxta Li. Iš to, kaip pasivadino, ir išvaizdos buvo sunku suvokti jo rasę ir tautybę, turėjo kažką kiniško, kartu kažką šiaurietiško, ir tai priminė man mano paties lietuvišką kilmę. Taip pat visišką nenorą ją prisiminti.

Būtent todėl iš pradžių Tangatai prisistačiau vardu, kuri buvau pamėgęs gyvendamas čia, – Ora. Jam patiko mano vardo reikšmė, tad netrukus beveik be žodžių suradome kalbą. Be abejo, pradėjome ją tiesmukai (abu esame tiesmukiški bepročiai, netrukus prie arbatos suvokėme), pripažindami, kad nėra įdomesnio dalyko nei Tuštuma.

Kas ji, Tuštuma, klausiau Tangatos. Jis mįslingai šypsojosi, tada surimtėjo ir atsakė: tai Juokas, *Kata*. Pritariau vitingui (netrukus jis leido save ir taip vadinti, nors neskubėjo aiškinti, ką tai reiškia, tiesiog priėmė kaip pagarbos ženklą).

Kas yra Tuštuma, paklausė manęs Tangata. *Ngguyu*, atsakiau jam. Tangata liko patenkintas.

Mūsų pirmasis pokalbis pavyko. Sutarėme dėl antro.

Labanakt, šiandien užteks rašyti. Šiame mieste norisi anksčiau gultis ir anksčiau keltis, kad diena būtų ilgesnė.

Vertėjas, 2345 m., liūčių sezono pabaiga, Singaradža.

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (3)

Toliau verčiu Swami Swami užrašus, kurie man vis labiau primena antropologinį ar fenomenologinį dienoraštį. Vertėjas, 2345-ieji, palaiminga vėsa, Singaradža.

no thing vndir the sunne is newe / ekkert er nýtt undir sólinni

Šias kalbas mėgau, ir šiuos žodžius... Jie nuolat man primindavo Tėvynę, Tuštumą ir Meilę.

Supratau, kad, atsisakęs savo tapatybės, šių trijų dalykų niekada neprarasiu. Taigi tikrai nieko nauja po saule nėra. Tėvynę myliu iki šiol, nors dėl susiklosčiusių aplinkybių esu ne joje.

Meilę atradau ir gyvenu joje, ir Dievo, ir savo Moters.

O Tėvynėje kariaudamas su okupantais dingio mano Brolis. Taip ir nežinau, gyvas jis ar ne. Kai karas prasidėjo, jau kuris laikas buvau išvykęs. Ne, nebūčiau dezertyravęs, bėgęs

nuo karo. Jis, nors ir neišvengiamas, kaip teigė žinovai, įvyko gerokai vėliau, kai niekas nesitikėjo. Priešas negailestingai greitai užėmė mano gimtąją šalį.

Tada viduje stoji Tuštuma. Iš pradžių nesupratau, ar tai pyktis, neapykanta, ar savigrauža, kad niekuo negaliu pagelbėti Tėvynei, ar dar kažkas... Galiausiai suvokiau, kad Tuštuma yra tiesiog Tuštuma.

Vienas išmintingas žmogus pasakojo, kad Vakarų psichologai ir sociologai tuštumos jausmą laikė neigiama emocija, o Rytų filosofijose, tokiose kaip budizmas ar daoizmas, tai teigiamas jausmas. Sakyta, kad daoizmas tuštumą aiškina kaip ramumo ir taikumo būseną, proto tyrumą... Kadangi Juokas gydo, tai galima teigti, kad tuštuma, būdama Juokas, taip pat gydo... Juoko garsas praskaidrina, tarsi išvalo protą.

Daug juokiausi. Čia nėra nei Vakarai, nei Rytai, pasaulis be kompasu. Ir jame nėra žemėlapių. O aš juokiausi. Ilgai. Mane kritikavo (pvz., vienas žmogus liepė patylėti, nes tesu apgailėtinas neišmanėlis, kitas sakė, kad esu pernelyg susireikšminęs). Sutikau su kritika (nors ir ne su visa). Iš tikro ne ką teišmaniau apie Tuštumą, Juoką... Bet daugiau nieko nebuvo. Ir iki šiol Tuštumos ir Juoko aidas manyje gyvena.

Gyvendamas toli nuo žmonių, tiesiog gyvendamas, o ne vaidindamas, kad gyvenu, ir ne apgailėtinau egzistuojamas (nes myliu ir esu mylimas), suvokiu, kad Tuštuma ir Juokas, ko gero, yra du pagrindiniai dalykai, kurie mane tartum valdo, kontroliuoja, skolinasi mano mintis arba paskolina ją man.

Sunku paaiškinti (nors vitingas suprastu), ką reiškia būti svetimšaliu svetimajame šalyje, o galiausiai niekuo niekieno šalyje...

Kai nebelieka nieko, išskyrus esamą Meilę, prarastą Tėvynę, amžinieji Tuštuma ir Juokas yra vieninteliai draugai ir įkvėpėjai.

(...tekstas neįskaitomas, kažkoks piešinėlis, panašus į palmę – vert. past.)

Ir taip sutikau juos. Visą būrį.

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (4)

Vertėjas su džiaugsmu pristato Swami Swami adresuotą ir tarp jo užrašų rastą runomis užrašytą vitingo Twaxtos Li laišką. Šis laiškas įdomus tuo, kad vitingas pasakoja apie personažus, kurių vaidmuo jo gyvenime kol kas nėra aiškus, tačiau neabejotinai svarbus.

Vitingo laiškas

Swami,

buvau aplankęs panditą Banditą. Stebėjau, kaip jo kabinete auga kėdė. Nugaros atlošas pasiekė lubas ir skilo pusiau. Lūžo medis. Panditą Banditą, matyt, slėgė sunkūs, nepakeliami metafiziniai samprotavimai: jis pyko, nes nenorėjo susitaikyti su neįtikusiais, jo pažiūroms prieštaraujanciais žodžiais. Galbūt panditas vengė giliau įsibrauti į keistą jų prasmę? Ne. Banditą erzino aiškus ir paprastas tekstas.

– Argi sunku rašyti sudėtingai? Tamsiai? – paklausė mokslininkas. – Tekstai stokoja ilgų, supainiotų sakinių, vengiama minčių labirintų...

– Rodos, Kretos saloje yra Minotauro labirintas... – atsargiai įsiterpiau.

– Antika... – paniekinamai mostelėjo ranka panditas Banditas. Jokio fanatizmo... Šventyklų sienos turi būti puošiamos veidmainių ašaromis išmirkytais tapetais, kad būtų lengviau, sutemus žvakėms, prietemoje iškasti duobes, kad pritemdyta lemtis sufokusuotų žvilgsnį į kasdienybės užkulsius... Ten naivus piligrimas pastebėtų budelį be kirvio ir virvės... Gal prabangų parketą paslaugūs aligatoriai supjaustyti į kubelius ir juos išdalintų senukams, nespėjusiems suaugti, pamiršti vaikystę, svajones...

Laiško kampas buvo nuplėštas. Nei tęsinio, nei datos, nei vitingo parašo...

***

Kai gavau šį laišką, supratau, kad vitingo gyvenime nutiko kažkas svarbaus. Tai užminė man nemenką mįslę... Tačiau palikau ją rytojui, kad gerai išsimiegojus atkeliautų atsakymas.

2345 m., vėjui pučiant, nestipriai, Singaradža.

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (5)

Vertėjas su džiaugsmu pristato dar vieną Swami Swami adresuotą ir tarp jo užrašų rastą runomis užrašytą vitingo Twa(n)xtos Li(etaus) laišką. Šis laiškas įdomus tuo, kad vitingas jį pavadino ne bet kaip, o *postpostpostpostscriptum*.

Swami,

kodėl širdyje vis dar rusena užgesusi epocha? Gal todėl, kad būtų lengviau pagauti lengvą, mažytę snaigę, nuskristi iki

sienos ir išvengti debesų griūties? Ištirpti, pavirsti išdžiūvusiu vandenynu ir minčių gelmėse auginti vegetarus ryklius?

Bet man jau nereikia arbatos stiklinėje audros: pakanka tik beveik nepastebimo lietaus, dulksnos, varnos riksmo – ištirpusio rūke, asfalte. Kur skubėti? Kur keliauti? Reikia sustoti, stebėti, kaip visi klaidžioja kreivais takais ir ieško savo (o gal kito?) pamestos laimės.

Swami, kai ryte užgęsta žibintai ir langai, ar verta nuo pasaulio atsitverti smilkalų kvapais ir bėgti nuo prisiminimų, nuo šviesos, visada sklindančios iš kiemo pusės? Ar verta?

Svajoju apsilankyti lentpjūvėje ir stebėti, kaip iš dramblotų, netašytų rąstų pjaunamos elegantiškos lentos. Gal ateities statyboms? Gal mano karstui? Kam? Kodėl? Kaip? Kada?

Akių jau nepasiekia žili pušų spygliai, todėl, pažvelgęs į užburta kiemą, laukiu, kada pasitrauks namai ir pasiliks tik plikos sienos, tušti fasadai. Jau anapus išvyko draugai – pasenę, pakitę, pasirengę laimės vėją nukreipti į save. Esu kiauras, negaliu savęs nei užkasti, nei paskandinti. Ar mano kūnas – ugnis? Tai kodėl negaliu sudeginti savo liūdnu minčių? Kodėl? Kodėl?? Kodėl???

Užmarštis užtvenkė nuoskaudų užtvankas, bet per bokalo kraštus liejasi skystas metalas. Stokoju tauraus žodžio, jausmų išlydžių, elektros stulpų. Kaip neįtikusią knygą į dulkėtą lentyną padėjau viltį ir pamiršau laimę, ir kai pasenęs pasigiesiu saldaus deserto, alkį slopinsiu baltu sniegu, kad neišblėstų noras gyventi šalia sausos jūros.

(Ne)pasisekė! Ši vakarą it lėtą klevo lapą apeiginiu mostu pagavau lengvą viltį, ir ši ištirpo delne, nepakeitusi gyvenimo

linijų. Atsimerkiau, pabudau... Akys vėl stebi automobilio ratus, dulkių sukurius, žaibų žirkklėmis sukarpytus debesis. Bet žvaigždžių voratinkliai išlieka nepalieti. Svaigstu sprendamas Zodiako kryžiažodžius, nes noriu išvengti teisingų atsakymų į esminius būties klausimus ir tiesiu bėgius tiesiai į stiklines veidrodžių akis.

Žinau, dykumos netrokšta lietaus – tik smėlio, kad mirażai nupieštų dar greitesnę jūrą, tiesiai į miškingas kapines.

Nuoširdžiai –

vitingas Twa(n)xta (Li)etus

P. S. Galiu į pašto dėžutę įmesti tuščią voka, be adreso, ir laukti likimo dovanos. Bet taip nepadarysiu. Pažadų.

P. P. S. Gyvensiu be kazino. Bejėgiai chiromantai tik vienerankiams banditams buria sočią ateitį. Nėra apvalių banknotų, todėl tik laiminga moneta gali nuriedėti iki bedugnės krašto. Nukristi. Sudužti. Aplensiu kazino. Pažadų.

P. P. P. S. Tobulėsiu. Patikslinsiu ankstesnių dvasinių ekspedicijų maršrutus ir surasiu bendrą vardiklį. Pažadų.

P. P. P. P. S. Swami, neabejoju, kad pavirtę plieninėmis varlėmis (užgrūdintomis aukštikalnių ledu) nersime į skystą asfaltą, kol dar nesustingo jaunatviškas ryžtas sudegti aukštakrosnės liepsnose, vėl atvirsti į skystą metalą ir sustingti į Gralio taures... Deja, gyvename be stebuklų ir į oro pilis šaudome tuščiais šoviniais, ir veltui ieškome kovos lauke kritusių geležinių vilkų, bet surandame tik samanotus lauko akmenis, išmargintus neįskaitomais petroglifais. **TODĖL NIEKO nepažadu, nepažadu, nepažadu... Ir nežadu...**

(data ir adresas neįskaitomi)

***

Gavęs šį vitingo laišką, daug ką supratau. Tai teks apmąstyti gurkšnojant *dragonvaisio* sultis. Dabar norisi pasidžiaugti, kad artėja labai svarbūs įvykiai. Minia beveik priartėjo. Einu, pasisveikinsiu. *Ho, kethek!*

Vertėjas, 2345 m., gražus oras, kažkur.

Swami Swami nuotykių ir abejonės, arba 2345-ieji (6)

Vertėjo pastaba. Jei Swami Swami tekstai ir pražudytos prūsų tautos atstovo vitingo Twa(n)xtos Li(etaus) laišakai ir toliau bus tokie keisti, netgi nesąmoningi, daugiau jų nepublikuosiu. 2345-ieji, bitės skraido, netoli Paryžiaus.

...velniai turi įvairius žemesnio lygio kūnus, kaip antai žolius, akmenis, gyvūnus, tam tikrą garsų ir balsų, ir figūrų.

Malleus Maleficarum, 1486, I. V

Girgždėjo, strigo, sunkiai sukosi seno radijo imtuvo gaudymo rankenėlė. Traškesiai, triukšmas. Jokių stočių. Staiga Swami Swami išgirdo balsą. Vitingo balsą. Abejonių neliko. Pagavo signalą...

...aš, vitingas Twa(n)xta Li(etus), pradėdu radijo laidą...

...visą dieną krito riebi šlapdriba. Visiškai subjuro ne tik oras, bet ir mano nuotaika. Prislėgtą širdį užliejo purvo banga. Atplaukė prisiminimai, ir kodėl visuomet blogi? Kodėl nekamuoja geri, šviesūs prisiminimai? Kodėl?..

...balos. O batai kiauri, visai neištroškę lakė drumzliną

...kaip išmokti gyventi paprastai ir aiškiai... kaip suapvalinti save... kaip padalinti galvą į tris lygias dalis... kur nusipirkti giljotiną?..

...traškesiai (13 vnt.), baltas triukšmas (vientisas, be tarpu)...

Swami Swami išjungė radijo imtuvą. Niekas tuo nepatikejo! Ir kodėl? (Kursyvas yra, ir jis turi būti.)

Viskas. Transliacija baigta. Šiam kartui.

Nėra kursyvo.

Visi verkia – koks vienišas

žmogus! Kokia žiauri vienvė... ir t. t. Bet žiniasklaida SLEPIA pagrindinę problemą – BEJĖGIŠKUMĄ!

negali užsidirbti

negali nusipirkti buto

negali dirbti pagal specialybę

negali išleisti savo kūrybos

negali padėti kitiems

negali padėti sau

negali negali negali...

SWAMI SWAMI komentaras:

bet...

gali dėti skersą ant visų

gali medituoti

gali būti dvasingas

gali domėtis, kuo nori,

gali nebūti snobu, nes tai madinga,

gali rašyti sau ir artimiesiems

gali būti gyvas

gali tikėti, kuo nori,

gali gali gali
prūsas tu ar ne prūsas?
ar GAlI?
kartais neGAlI.
ar gaLI?
aš galiu.
AR GALI?

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (7)

Minia atėjo... Vertėjas išėjo... Netikėtas eilėraštis, 2345-ieji, džunglės.

Beždžionės klausosi radijo

Girdi, miškelyje balsas

Asu vitings Twakst...

Balsas nutrūksta

Beždžionės išsilaksto

Pirštinėta ranka (pirštinė šleikščiai geltona)

Pasigrobia radiją ir nusineša

(ne, tai ne Swami Swami)

(ne, tai ne P. S.) Kas pagrobė radijo imtuvą? Mes nepažeisime tokio skandalo! Minios protestuotojų išėjo į gatves. Plakatai – atiduokite radijo imtuvą! Šalin rankas nuo radijo! Kitoje gatvėje kitas mitingas. Mums nereikia radijo! Radijas radioaktyvus! Gyvensime ir mirsime be radijo!

Egzistencinė baises. Swami Swami monologas

Prenumeravote? DVI GUBAI daugiau pinigų? Kas tai? Daug senienų... CD... keisti pavadinimai, pamirštos grupės... Tai ir yra geriausi valgiai... Tai gerai ar blogai?

Ekspimentinė muzika kino teatre,

Oro uoste,

Traukinių stotyje,

Filharmonijoje,

Fechtavimo salėje,

Kosminėje orbitinėje stotyje,

Kare,

Picerijoje...

...

Mažai tašku,

Begalybė pakelta begalybės ženklų kart nulis.

Man begalybė panaši į pakaruoklio kilpą,

O nulis – į šulinį...
O man į šunį begalybės kilpoje panašus nulis.
Šuo loja,
O skaičių generatorius vis rodo
Gimimo datą,
Vilniuje – daugiau nei 3 600 požeminių konteinerių!
Tegyvuoją požemio aksomas!
Tegyvuoją progresas!
Man baisu...
Egzistencinė baises – vienintelis kelias į nebaisą!

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (8)

Swami Swami ankstyvoje jaunystėje, be abejo, buvo maištinga siela. Kaip ir daugelis maištautojų, jis svajoto pakeisti pasaulį, todėl įkūrė kitados žymią pankroko grupę „Gerai, kad“.

Be Swami Swami, grupėje „Gerai, kad“ grojo dar du žmonės: Plaukas ir Kedras. Pirmasis buvo skustagalvis (nors labai norėjo skiauterės, bet taip jau nutiko, kad plaukų jam trūko), o antrasis kartą turėjo nuotykį po kedru, apie kurį niekam nepasakojo, tačiau sakė, kad nuotykis vertas viso gyvenimo. Swami Swami tuo metu ir gavo pravardę, ir ši išliko iki šiol.

Įdėmi muzikologo akis pastebės, kad nuo pankroko atsiradimo 1977-aisiais praėjo labai daug laiko. Taip, tai tiesa. Įdomu ir tai, kad pankrokas ir vėl iš naujo „atsirasdavo“ maždaug kas šimtą metų ir lyg tyčia 1977-aisiais.

„Gerai, kad“ buvo pozityvistai, manę, kad pasaulis yra šlamštas, kurį verta griauti savo muzika ir dainų tekstais. Dainavo apie saulę, mėnulį, moteris ir Platono olą. Net viena daina vadinosi (įrašas neišliko) „Saulė, mėnulis, moteris ir Platono ola“. Tiesa, tai iš esmės vienintelės žinios, kurias man, kaip vertėjui, ir pavyko surinkti apie grupę „Gerai, kad“.

Bet juk gerai, kad tokia grupė buvo. Tiesa, išliko ir minėtos dainos teksto nuotrupa:

*Jei vėl atėjo žiema,
Kodėl vadinam metų laikus:
Printemps, spring, pavasaris?*

*Jei sninga vėl,
Kodėl apie lietu svajojam?*

*Jei pučia vėjas,
Kodėl norisi tylos?*

Vertėjas, 2345 m., pakelini i...

Penktadienis, kovo 13 d.

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (9)

Vertėjas pateikia vitingo Twa(n)xtos Li(etaus) laišką, atspindintį Swami Swami ankstyvosios jaunystės gyvenimą.

Gerai, kad Lietuva yra

Kaziuko mugėje nusipirkau grupės „Gerai, kad“ CD, nes pardavėjas buvo afrobaltas ir traukė pirkėjų dėmesį. Plokšteles išgraibstė per dvi valandas. Nustebęs ir sukrėstas pardavėjo paklausiau:

- Ar jūs esate Swami Swami?
- Ne, aš tautodailininkas.
- Ar jūs grojate?
- Kanklėmis... – atsakė afrobaltas.
- Kur išmokote lietuvių kalbą?
- Tai mano gimtoji kalba...

Susigėdęs atsisveikinau ir nuėjau šalin. Supratau – mes artistai ir vaidiname žiemą, todėl pamirštame, kad esame lietuviai. Lietuviais tampa kiti, kurie nevaidina vasaros, kurie džiaugiasi pavasariu ir sniegu. Kodėl apie lietų (Lietuvą?!) svajojam girti? Gal todėl, kad esame balti? Nudažyti svetimais dažais... Užgesintomis kalkėmis, gotikine dinosaurų kreida, monitorių rūku... Melu ir istorijos klastotėmis...

Jei pučia palankus vėjas, mes pavirstame afrobaltais ir mūsų tampa labai daug (vienas milijardas!), ir mes tampame invazija (o gal vizija?) ir išplečiam Lietuvą iki absoliutaus nulio. Žemiau kristi jau negalima, ir gal todėl mums vis dar norisi tylos? Kapinių ramybės... Interneto palaimos...

Mintis nutraukė smūgis į pažiaunę. Mane be gailėsčio talžė afrobaltas:

- Išdavike, parsidavėli... Tu nemyli Lietuvos!

– Aš vitingas Tvan(x)ta Li(etus) ir aš myliu Prūsiją!

– Prūsijos nėra!

– Bet Lietuva yra! – atkirtau, bet neatsikirtau.

Afrobaltas nurimo ir padovanojo man dar vieną Swami Swami grupės CD „Gerai, kad Lietuva yra“.

– Tikrai gerai... – su palengvėjimu atsidasau...

Laikas, kai yra Lietuva...

***

Versdamas šį laišką pagalvojau: Dievas nėra, Dievo yra, o Gyvenimas ne yra, bet Yra.

Vertėjas, 2345-ieji, pakelini ž...

Swami Swami nuotyčiai ir abejonės, arba 2345-ieji (10)

Dykasai skaitytojan... Desocupado lector (...)

Swami Swami šventė šventę nė gerai nežinodamas, kokia tai šventė. Tačiau giliai širdyje jis jautė, kad ji jam brangi, nes, pasak istorikų ir mitologų, prieš maždaug pusketvirto šimtmečio metų jo Tėvynėje įvyko kažkas ypatingo.

Nors dabar jis vadinosi Swami Swami, o biotechnologijos leido žmonėms gyventi šimtmečius nė nesusimąstant apie jų kaitą, vis dėlto tokios archajiškos klišės kaip „tautybė“, „kalba“, „religija“, „rasė“ jam iki šiol kažką reiškė. Žmonės jau seniai kalbėjosi telepatiška, kelis šimtus metų nevyko jokie karai,

pasaulyje nebuvo nei to, kas vadinta „pinigais“, nei didžiulių korporacijų, nei kitokių masinio valdymo struktūrų. Žmonija tapo laisva, kaip kadaise pranašavo įvairūs šviesaus mąstymo jos atstovai. Nusikalstamumas beveik pranyko, o ir nusikalsti nebuvo prasmės. Pasikeitė žmonių mąstymas. Daugybė metų be karo, neapykantos, smurto pakeitė psichologijos teorijas: žmogus, pancigus jas, suvokė esąs Dievo vaikas, tobulas, nes Dievo sukurtas, tačiau teologinius klausimus palikime teologams, o tai, kas vadinta „religija“, tiesiog tapo tiesioginiu bendravimu su aplinka – nuo drugelio iki galaktikos bei metafizinių dalykų, galiausiai – Dievu.

Be abejo, dabartinis Swami Swami laikotarpis, tiksliau, 2345-ieji, nebuvo tai, kas ironiškai vadinta „utopija“. Problemų žmonės turėjo, tačiau pats problemos suvokimas nebuvo toks neurotiškas kaip kadaise. Visos problemos buvo išsprendžiamos. Apie mirtį, tiesa, kalbėjo nedaug kas, nors ji visgi ateidavo, tačiau kadangi sveikatos klausimai buvo visiškai kontroliuojami biotechnologijų ir tai nė kiek netrukdė žmonėms tikėti tuo, kuo jie nori, bene didžiausią problemą buvo galima įvardyti dviem žodžiais: „Ką veikti?“

Dykasai skaitytojau...

Atsivertęs šiais puikiais žodžiais prasidedančią nuostabią knygą, Swami Swami suvokė, kad labiausiai pasaulyje jis nori būti tuo *desocupado*, dykinėtoju, nieko neveikiančiu, prie nieko neprisirišančiu, laisvu nuo kankinančių (taip, ir neretai) minčių apie būtį. Tiesa, paradoksalu, bet apie ją Swami Swami daug galvojo ir net rašė. Perskaitęs nemažai Swami Swami užrašų,

kaip vertėjas galiu pasakyti, kad jis labai mėgo pasinerti į mintis, jas užrašinėti gana chaotiškai, todėl nepavydžiu (nes esu tik vertėjas, aptikęs jo tekstus) literatūrologams ir kitiems tyrinėtojams, kuriems teks tuos tekstus narplioti.

En un lugar de la Mancha, de cuyo nombre no quiero acordarme (...)
Vertėjas, 2345-ųjų kovo 11-oji, la Mancha.

IV. Tarsi sugrįžimas

Guru Guru sugrįžta

Guru Guru vėl tapo savimi.

Pelėdos tikrai yra pelėdos, kad ir ką teigtų Juodoji Ložė.

(JAU NE LAIŠKAS 007! Tai kas? Monologas, dialogas, burbėjimas, kliedesys...)

Neprireikė net varginančios transformacijos Mongolijos vienuolyne, nereikėjo net trumpam tapti Lama Lama. Guru Guru išvengė skausmingų asmenybės (o gal ir individualybės?!) pokyčių ir vėl galėjo (privalejo?!), tęsti savo (o gal kito?) gyvenimą. Skliausteliuose įkalintos mintys veržėsi į laivę. Tai kieno gi gyvenimą buvo įpareigotas „stumti“ Guru Guru? Sakoma, kad pokyčiai neišvengiami, sakoma, kad nieko nėra pastovaus, sakoma...

Tai kas, kad sakoma... O kaip tuomet išlikti savimi, kai viskas kinta? Kaip kalbėti, kai žodžiai keičia prasmių rūbus ir

vaikosi madu? Kaip šnekėti, kai viešojoje erdvėje ignoruojama normali (dar nesunorminta) kalba? Žodis žemina žodį. Juokinga? Argi?

***

Swami Swami jautė, kad jis yra ne jis. Melagingo Ego koncepcija buvo atmesta. Situacija buvo ne metafizinė. O kokia?

Virš galvos praskrido atominių gandrų eskadra. Kažkur už miško pasigirdo sprogimai – krito psichodeliniai grybai. Iš proto kraustėsi varlės ir rupūžės. Tik driežai vis dar nepasidavė ir kovojo už laisvę.

Swami Swami jau senokai įtarė – čia ne jo pasaulis. Duris pravėrė Vapsva Maja, draugė, pretenduojanti tapti Dulsinėja iš Toboso, išrinktąja, princese. Neišdegs! Swami Swami turėjo Mylimąją. Metalinės roko replės suspaudė širdį – kur Ji, Mylimoji, Išrinktoji, Vienintelė?

– Tai aš tavo Vienintelė! – piktai sudūžgė Vapsva Maja. – Apsižvalgyki aplinkui. Tu gyveni tobulame pasaulyje, kuriame nėra skurdo, nedarbo... Tu esi Swami Swami, bet tau net nereikia nieko mokyti. Tu laisvas, tiksliau – tu priklausai man!

– Koks mano tikras vardas?

– Jei sužinosi, sugrįši atgal į XXI amžiaus pradžią... – įspėjo Vapsva Maja.

– Tik vitingas Twa(n)xta Li(etus) žino mano tikrąjį vardą, – tyliai sumetė Swami Swami. – Aš esu nepatenkintas savo nauju vardu – jis netikras, suktas, klastingas... Kažkas užčiaupė mane, suklastojo ir nubloškė kelis šimtmečius į priekį...

– Apie ką mąstai, brangusis? – sukľuso Vapsva Maja.

- Apie tave... – skiedė Swami Swami.
- Ir ką?
- Tu nuodinga, aštri...
- Džiugu girdėti, – linksmai sudūzgė Vapsva Maja.

Vapsva Maja švelniai, beveik neskaudžiai bakstelėjo geluonimi Swami Swami į skruostą ir patenkinta nuskrido. Dabar beliko surasti vitingą. Swami Swami surinko atsitiktinį numerį (atsitiktinumų nebūna!) ir išgirdo vitingo balsą.

- Koks mano vardas?
- Guru Guru...
- O tu Dravenis?
- Taip, – atsakė vitingas, – bet titulą aš pasiliksiu...
- Neprieštarauju... – nusijuokė Guru Guru.

Guru Guru ir dešinė

Suvokęs, kas jis yra, Swami Swami (t. y. Guru Guru) susapnavo sapną, kuriame skaitė knygą „Kodėl man patinka dešinė“.

Knyga buvo keistoka, siurrealistinė, bet Guru Guru ji patiko, nes joje pasakojami dalykai stebino.

Pavyzdžiui, knygoje buvo teigiama: „Jei esi Afrikoje ir iš kairės tau yra Atlanto vandenynas, tai iš dešinės tau bus Indijos.“

Taip pat knygoje „Kodėl man patinka dešinė“ buvo rašoma: „Jei po kaire ranka teka Nemunas, tai po dešine – Neris.“

Knygoje paliesti ir anatomijos klausimai, kaip antai: „Kairėje kūno pusėje plaka širdis, o dešine aš rašau.“

Guru Guru nelabai suprato savo sapno, tačiau jautė, kad tai greičiausiai susiję su vadinamaisiais kairiosios rankos ir dešinėsios rankos keliais, apie kuriuos kalbėjo mistikai. Juodoji magija ar baltoji, tai viena ir tas pats. Guru Guru žinojo, kad yra tik Vienas Dievas, kuris daro stebuklus be jokių netikrų „stebukladarių“.

Vitingas Dravenis, be abejo, paprieštaraus, tačiau kaip? Buvo labai smalsu po šio siurrealistinio sapno aplankyti draugą.

Kvietimas

– Guru Guru, tu sakai, kad juodoji magija ar baltoji – tai viena ir tas pats. Sutinku, nes ir viena, ir kita – tai tik patiklių žmonių mulkinimas. Visi magai (ir magistrai?!) yra šarlatanai, nes mūsų planetoje (bent jau dabar) magija išjungta, neaktyvinta, todėl ji neveikia, nedirba, ir, be abejo, tik Vienas Dievas daro stebuklus. Guru Guru, tu nori, kad aš pasakyčiau, kas yra Dievas? Nežinau... Aš neturiu jokio supratimo, kokia yra mano tikroji prigimtis, tai kaip aš galiu aiškinti, kas yra Dievas? Galiu pasakyti tik tiek, kad skiriasi mūsų metodai: tu nori šlovinti Dievą, na, o aš – pažinti savo tikrąją prigimtį. Pažinęs savo tikrąją prigimtį, aš pašlovinsiu Dievą. O tu, šlovindamas Dievą, pažinsi savo tikrąją prigimtį. Ir kuo mes skiriamės? Manau, kad niekuo.

Guru Guru liko patenkintas, bet neišsidavė. Jis nutarė paspausti Dravenį, priremti prie sienos, todėl klastingai paklausė:

– O kodėl Galigantas neina nei vienu, nei kitu keliu?

– Galigantas pakviestas į gyvenimo sceną, kad tramdytų jaunos, pasipūtusius „talentus“, niekintų egoistinę, nuobodžią kūrybą, o betikslį „kūrėjų“ gyvenimą paverstų farsu, postklievesiu, nesąmone, pragaru.

Guru Guru ir Dravenis įžengė į Vilniaus universiteto senuosius rūmus. Alko tuščios auditorijos, merdėjo salės. *Alma Mater* jau nemaitino metafizinių žinių ištroškusių protų.

– Kur studentai? – paklausė Guru Guru.

Koridoriuje nuskambėjo kraupokas riksmas. Trinktelėjo durys.

– Trūksta pinigų... Neužbaigtas stogo remontas. Nuo debesų ant parketo laša sieros rūgštis. Dūzgia energingos musės. Veisiasi gajūs parazitai. Diagnozė – saugi, bevertė akademinė gyvybė. Paskirtis – nuodinga veikla. Tikslas – pasprukti su pinigais, paėsti, pagerti, prarasti morale...

– Degradacija... – pašiurpo Guru Guru.

– Svarbu nepamiršti, kad būti pakviestam nuobodžiauti ar linksmintis, kentėti ar džiaugtis – tai didelė sėkmė, – atsakė Dravenis.

Senasis Vilnius, 2015 m. kovo 14 d.

Švelnus paradas

Guru Guru dalyvavo visuose žmonijos karuose. Buvo apdovanotas ordiniais, medaliais. Didvyrio žvaigždėmis, kryžiais, širdimis...

Guru Guru šaudė iš lanko, arbaletu, mortyros, haubicos, bet nenumetė nė vienos atominės bombos. Guru Guru gavo

keistą laišką – nesuskaičiuojamuose žmonijos karuose žuvę kariai jį pakvietė į negyvėlių parada.

Kambaryje skambėjo „The Grateful Dead“ muzika. Grojo dėkingi numirėliai: jie dėkojo už kontūzijas, lūžius, nuplėštas galūnes, traumas ir mirtis. Vidurnaktį Guru Guru paskambino Draveniui:

– Vitinge, kviečiu į parada!

Dravenis atvyko už dešimties minučių. *Chrysler* laukė Giedrė.

– Aš važiuosiu kartu, – pareiškė Guru Guru Mylimoji.

Dravenis nuvažiavo kažkur į miško gūdumą ir sustojo prie nežinomo, medžiais apaugusio piliakalnio. Visi išlipo iš automobilio. Karinį maršą grojo tamsa. Griežė ažuolai, klevai ir pušys. Didvyrių rikiuotėje sustingo Guru Guru. It tankai pajudėjo debesys. Šarvuočiais pavirto kelmai ir akmenys. Milžiniška kariuomenė nužygiavo į piliakalnio viršūnę ir laukė aušros. Patekėjo čiurlioniškai stepltoniška *sužeista ankėlė*, ir melodringai suskambo miškas. Merginos verkė. Guru Guru pakėlė rankas ir sušuko:

– Prisiekiu kovoti iki pergalės ir nugalėti visus galigantus!

– Prisiekiu, – patvirtino Dravenis.

Senoji Lietuva, pamirštas piliakalnis, miręs laikas.

Interliudija. Kinas

Baltame ekrane įmantriai minkomi žmonės, imituojama jūra, saulė. Pakrantėje kyla pramonės gigantai. Ošia neapbrėpiami kviečių laukai, melancholiškai plaukia elegantiški kombainai. Prasmingi

veidai kerta varpas. Negirti, tvarkingi, idėjiniai kombinezonai.

Kai baigiasi kinas, reikia gatvių kovos. Nugirdyti gazuotu oru sklendžia alkani balandžiai. Pigus batonas. Trupiniai. Žemės traukai paklūsta atsarginiai dantys, apsaugoti kalibruoto smėlio plombomis. Vienodi laiko kąsniai. Pakanka tik vieno smūgio į veidą, ir dingsta naivi šypsena. Vakare kraujuoja pamušta nosis, tyliai pakartojamas riksmas. Neskauda. Visai.

Sutemo. Nurimo vėjas, nedrįsdamas žadinti čerpių. Įtaigiai į gatvės pusę pasviro stogai. Į sienas įmūrytos tuščiaavidurės kopėčios nelipa aukštyn. Tik aukštos palangės laukia įsimylėjusių ugniagesių.

Atgailauja barokas, gerdamas angelų ašaras. Nuo freskų garuoja lakas, ir jau lunatikams galima varstyti muziejų duris, ieškoti sausų degtukų, paslėptos ugnies, neišsipildžiusių vaikystės laužų.

Kamuoja nemiga. Pabundama pasenus. Nugriautas vaikystės kino teatras. Išardyta salė, demontuoti šešėlių žaidimai, atkerėtos dienos. Sustojų laikas, aplenkęs futbolo kamuolius, išdaužtus langus ir laukines kates.

Bet koks miestas, nepasiekiamo praeitis.

Skerdikas

Kultūros ministro referentas atsargiai pirštu perbraukė durklo ašmenis. Aštru. Užsimerkė. Bandė įsivaizduoti smūgi. Krenta nudurtas poetas: parašė knygą ir nusipelnė mirtį. Kilnu. Teisinga. Kodėl? Todėl, kad nuosprendį įvykdo pats referentas. Asmeniškai. Nepabijojęs teptis rankų krauju. Tikras kultūros fronto budelis.

Tik savi leidžia knygas. Griežta kontrolė. Joks pašalinis neįsiskverbs į uždara elito ratą. Literatūros grandai, dideli, svarbūs, tiesa, ne dvarininkai, ne dvasininkai, bet dosniai finansuojami bedvasiai rašėivos.

Kažkas pasibeldė į duris.

– Įeikite! – suriko Galigantas.

Sekretorė Vapsva Maja į referento kabinetą įvedė Guru Guru.

– Pristatyti nereikia, – pasipiktino referentas. – Aš žinau šį tipą. Atneškite mums kavos ir konjako... Daug! Visą butelį. 700 mililitrų!

Sekretorė pasišalino. Referentas atsainiai mostelėjo ranka, parodydamas į minkštą fotelį ir pabrėždamas, kad be alkoholio jis su niekingu prašalaičiu nekalbės... Žema, nearistokratiška... Prabėgo penkios kankinamai blaivios minutės. Pagaliau Vapsva Maja įskrido su didžiuliu padėklu.

– Vapsvute, pabūkite su mumis, – įsakė Galigantas.

– Mielai, – nudžiugo Vapsva Maja.

– Aš negersiu... – mandagiai atsisakė Guru Guru.

– Negausi nei kavos, nei konjako! – durklu pagrasė visagalis referentas.

Nekreipdamas jokio dėmesio į Guru Guru, referentas ir sekretorė lakė kavą, džiugiai lenkdami pilnas konjako taures. Pagaliau kultūros darbuotojai apgirto.

– Guru Guru, pašoki su Vapsvute!

– Mielai! – nudžiugo Vapsva Maja.

Guru Guru ryžtingai papurtė galvą.

– Negražu prieštarauti damai! – subarė referentas ir į Guru Guru kaklą įrėmė peilį.

– Šoksi ar ne?
– Pašok, pašok su manimi *boogie woogie*, – meldė sekretorė.
– Gerai, – sutiko Guru Guru, nusprendęs šokio metu pasprukti iš Galiganto kabineto.

Referentas užmetė Van Morrisono dainą „Russian roulette“. 3 min. 50 sek. Tik tiek skirta gyventi. Suskambo muzika. Guru Guru metėsi prie durų.

– Automatika! Užrakinta! Nepaspruksi! – džiūgavo Galigantas.

– Nejaugi teks šokti? – mintyse kraupo Guru Guru.

– Teks, teks... – Vapsva Maja jau ruošėsi gelti.

Staiga kažkas reikliai pabeldė į duris. Referentas išblyško. Nejaugi ministras? Galigantas nutarė visą kaltę suversti Guru Guru. Ir neapsirikio. Buvo iškviesta apsauga ir Guru Guru necivilizuotai, neeuropietišškai išmetė iš kabineto. Aplamdytą, bet gyvą..

Sostinė, Galiganto kabinetas, laikas išlaptintas.

Beviltiška romantika

Guru Guru dažnai suvokdavo, kad yra romantikas, ne vienas jį yra pavadinęs net beviltišku romantiku. Netoliese skamba varpai, o jų aidas padeda susikaupti. Guru Guru bando mąstyti, kas beviltiška, o kas romantika, ir kas galbūt beviltiška romantika.

Literatais romantikais XIX a. pr. pavadinti tie, kuriems nebeatiko rašyti taip, kaip rašė „klasikai“. Pats žodis, kadaise lotynų kalboje tiesiog reiškęs kažką romėniško, vėliau įgavo

prasmę, susijusią su nuotykiiais, didvyriais, tada atsirado ir meilės nuotykių aspektas.

Guru Guru nebuvo nei didvyris, nei meilės nuotykių žinovas, vadinas, tai, ką jis vadino romantika, greičiau buvo arti to, ką japonai įvardijo kaip „žavų daiktų liūdesį“, „jautrumą efemeriškumui“, „empatiją pasauliui“ (kažin ar tai tikslus vertinys), arba *mono no aware* (物の哀れ).

Tas visa ko laikinumo liūdesys, susipynęs su džiaugsmu, vertė, anot Tomo Waitso, Guru Guru *clap your hands*, klausyti *Faust*, o gal tiesiog šokti pavasario saulei tvieskiant. Paprasta ir tikra. Ir liūdna. Ir meilė.

敷島の 大和心を 人とはゞ 朝日に匂う 山さくら花

Shikishima no

Yamato-gokoro wo

Hito-towaba,

Asahi ni nio

Yamazakura bana.

Motoori Norinaga (本居 宣長)

Pereiliavimas (jokiu būdu ne vertimas) būtų maždaug toks: „Jei kas nors paklaustų jūsų, kas yra tikro japono širdyje, parodykite laukinės vyšnios žiedą ryto saulėje.“ Guru Guru draugas, išminčius išvertė taip: „Vandenyne paskleistų Yamato salų širdį jei žmogus paimtų, ryte kvepiantys kalno vyšnių žiedai.“

Saulei šviečiant, toli arti, liūdint romantiškai, nes visi mirsim.

V. Tarsi nieko daugiau niekada. Mokantis plaukti. Neužbaigtos interliudijos

1 interliudija. Vienuolynas.

Sunkūs jauno vienuolio kelio etapai.

Pirmoji naktis.

Bėgant katinui, leidžiantis saulei, gaudžiant varpui, per tiltelį eidamas jis mąstė, kodėl keliauja į kitą upės pusę. Ant kalno stūksojo milžiniškas paminklas, pavasaris dar tik sirpo.

Tai buvo pirmoji jo diena vienuolyne. Tiksliau (taip, jau štai ir rankena), prie vienuolyno vartų.

Meistras neleido nakvoti viduje, nes tai buvo pirmoji naktis.

Toks buvo pirmasis Meistro išbandymas.

Prieš užmigdamas šalia vienuolyno vartų jis prisiminė Yuano Mei eiles, kurios lietuviškai galėtų skambėti maždaug taip:

Šventykla, paslėpta kaip lobis kalno papėdėje.

Pušys, bambukai tokie subtilūs.

Senovinis Buda sėdi ten be žodžių.

Už jį kalba čiurlenantis vanduo.

Jaunasis vienuolis (tiesa, dar neiššventintas) padėjo galvą ant kuprinės ir, prisiminęs *tranzavimo* laikus, užmigo trilijono žvaigždžių viešbutyje. Jis sapnavo, kad šalia augantis kedras sparčiai evoliucionavo į žmogų (arba, atvirkščiai, išbudęs neprisiminė) ir ant savo baltos odos rašė keistas eiles.

Staiga jaunąjį vienuolį kažkas švelniai papurtė už peties. Tai buvo Meistras.

– Draveni, čia tu?

– Taip, Guru Guru, čia aš...

– Ir šis vienuolynas...

– Tik holograma, simuliakras, – paaiškino Dravenis. – Čia vakare be skausmo, virtualiai nukertamos poetų rankos ir paguldamos ilsėtis į kvarco sarkofagus. Ryte niekas neatgimsta kedrais, todėl vėl sugražinamos rankos, kad ant nugaros išdygtų sparnai ir mes galėtume skristi į Garudų slėnį ir vėl rašyti baltas eiles.

Kažkur toli kalnuose, nepagaunamame laike, visai arti Šambalos.

2 interliudija. Pseudoguru

Apie netikrus budas, kuriuos reikia „užmušti sutikus savo kelyje“, įvairaus plauko „pranašus“ Guru Guru buvo girdėjęs ir, kad ir kaip tai būtų keista, su jais ne kartą teko susidurti. Prisimenant vienos žinomos keliautojos žodžius, prie jo tokie tiesiog lipte lipo.

Nežinia, koks medus kaip bites traukė pseudoguru, gal Guru Guru savyje turėjo tik juos vienus veikiantį magnetą, gal karma tokia ar tiesiog Dievo valia, ir nereikia čia daug galvoti (Šaolino vienuoliai pataria išvis mažiau galvoti).

Vis dėlto akivaizdžiai pernelyg dažnas susitikimas su pseudoguru, „raganiais“, „žiniuoniais“, „aiškiaregiais“, su kuriais

bent sąmoningai Guru Guru nei susitikti, nei bendrauti nesiekė, kėlė minčių. O gal jis pats kaltas? Gal nelengvos savęs paieškos, kelionė Simurgo link belaukiant Godo kitokia būti ir negalėjo?

Mokytojas Dravenis šįryt sutiko atsakyti į pirmąjį ir kol kas vienintelį mokinio klausimą. Naujasis (dar neišventintas) vienuolis Guru Guru (vienuolyne vardo dar neturintis, tačiau dėl patogumo jį ir toliau taip vadinkime) jo pasiteiravo, kodėl gyvenime sutinka tiek daug netikrų mokytojų, ar Draveniui tas pats yra nutikę ir ką daryti.

Dravenis ilgai mąstė, tiksliau, buvo atsijungęs nuo išorinio pasaulio ir visiškai nugrimzdęs į vidines gelmes. Pagaliau Meistras atsitokėjo:

– Tu supranti, ką reiškia užmušti Budą, pralieti Budos kūno kraują?

– Noriu žinoti... – sukľuso Guru Guru.

– Tebūnie, – atsiduso Meistras. – Tu puikiai žinai, kad Dmitrijus Mendelejevas (nušvitęs sapne) sudarė periodinę elementų lentelę, kurioje visi cheminiai elementai stulpeliais (18 grupių) išdėstyti pagal atominį skaičių. Nušvitęs Buda suprato, kad visa būtis yra sudaryta iš 75 elementų, ir juos pavadino *dharmomis*. Skiriu tau užduotį ranka perrašyti Abhidharmos enciklopediją *Abhidharma-kośa*, tada įgysi žinių apie būties elementus – *dharmas*.

Guru Guru per savaitę perrašė visą enciklopediją ir rankraštį ištiesė Meistriui. Dravenis kruopščiai ir itin pagarbiai peržvelgė visus lapus.

– O dabar sudėgink savo darbą...

– Ar tai atsakymas?

– Ne, – nusijuokė Dravenis. – Užmušti Budą, pralieti Budos kūno kraują reiškia įžengti į švarių *dharmų* pasaulį ir nekurti jokių interpretacijų. Kai tavo sąmonėje nekils jokių minčių apie save ir pasaulį, tu užmuši Budą ir praliesi Jo kūno kraują...

Veiksmo vieta – užrakintas vienuolyno kambarys, o raktas kabo vieno Vilniaus viešbučio lentoje, bet niekas dar nepaprašė šio rakto. Rakto numeris – ne 13. Žinoma tik tiek.

3 interliudija. Sudaužyki kreivą veidrodį

Kartu su džiovintais obuoliais ir slyvomis išvirtas nerimas, pavirtęs į tįsų kiselių, į dienas sulipęs kometų uodegomis, kad negalima būtų laiko mašinos ciferblate žvejoti lengvų sekundžių ir gaudyti radioaktyvių žvaigždžių.

Kai ataušta išretėję saulėlydžiai, patręšti lietingais debesimis, uždelsta vasaros kruša papildo bulvių atsargas antracitu, fiksuota medžio anglimi. Atonaliai skamba slidus, molėtas patvorių solfedis, ir nuo girgždančių kranų strėlių pavargusios ausys užgliaistomos skystu betonu, kad taisyklingai sustingtų ateivių genetiškai modifikuota galva.

Jau nebėgama į prekybos centrus pirkti nukainotų smilkalų. Neskubant ant asfalto ieškomi kreida užrašyti eretiški žodžiai, galintys pakeisti pagrindinę biblinio sakinio mintį, kuri visada aforistiškai pirmauja, nublokšdama visas gyvenimo patirtis į nuodėmių griovį.

Šiuos eretiškus žodžius nepailstamai saugojo Dravenis, ketindamas juos ištarti, kai Guru Guru bus pasiruošęs gyventi plačiame pasaulyje, nes jokio vienuolyno ar saugaus prieglobsčio nėra. Meistras – tik kreivas veidrodis, kuriame mokinys mato savo netikrą veidą. Guru Guru privalėjo sudaužyti kreivą veidrodį, ir tada Dravenis vėl taps draugu, bet ne Meistru.

Lunaparkas, kreivų veidrodžių kambarys, užtemusi dabartis.

4 interliudija. Migracija

Migruodamas tai šiaurėn, tai į pietus, keisdamas savo virtualias ir kvantines kryptis, Guru Guru artėjo prie kelio tikslo. Mokytojas jį apgavo. Nėra draugu, o ir Mokytojas nėra Mokytojas. Šitą B(r)udą reikia užmušti, nes taip liepta senovėje, nes netikras jis mokytojas, kalbėjo tantrinės pamėklės Guru Guru.

Nežinojimas, kuo tikėti, baisėnis už netikėjimą. Netikėdamas tu gali, pavyzdžiui, pasivaikščioti parke, sutikti ežiuką ir su juo pasisveikinti. Ir Dievas nesupyks, kad juo netiki.

Migracija iš netikėjimo į tikėjimą vyko savaime, tačiau tuo metu Guru Guru to nesuvokė. Jis matė žalią spalvą, ji kažką kalbėjo aksominiu, tyliau, švelniau, bet stipriau balsu.

Šie žodžiai įsirežė Guru Guru į atmintį amžiams, jie žudė visus netikrus brudus, kurie vaidino budas.

Guru Guru matė, kaip gimsta drugeliai. Moteris, išėjusi iš specialios patalpos, paleido į laisvę (?) kelias dešimtis ką tik kokono pavidalą palikusiuųjų. Gyvybės kaita ir akivaizdus jos matymas atveria akis.

Stovėti ant uolos, tiesiai žvelgiant į šiaurę ar pietus.

Užgniaužtu kvapu prisiliesti prie nežinia kokios senovinės dievybės.

Ir visa tai Mokytojas vadina iliuzija?

Bet juk tai samsara, kuri yra nirvana. *Nirvana* iširo, liko samsara, ir už tai ačiū.

Ir vėl gyvensim tamsoje.

5 interliudija. Atsisveikinimas

Kai prarandamas laiko pojūtis ir prie durų prikalamas rankinis laikrodis, atsiveria keliai bet kur. Matyt, todėl pabudęs ryte Guru Guru griebdavo kuprinę ir bėgdavo iš namų ieškoti vienuolyno, ir jį būtinai surasdavo, bet dvasios erdvė visuomet pavirsdavo trivialia miesto dalimi: viešbučiu, kino teatru, prekybos centru, oro uostu, biblioteka, bet kuo.

Ir visada kaltas būdavo Dravenis, nevykęs Meistras, nesugebantis nieko išmokyti, pademonstruoti savo ekstremalių sugebėjimų. Paklaustas apie kovų menus, jis paslaugiai ištiesdavo seną koltą. Guru Guru papurtydavo galvą:

– Tai kuo gi dabar pavirs vienuolynas? Gal erdvėlaiviu?

– Mes esame turguje, – aiškindavo Dravenis, – eime pirkti šviežių apelsinų.

Guru Guru stebino, šiurpino nesustabdomai auganti Dravenio arogancija. Taip, Dravenis turėjo smiltelę įgimto meistriškumo, jis buvo gimęs *zen* praktikai, bet didybės manija

tarsi nepailstantis termitas sugrauzė visus Meistro laimėjimus.

Miestas pasibaigė staiga, išlipęs iš troleibuso Guru Guru atsidūrė kažkokiame kaime. Reikėjo grįžti atgal, bet Guru Guru niekaip negalėjo surasti troleibusų stotelės. Ji kažkur dingo. Pagaliau Guru Guru užkalbino kažkokią merginą:

– Kaip sugrįžti į miestą?

– Miestas yra už šio miško, – tarė mergina ir skubiai pasišalino.

Guru Guru pastebėjo vos pramintą takelį ir nutarė juo eiti. Pagaliau miškėlis pasibaigė ir Guru Guru pasiekė kažkokią dykynę, kurioje riogsojo seni apgriuvę rūmai. Tolumoje spindėjo stikliniai Vilniaus dangorėžiai, ir Guru Guru lengviau atsipūtė. Ne, jis nepaklydo, bet atrado taką namo.

Rūmų kieme stovėjo Dravenis. Jis vilkėjo sutrintą džinsinį kostiumą ir buvo užsimaukšlinęs sulamdytą plačiakraštę skrybėlę. Guru Guru išvydo paskutinį dinosaurą, nevykėlį, išmirusios kartos atstovą, vis dar beviltiškai įsikibusį retrogradinių idėjų.

– Meistras... – ironizavo Guru Guru. – Tiksliau, gatvės balagano klounas... Ir šis tipas mane mokė išminties? Apgailėtina...

– Sveikinu! – nudžiugo Dravenis. – Tu išmetei rožinius akinius ir išvydai prieš save stovintį b(r)udą!

Guru Guru nebuvo kietaširdis, jam pagailo Dravenio.

– Vargšas poetas, nuskurdęs, susenęs, neįvertintas, vis dar sklidinąs kvailų idėjų... – sumurmėjo Guru Guru.

Bet Dravenis buvo ištikimas savo aukštam pašaukimui. Jis keistais žodžiais palaimino Guru Guru:

– Priėjus prie sudužusio veidrodžio, suskamba šventyklos varpas (tiksliau, visas kariljonas!), ir lietaus žmogus smeigia

astralines šakes žemiau juostos. Susiriečiama iš juoko. Užgęsta skausmo perimetras ir jau galima gatvėje suskaičiuoti visas elektros lemputes, atsiriboti nuo reklaminių stendų ir drąsiai lipti į molinį troleibusą, kuris rieda plačiais betono bėgiais iki pat arbatos sienos... Guru Guru, pamiršk mane, išmeski iš galvos mano kvailą mokymą ir keliauki savo keliu...

Guru Guru suprato, kad neverta net padėkoti ar mandagiai atsisveikinti. Reikia palikti šį kvailą senį, ir kuo greičiau.

Vitingo Dravenio rūmų griuvėsiai, nykus ruduo, prarastas laikas.

6 interliudija. Pasisveikinimas

Puikiai autoironiją įvaldžiusį Mokytoją mokinys paklydėlis pasveikino, kaip visada, gausia savo žinija, tačiau, Tuštuma mato, jis stengėsi nepersistengti...

ध्यान

ज्ञान

禪

禪

선

禪

禪

7 interliudija. Spauda

Sninga, šoka snaigės, skamba sausos šakos: balta daina, aiški, be žodžių. Bejėgė gatvių valdžia negali uždrausti vėjo koncerto. Mitinguoja stogai. Čerpių maištą slopina tirpstantis sniegas. Lunatikai pavasariui kaupia jėgas.

Kai sniegas praranda spalvą, pamėlsta nosis ir pasvirusios tvoros demonstruoja sezono madas, nesunku pro lentų plyšius pažvelgti į saulėtą dangų. Lengva stebėti nuo žemės kylančius šešėlius, virsti debesimi.

Guru Guru troško aukštų siekių lietumi paskandinti visas planetos dykumas, kad nežemiška šviesa nušvistų nepasiekiami vaikystės toliai ir sugrižtų ant pigaus kartono nupiešti pastoraliniai peizažai.

Guru Guru nuo asfalto pakėlė pieštuką. Pametė mokinys, matyt, vėluojantis į mokyklą. Paskutinė pamoka... Guru Guru neprisiminė, kaip pasibaigė bergždžias mokslo sezonas, todėl jo širdį užpildė kalendorinė nežinia.

Ant suoloelio voliojosi pamestas dienraštis. Ten yra kryžiažodis, politinė paskala, neaktuali sensacija, sotus politiko portretas, orų prognozė... Neįdomu...

Eterį užvaldė naivūs mėgėjai... Guru Guru norėjo perskaityti politinę apžvalgą, kurią parašytų patyręs kiaulidės operatorius, bet tokių specialistų neliko. Visi emigravo į Vakarus.

Konstitucijos prospektas, purvinas šaligatvis, bet kuri diena.

8 interliudija. Išmintis ir kosmosas

Guru Guru svajojo. Kosmosas buvo dažna jo minčių buveinė, erdvi, bet jauki, visai nešalta, nors ir beveik visiškai užpildyta tamsiosios materijos.

Kosmosas – tai išmintis. Žiūrėdamas į atsiradusias prieš milijardus metų galaktikas suvoki, koks laikinas esi, nes jų jau tikriausiai seniai nėra... Jos virto dar kažkuo... O tas kažkas vėl „persikūnijo“...

Mokytojas A. apie išmintį sakė, kad ši esanti dvejopa: spausdinta ir išgirsta, ir jei išgirstoji išmintis nėra išspausdinama, ji nenaudinga. Mokslas gelbėja, išmintis veda keliu, vingiuoja tartum persiškas ornamentas, o žmogui, ieškančiam saugumo savo mintyse, belieka nustoti geisti ir pasinerti į išminties kosmosą. Galiausiai išmintis nužudo nežinojimą, tačiau net mažytis nežinojimas gali tapti viešpataujantis.

Tas, kuris atgaivina išmintį, nebėra miręs.

Lakioti kaip trys dešimtys paukščių, nepamiršti vaikystės svajonių, gyventi jose...

9 interliudija. Jos nėra

Ir nebus...

10 interliudija. Slapta Guru Guru meditacija

Pro langą

Pro saulę

Pro šviesą

Skverbiasi

Neramios

Mintys

It laikrodžio

Švytuoklė

Svyruoja siena

Į kurią aš žiūriu

Nebus ramybės

Jei sustos širdis

Peržengusi

Tamsos slenkstį

Stebiu

Kaip anksti

Pabunda nuogos šakos

Kad miestas prigertų aistros rūkė

Girdžiu

Kaip į aikštes

Skuba gatvės

Šerti bandelėmis

Balandžių

Girdyti varnų

Karšta kava

Pro akis

Jau skverbiasi

Nurimusi siena

Kad galvoje

Neliktu jokių minčių

Vienas kambarys, keturios sienos, 30 minučių.

11 interliudija. Pašaliniamis įeiti draudžiama

Nieko nėra liūdnesnio už dulkes, gulančias ant gyvo veido, už užrakintą kambarį ir paslėptus raktus. Ko reikia ieškoti – savęs ar raktų? Ką reikia išlaisvinti – save ar duris?

Dravenis blaškėsi kambaryje. Kažkoks išprotėjęs picų išvežiotojas žiauriai beldė į duris.

– Aš pamečiau raktus! Negaliu atidaryti! – šaukė Dravenis.

– Labas rytas... – už durų atsiliepė pažįstamas balsas. – Beje, kodėl saulė teka iš Rytų, o mes vis žiūrime į Vakarus? Ar žmogus yra saulėtekio, ar saulėlydžio vaikas? Juk abu vienodai romantiškai gražūs?

– Guru Guru, čia tu?

– Atvežiau picą ir natą – G(u). Kažkas tave užrakino iš išorės ir duryse paliko raktus, – paaiškino Guru Guru ir atrakinęs duris įžengė į kambarį. Gaudyk raktus!

– Atsibudau užrakintas... Gerai, jei būčiau saulėlydžio ar saulėtekio vaikas... Mane pribaiigė rutina... Gyvenu kaip robotas... Paguodžia tik meditacija, muzika ir kūryba...

– Ar diezas geriau nei bemolis, o kas būtų, jei gyvenime nebūtų bekarų?

– Tu muzikos teoriją žinai, todėl kalbėsiu metaforiškai: ir pasikėlusį, ir nuolankų IŠTIESINA gyvenimas, nes gyvenimas – tai bekaras, jei nebūtų bekarų – nebūtų gyvenimo...

– Vadinasi, gyvenimas bekaras atkuria viską į nyderlandišką lygumą, kur nėra nei tibetietišku kalnų ekstazės, nei stalkeriško velvetinio požemio? Gyvenimas bekaras – tai gyvenimas šliaužiant?

– Panašu, kad taip...

– Gyvenimas – it šliaužianti vijoklė? – tariamai stebėjosi Guru Guru.

– Dabar tu profesorius! O gal jau ne? – pyktelėjo Dravenis.

– Dabar aš miegu...

– Ir išvežioji picas? – ironizavo Dravenis

– Aš, ne aš... Aš Guru Guru, profesorius, picų kurjeris, kas nori... Proto miegas gimdo demonus, juos profesorius tyrinėja, tada trina. Kai jis trina demonus, jie trinasi iš visuotinės archetipų duomenų bazės... Sunkus, nepalankus (ne)darbas... Gerokai lengviau gabenti picas...

– Kodėl profesorius nepadėkoja Dievui?

– Profesorius dėkoja Dievui ir su Jo palaiminimu naikina stereotipus ir proto demonus. Juos trina. Modifikuoti demonų negalima, tuo užsiima Galimybių ministerija. Profesorius įsitikinęs, kad tikimybė gyvenime visada artėja prie nulio, tuštumos, todėl viską reikia naikinti, kol liks tik tai, kas tikra. Visi liksime nuogi. Tai bus Paskutinis Teismas, Tiesos Diena.

– Ar dabar profesorius nuogas? O gal dėvi belgišką kostiumą? – neatlyžo Dravenis.

– Profesorius visada apsirengęs iš kaukių susiūtu briuselišku kostiumu.

– Kas pasiuvo profesoriumi kostiumą?

– Kostiumą profesorius rado sename knygynėlyje viename Europos mieste, pasivadiniame *Archetipas* (žinovai supras, apie ką aš čia). Iš karto krito į akį toks demokratiškas, bet modernus, margas, ne kaip genys, bet vis tiek gerai. Tai iš karto pirko už 9,99.

– Dievas sunkiausiai išbandymus siunčia stipriausiems, – atsiduso Dravenis.

– ! – nudžiugo Guru Guru.

Užrakintas kambarys, atviras laikas, pica, smuiko raktas.

12 interliudija. Miražo simboliai

*Jau nebeliko išpėjančių užrašų
Apie artejančią sėkmę
Laimę
Pasemtą
Sausame šulinyje
Kurio dugne
Akmenys
Vis dar saugo vėsa
Pralinksmėkime
Pažvelgę į dangų
Į juodus kavos tirščius
Į slidų kompaktinės plokštelės paviršium
Į iliuzijomis tatuiruotas rankas*

*Viltis semiama kiauru rėčiu
Kad ilgi makaronų bėgiai
Nutiestų kelius į ateitį
Ir galima būtų
Lengvai išlaužti duris
Į paskutinio traukinio
Paskutinį vagoną*

*Atrykus į dykumą
Smėlio duobėse surandami
Ralistų pamesti automobiliai*

*Ir virvėmis pažymimos
Kopų ribos
Kurių nesugebėtu
Peržengti naivūs mirażai*

Topografinė dykuma, laiko mirażai, makaronai.

13 interliudija. Ramus laikas

Guru Guru žinojo, kad sukibę laikrodžių dantračiai sukasi į priešingas puses. Bet kodėl nesisuka dantys? Kodėl burnoje nėra mėsmalės, girnų, plūgo ar akėčių? Gal todėl, kad mes kramtome ne maistą, bet laiką?

Sukasi į sekundes padalintas laikas, it gyvatė rydamas save. Visata minta laiku. Guru Guru pro stiklinį, skaidrų langą it tolimą galaktiką stebėjo dar nesužaliavusią pievą, dar neatskridusius drugelius – kometas, bet krūptelėjo, nes jau atsivėrė juodosios kurmių skylės. Jokios romantikos – tik akivaizdus pavojus.

Dar neprasidėjusi nusibaigė žiema, reikia atsargiai prisiartinti prie elektrinės vėryklės ir suprasti, kad verta pasilikti namuose, gerti arbatą, nes sveikatą ardo sprogstantys lapuočiai, ir mieste lengva būti pakirstam, surytam, suėstam, apgraužtam alkano laukinio automobilio.

Kilo lengvas rūkas. Guru Guru dar kartą pažvelgė pro langą ir atsiduso. Vikrūs statybininkai pagrobė tolimus peizažus, ir tolumoje svyravo krano strėlė it mėšai kabinti kablys.

Namai, pašalinti pavojai, ramus laikas.

14 interliudija. Neramus laikas

*Sprogstu kaip vulkanas,
Neramus lyg arkanas.
Tu sudaužei mano saulėlydžius,
Palik man bent saulėvakarius.
Neskaitysiu Permainų knygos,
Nes Koraną skaitysiu,
Medituosiu, kaip moku,
Ir dainuosiu prastai (iš solfedžio vos ketvertas),
Atsitrauksiu per (kilo)metrą
Į pasaulio jaukumą,
Kuriame tik ego ego ego
Sušildo
Iliuziniu
Radiatorium.*

15 interliudija. Permainų knyga

Guru Guru pagaliau pasiryžo palikti jaukų kabinetą ir išvykęs į miestą ketino aplankyti Dravenį, bet draugo buto durys buvo išlaužtos, o viduje – tarsi po kratos ar bombos sprogimo. Guru Guru paskambino į kaimynų duris.

– Gal žinote, kur Dravenis?

– Ant stogo, kurgi daugiau! – atšovė pikta moteriškė ir užtrenkė duris.

Dravenis stovėjo ant stogo krašto, bet nebuvo panašus į

savižudį. Dravenis mėgavosi bedugne. Pamatęs Guru Guru, jis pralinks mėjo.

– Ar tu studijavai „Permainų knyga“?

– *Yijing*? Esu matęs, bet visokios heksagramos, fatalizmas man ne(pa)tinka. Yra Vienas Dievas, viskas Jo valioje. Kas to Įstatymo (Karmos) nepaiso, tas užsiima burtininkavimu ir pan. Aš skaitau Koraną!

– O aš skaičiau... Tai pirmoji kinų knyga!

– Ir kaip tau ji? Ką davė? Ką suvokei? Kad viskas yra matrica ir heksagramos, nulemtos atsitiktinumo?

– Tavo teisingas požiūris... – patvirtino Dravenis.

– Diskusija baigta? Draveni, traukis nuo krašto, eime namo.

– Man gali padėti tik bedugnės meditacija... Viskas iliuzija, o atsitiktinumų nėra...

– Skausmas nėra iliuzija, o tavo tekstuose pernelyg daug daugtaškių, – atšovė Guru Guru. – Jei meditacija gali padėti, vadinasi, gali ir nepadėti, nes tai jau žmogaus pasitikėjimo savimi reikalas. Draveni, ar mūsų diskusija baigta? – dar kartą paklausė Guru Guru, norėdamas, kad draugas pasitrauktų nuo pavojingo stogo krašto.

– Taip! – sušuko Dravenis, it paukštis sparnus ištiesęs rankas.

– TAIP reiškia NE, nes atsakei. Tu kaip Meistras į šį klausimą neatsakytum, jei diskusija būtų baigta. Mums smagu diskutuoti, nes aš mąstau visai kitaip. Eime gerti arbatos.

Pagaliau Dravenis nutolo nuo stogo krašto ir draugai pajudėjo laiptais žemyn link namų.

– Džiugu, kad pavyko sutarti dėl trečiojo punkto:

„Atsitiktinumo nėra.“ Guru Guru, tau įdomu ir svarbu, kaip aš maštau, nes mano maštymas teisingas! O teisingas mano maštymas tave traukia, nes teisingas maštymas – tai magnetas.

– O mano tikėjimas teisingas! – pyktelejo Guru Guru.

– Gerbiu tave ir tavo Tikėjimą, – susigėdo Dravenis, pasijutęs pagyrūnu.

– Tu šiandien piktas, – tarė Guru Guru.

– Atsiprašau... Aš tik truputį griežtesnis ir visai nepiktas, ir nesuserzines... Aš ramus, nes nenoriu tavęs mokyti, tu jau turi ŽINIŲ, aš tik noriu ramiai pasitraukti, nes esu senas ir viską padariau, ką tik galėjau... Mane jau kviečia atsiskirti nuo pasaulio ir kūrybos... Aš tai daug kartų tau sakiau... Tai rimta, tai tikra...

– Tu nesenas, tai iliuzija, – nusijuokė Guru Guru.

– Tu mane pralinksmintai... Aš juokiuosi... Esi šaunuolis, ir supranti tai, ką reikia suprasti... Beveik... Nes kai trūksta vieno žingsnio, neižengsi į Dharmos šalę...

– Pusės žingsnio trūksta iki vandenyno, dar pusės – iki dangaus, – šovė Guru Guru.

– Pusė žingsnio + pusė žingsnio = pilnas žingsnis. Kur tu žengsi, jei stovi prie bedugnės krašto? – šovė ir Dravenis.

– Žengsiu į be...

– ...Tu skrendi! – nudžiugo Dravenis.

– Ne...

Kojos batuose ištrigo

Sparnai nukirpti

Angelai žaidžia pokerį

Velniai laikinai juos pavaduoja

Laukiniai šokiai džunglėse

Be batų

Ir kojų

– Na, štai variklis užsivedė... metas sustoti... – atsiduso Dravenis, įžengęs į sujauktą savo kambarį.

Chaosas, bedugnė ir skrydis.

16 interliudija. Neesminiai dalykai

Labai tyliai, kad neišgirstų ir pats, Guru Guru padeklamavo eilėrašį ir susimąstė: nejaugi jis mąsto tik apie esminius dalykus?

o siaube

bet kaip gerai

kai žmogus

nesupranta

esminių

dalykų

jis

tada laisvas nuo jų

belieka

išspręsti

tūkstantį kitą

neesminių

VOS GIRDIMAS SIENŲ AIDAS

*esmės ieškojimas
jei ir nepražudo
tai apkartina gyvenimą*

NEGIRDIMAS MINČIŲ AIDAS

Guru Guru negalėjo išmesti iš galvos savitos logikos ir pergalingai priešinosi dar neištirtoms mentalinio aido paslaptims. Neradęs tinkamo sprendimo, Guru Guru suriko, nes nesugebėjo pakartoti (nematomų kliūčių modifikuoto?) savo balso. Riksmas atsitrenkė į lango stiklą ir smogė atgal. Guru Guru susvyravo.

Guru Guru pasijuto nusivylęs, todėl nusprendė visą savaitę praleisti namuose ir niekur neiti. Tai galėjo būti laikotarpis, galintis iš esmės pakeisti Guru Guru gyvenimą. Galbūt tyliai, neįjuntamai, nepastebimai. Be sėkmės aido.

Kambaryje jis išgirdo skubius žingsnius. Monolitinėse daugiabučių namų erdvėse klaidžiojo vaiduokliai. Kažkaip visai netikėtai Guru Guru pasijuto patekęs į savo paties paspėstas pinkles. Porą sekundžių užsimerkė, paskui pažvelgė į kabantį ant sienos pasaulio žemėlapią ir pasijuto kur kas geriau.

Pasaulis, vaiduokliai, aidas.

17 interliudija. Guru Guru pasineria į šou biznį

Dravenis suprato, kad laikas gali tik atimti, bet ne duoti. Laikas it skeletas yra nepastebimas, bet jis yra visatos kūno atrama. Be to, būna laikas, kai reikia ne tik duoti, bet ir atimti, ir atvirkščiai.

– Nenoriu būti žmogumi! – sušuko Dravenis ir savo namuose pasijuto it ateivis.

Taip lengviau, saugiau ir įdomiau. Vargana būti žmogumi. Dravenis pažvelgė į savo kaukolės vidų ir, deja, nieko nepamatė. Tamsa. Antgamtinio, nežemiško laiko pojūčio stoka trukdė pajusti įprastinių įvykių tėkmės ribas, naujas galimybes, netikėtumus.

Dravenis nuvirto ant kilimo. Lavono poza? Tik poza! Dravenis ilgai gulėjo užsimerkęs. Pagaliau jis įsidrąsino atmerkti pavojingas akis. Švelni melancholija ramino. Keisdamas žiūrėjimo kampus, Dravenis greitai pavargo nuo apvalėjančių sienų, iki biliardo rutulio padidėjusių dulkių, storų voratinklio tinklų, pterodaktilinių musių. Geriau jau įprastas, kasdieniškas žvilgsnis. Argi?

Ar verta gyventi savo namuose? Reikia paklausti palangės pelargonijų – ar jos nori augti miške? Ar kambarinės gėlės trokšta laisvės? Dusino iki koktumo pabodęs kambarys. Dravenį stebino tik keistos lubų savybės. Ten visada švaru, tuščia, jauku. Gal lubos ekranas? Ne tik... Lubos gydo nuo visų ligų, ypač nuo paranojos, depresijos, isterijos ir alkoholizmo. Lubos draugauja su stogu. Stogas – tai portalas, jungiantis kasdienybę su pakiliu TV pasauliu.

Dravenis pažvelgė į nišą sienoje. Ten kadaisė stovėjo televizorius. Dabar ten buvo tuščia. Tuštuma ir chaosas. Sunku patikėti, kad jo kambarys tapo artilerijos poligonu. Dravenis užsimojo alpinisto kirtikliu. Staiga kambario viduryje išdygo Guru Guru.

– Atvykau, kol dar nesugriovėi savo namų. Užteks tinginiauti – pradėdame šou biznį. „Karštosios šakutės“ – štai koks turi būti naujas nusivalkiojusios muzikinės grupės pavadinimas. Pasivadinsi „Pop babcėmis“ ar „Juodosiomis kisomis“, grupė automatiškai grimztų į Pravalą bedugnę. Draveni, tu senas melomanas, žinai, kad daugybė puikių grupių buvo pasivadinusios nei šiaip, nei taip: „Jūroje Hyp“, „Ei, Sy, Dy, Sy“, „Amerika“, „Bostonas“, „Čikaga“, „Kanzasas“, „10 Sysių“. Argi tai kopimas į šou biznio aukštumas? Turiu (ir ne tik tau!) paruošęs naują saldainį: „Karštosios šakutės“ – aštru, kieta ir vien mergos. Toks mūsų devizas, – dėstė šou biznio pradmenis Guru Guru. – Ką pasakysi? Tavo žodis.

Dravenis smogė kirtikliu į sieną. Atsivėrė plati kiaurymė, iš jos išnirio septynios undinėlės ir pradėjo šokti ir dainuoti. Dravenis čiupo gitarą, o Guru Guru užgulė sintezatoriaus klavišus.

Bach!

Šou lubos, kirtiklis, undinėlės, niekada neišjungiamas televizorius, biznis, J.S.B.

18 interliudija. Naujieji Vilniaus stogai

Aš nežinau, ką Jūs žinot, todėl žinau, kad Jūs žinot, nes Jūs nežinodami žinot, kad aš šou biznio ryklys. (Užkulisiuose nugirsta Guru Guru replika.)

Šoumenas gali tiesiai iš TV ekrano įžengti į Jūsų namus, sumokėti mokesčius, įteikti prizą, surasti darbą. (Iš žiniasklaidos pranešimų.)

Guru Guru niekada neižengs į Jūsų namus.

(Kažkokios tarptautinės organizacijos rezoliucija.)

Scenoje

Ekrane

Bet kur

Skamba muzika

(Tiksliu – fonograma)

Nėra akustinio stogo

Išprotėjusio garso erdvės

Nėra kur skristi

Dermingas skaitmeninis choras

Pragėrė gitarų stygas

Be (pa)krauto kompasas

Neįmanoma

Patikrinti modifikuoto riksmo

Sintetinės aimanos

Chaki uniforma
Elegiškas aplaidumas
Trys laipsniai šalčio
Širdies dugne

Šoka
Dainuoja undinės
Be balso
Be klausos
Praradusios
Vientisus kūnus

Narkotizuotas
Ašarų kalnas
Anomali zona
Tektoninis kaukolės lūžis

Ledas
Jau galima
Primityviai kiaurai
Pradaužti pinkfloidišką sieną
Kurmiu
Išlįsti iš grindų parketo
Nugaišti
Be kaifo
Cigaretės ugnyje

Koncertas, ateities nuojauta, koma.

19 interliudija. Protolaikrodis, arba 19 Faktų, Kurių Jūs Nežinojote Apie Šou Biznį

į-protėjęs nebe-protėjantis sieninis laikrodis viena jo pusė mato tik sieną iš-protėjęs nebe-protėjantis sieninis laikrodis kita jo pusė mato pasaulį kartu ir atskirai

- - -

*nėra kito Dievo, išskyrus Dievą,
nėra jokio laikrodžio, nes nėra laiko, tik amžinybė,
Tu tuo netiki, bet Tu atbusi, ir nebereikės tikėti,
Tu žinosi tai, kas jau ir taip aišku vien Dievui,
Tu esi nušvitęs nušvitęs nušvitęs.*

Amžinybė

20 interliudija. Barb(ar)ės

Stebėdamas ant pjedestalo lipančias barb(ar)es, Guru Guru skubiai išjungė prožektorių šviesas.

Nusikaltusi ranka tapo sunki kaip TV bokštas. Kamavo ne sąžinė, bet piniginė. Guru Guru buvo intuityviai (o gal instinktyviai?) pasibaisėjęs savo kilniu poelgiu ir veltui stengėsi užmiršti didžiulius honorarus, šlovę ir tabloidų liaupses.

Incidentas baigėsi muštynėmis su „Karštosiomis šakutėmis“, ir gavęs į nosį Guru Guru, nusispjovęs krauju ant parketo, pajuto šleikštulį ir pažeminimą. Jis buvo džentelmenas ir negalėjo duoti gražos.

Aštrių žeberklų (karšta šakelė!) buvo pribaugtas šou verslo ryklys. Kaip senas metalinis kioskas Guru Guru nuvirto į simbolinį užkulisių griovį. Gal dar nevēlu atsitiesti, pakilti iš duobės?

Reikėjo ieškoti paprasto sprendimo, nes scenos mintys – tai niekieno žemė. Galbūt reportažinis dialogas su įniršusiomis „Karštosiomis šakutėmis“ pašalins kvailas filmavimo spragas. Reikia kliedėti nesąmones, nes paradoksų, kvailysčių ir nesusipratimų pašalinimas – sunkus *šoumeno* darbas. Dosniai apmokama pareiga.

– Mielos damos, tai buvo jaukus ir jautrus scenos efektas. Žiūrovai turėjo krūptelėti iš netikėtumo ir *kaifo*, – suokė Guru Guru.

– O klipas?! – chorą sušuko merginos.

– Naktinis, povandeninis, vakuuminis, besvoris filmavimas – naujausias mados klyksmas, – skiedė nė nemirksėdamas Guru Guru.

– Kodėl mums nieko nepasakei?

– Netikėtumo efektas ir afektas. Aistros proveržis. Mirtina erekcija...

„Karštosios šakutės“ puolė glėbesčiuoti Guru Guru.

– Filmavimas tęsiasi! – sušuko Guru Guru.

Dabar įlūžo scenos grindys, visi įkrito į rūšį. Sublizgėjo žiurkių akys. „Karštosios šakutės“ nė kiek neišsigando:

– Filmuosime čia! – pareiškė merginos.

– Draveni, prie kameros! – įsakė Guru Guru.

Suburzgė senovinės kameros viduriai. Guru Guru ir Dravenis mėgo vintažinę technologiją. Skaitmena – XXI a. atgyvena.

Apokaliptinis filmavimas, belaikis menas, naujausias mados klyksmas, šakelės.

21 interliudija. Guru Guru atsisveikina su šou bizniu

– Draveni, beje, girdėjau, į miestą šou biznio reikalų (savų, konkurencija) tvarkyti atvyko Bitė Maja ir įkūrė labai tautinį šokių ir dainų ansamblį „Kliuku Kliuku“.

– Gal Vapsva Maja? – patikslino Dravenis.

– Taip, tikrai, buvau jau ją ir primiršęs, kol nedūzgė šalia (nors ji visada šalia). Žinoma žinomos grupės „Mergelės Mergelės“ vadybininkė. Vapsvą Mają globoja visagalis Galigantas. Prieš vėją nepapūsi... Jie ketina užgrobti mūsų sėkmingą šou biznį, į koncertinę programą ketina įvesti karaokę (jap. „tuščias orkestras“) ir karatė (jap. „tuščia ranka“). Bet va, Draveni, ar žinai, kodėl Vapsva Maja taip mėgsta japoniškus žaisliukus? Gal kad Tuštumos atspindys Iliuzija yra? – paklausė Guru Guru.

Dravenį išgąsdino ne grėsmingas ir neišvengiamas šou biznio bankrotas, bet artėjanti metafizinė diskusija. Katastrofa. Žūt būt reikėjo kažkaip išvengti bereikalingų filosofinių ginčų. Kenkia sveikatai.

– Guru Guru, užtikrinu, mūsų pasitraukimas bus pelningas ir efektingas, bus panaudotos visos raiškos priemonės, kurias mes tik žinome ir apie kurias dar nieko nenutuokiame. Beje, ar stipriai „Karštosios šakutės“ tave primušė?

– Draveni, gausi į kaulus nuo Vapsvos Majos! – pyktelėjo Guru Guru.

– Guru Guru, atleisk, kad priminiau bjaurų incidentą. Pamiršk, menui reikia aukų.

– Aukos reikalauja meno, žudikai reikalauja aukų. Vadinasi,

menas yra dvigubame pavojuje. Saugokime meną po dvigubu gaubtu tu tu tu tu tu...

– Dar sakoma: menas priklauso liaudžiai? – kvailai pridūrė Dravenis.

– Argi? – ironizavo Guru Guru.

– Menas priklauso Galigantui! – šūktelėjo Dravenis.

– Mušim referentą Galigantą drauge, – nusijuokė Guru Guru.

– Įdomios tavo mintys, kaip visada. Daugiau TOKIŲ minčių. Pavargau, dabar šliaužiu, nes nepavaikščiojęs blogai jaučiuosi, – sumelavo Dravenis.

– Šliaužimas – tai lėtas bėgimas, – patikslino Guru Guru.

– Šliaužimas – tai lėtas bėgimas: krokodilui, aligatoriumi, driežiui. Taip, aš reptiloidas, buvau paverstas driežu, pagrobtas žalios žavios ateivės. Guru Guru, ar tu taip pat *kontaktioras*?

– Žaltys! – konstatavo Guru Guru. – Ateivių nėra. Mes – ateiviai. Jie – vietiniai.

– Guru Guru, tu teisus: mes – ateiviai, tik iš kurios planetos, planetų... Ar buvo Tave pagrobę „vietiniai“, ar įmontavo mikroschemą, kristalą, čipą?

– Mus čia pasėjo. Kas išaugo, matom, – atsakė Guru Guru.

Dravenis pabėgo į lauką, išvengdamas sunkių diskusijų. Lašnojo, bet Dravenį nuo klimato pavojų saugojo ilgas, neperšlampamas lietpaltis ir skrybėlė. Staiga sucypė stabdžiai. Sustoję juodas BMW. Atsidarė durys.

– Draveni, skrisk į vidų. Reikia pakalbėti, – pakvietė Vapsva Maja.

Dravenis nė kiek neišsigando ir drąsiai įlipo į automobilį,

nes kitados jau buvo pagrobtas žavios ateivės. Ko bijoti paprastos vapsvos?

– Pradėsiu be įžangų, – suzvimbė Vapsva Maja. – Palikite šou biznį man, atiduokite Galigantui visus uždirbtus pinigus.

– Verslą gausi, pinigų – ne, – kirto Dravenis.

– Galigantas tave nudės.

– Nebijau, aš tankistas.

– Draveni, – prisipažino Vapsva Maja, – tu man patinki, norėčiau būti tavo mergina. Atiduok pusę pinigų Galigantui, liksi gyvas.

– Gerai, bet tik trečdalį, – sutiko Dravenis, mėgstantis greitai priimti sprendimus. – Sausas iš balos nekilsi.

– Štai mano vizitinė. Paskambink bet kuriuo paros metu, – švelniai suzvimbė Vapsva Maja.

– Nepažadu...

– Lauksiu...

*

Dravenis skubiai sugrįžo į kabinetą ir iš seifo paėmė pluoštą banknotų.

– Guru Guru, skubiai dink su pinigais. Tuoju ateis Galigantas, ir aš suvaidinsiu apgailėtiną spektaklį. Paskutinis mano šou numeris. Atsisveikinimas su scena.

– Vaidinsi išsigandusį berniuką? – juokėsi Guru Guru. – Ir kiek tu jam *atsėgsi* pinigėlių?

– Trečdalį...

– Per daug.

– Jei mažiau – nepatikės.

– Tu teisus, – kvatojo Guru Guru, – kaip norėčiau pamatyti tave sutrikusį, išsigandusį, drebantį dėl savo kailio.

– Neišdegs, – pyko Dravenis.

Guru Guru skubiai pasišalino. Už pusvalandžio į kabinetą įvirto Galigantas, lydymas blogų berniukų.

Tiriamas bankrotas, lėšos gyventi, stebuklo laukimas, „Bad Boys Blue“:

22 interliudija. Džiaugsmą tenka sukurti patiems

Kilnus ir įsimintinas Guru Guru nuotykis, kai jis pasitraukė iš pražūtingo šou biznio.

lyja

pabėgo

katė iš namų nėsčia

gims miške laukiniai tigrukai

stebėdamas varlę

patikslinu šuolį į griovį

nes reikės kelmais

užlopyti akis

išpainioti ciklišką

voratinklių raštą

išmokti

nuo vėjo saugoti dantis

*atšipo pėdsekio žingsniai
batų dalgiai
šienanija debesīs
svajoju
apie pūkinius pienui
parašintus
krentu ant žolės
gyvas
- - -
visai šalia murkia lietus
parvedžiau katę namo
gimdyti lūšiū*

*Tamsi giria, tamsi gira, raina katė, laukinis tigras, nežinia kada,
bet lyja, džiaugsmas!*

23 interliudija. Breaking Bad, Bręstantis blogis, arba Filmas, virtęs gyvenimu

Kai Guru Guru sugrįžo į šou biznio biurą, jis pamatė gerokai aplamdytą Dravenį, sulaužytą kėdę, sudaužytą gėlių vazą.

– Gyvas! – pajuokavo Guru Guru.

Dravenis atrodė visiškai praradęs gyvenimo prasmę.

– Kaip kvaila: vaidinti idiotą ir dar gauti į snukį...

– Draveni, aš tau noriu papasakoti apie žmogų, kuris, atrodo, viską matė, suprato, patyrė, ir niekas jo nebedomina, nes

žino visas visatos paslaptis, bet... Kokia viso to prasmė? Jis turi viską, bet tai neturi jokios prasmės. Ir staiga jam paskambina. Dievas. Žinoma, tai Transcendento balsas, įsikūnijęs į tikrą kūną (nežinia kieno?). Ką kalba prasmės pojūtį praradusiam žmogui Dievas? Ko paklaustum, jei tau paskambintų Dievas? Ir pažadėtų (o Jis pažadus tesi) perskambinti su sąlyga, kad kiekvienąsyk gavęs atsakymą iš jo pasimokysi.

– Ar galima man neatsakyti į šį klausimą? – karčiai pasiteiravo Dravenis.

– Ne tik galima, bet ir prasminga.

– Prasminga dėl to, kad privaloma? Ačiū, ne.

– Suprantu tave, – palingavo galvą Guru Guru. – Nors palikau šou biznį, mane daug kur kviečia, bet aš niekur neinu. Dabar turiu daug darbų, už kuriuos nemoka, tiksliau, pagrindinį darbą – darbo ieškojimą.

– Aš taip pat niekur neinu ir nenoriu nieko matyti. Manęs niekas niekur nekviečia. Tu ne vienas, nepamirštas, tavimi žavisi aukštuomenė, o aš noriu numirti...

– Numirsim visi, ir tik Dievas žino, kas anksčiau. Nori šou biznio, vėl patekti į dėmesio centrą? Grįžk į TV ir pareikšk ką nors skandalingo. Jie to tik laukia, nes neturi ką rodyti.

– Mes turime neribotas beveik galimybes klajoti po pasaulius, – atsakė Dravenis.

– Dievas visada yra paskutinė instancija, jis visada paguodžia, gal ne telefonu, bet juk geram poetui metaforos nemaišo, tiesa? – mokė Guru Guru.

– Laimė netikėtai nukrenta, *savaime atsišriūbuoja rozetė*

(VLKK – *kištukinis ližadai*) ir lieka elektra plika kaip moteris
buduare. Nors imk ir kišk pirštus prie jos, kviečia... bet...

Sėdžiu sumuštas ant kėdės.

Kėdė stovi po manimi.

Grindys guli po kėde.

Judėjimas nejudant.

Guru Guru pradėjo juoktis.

žaltys iriasi vandeniui

eina žole

*nes jis **water-snake***

*nes jis **grass-snake***

eik eik

plauk plauk

nieko nelauk

tik paukščiai skraido

ir mano

kad viską

jie mato

o ar žinote

ką reiškia

matyti pasaulį

iš žaltio

skrydžio?

Dravenis atsakė:

*žinau
nes slibinas esu*

Guru Guru atkirto:

*žinai
nes
nesi*

Dravenis nepasidavė:

*žnaigždės mummyse
instaliuotos inkrustuotos
geomatrica sidabraspalvė
mėnulio lydima
sirijaus
saulės
gime
mes
ten
čia
mirštam
čia
mes
mirsim*

- - -

Kai prarandi šou biznį, sapnuoji žvaigždes. Gyvenimo kelyje daug eismo juostų, bet reikia susimokėti už kelia, sustoti ten pat, kartais net tuo pačiu laiku ir tą pačią dieną. Gyvenimas – tai mokama kelionė išminties greitkelio. Reikia užbetonuoti visas nuoskaudas ir paskandinti, atsikratykime visų troškimų, kad nebūtų jokių įkalčių... ar taip?

– Šerlokai vis tiek ras... – nusijuokė Guru Guru.

Išmintis po smūgio, primuštos eilės, laisvė.

24 interliudija. Guru Guru laukia dykumų

Kantriai kosėja vėjas kelmais. Šventė. Iškirsta giria pasitinka dykumą apvaliu vėjo šokiu, lauko akmenimis, pretenduojančiais tapti artefaktais, pamirštais primirštų aisčių dievų altoriais.

Guru Guru pasijuto atviras šventam protėvių kultui. Jau atsukta nugara dėkingam smūgiui už prislopintą atmintį, išjungtą laužų šviesą. Teatrališkai suplėšyti marškiniai, apnuoginta netatuiruota krūtinė apeiginiam dūriui, kuris nepažeistoje širdyje paliks neišdildomą siekį ir pėdsaką: gyventi, tikėti, aukoti.

Olimpinį maratoną bėgs laimingas laikas. Vėl teks ilgai atrajoti šventus protėvių prisiminimus, kurių niekas nepasiges, nes archeologai, suradę hipotetinę Guru Guru kaukolę, priskirs ją išnykusių slibinų rūšiai ir diagnozuos mirtį nuo atominio sprogimo. Apokalipsės nebus. Tik suskambės kosminės žvaigždžių stygos. Po kvantinio šuolio nukirsti ažuolai melsis Perkūno šešėliui, šventais miražais žais auksinė smėlio spalva ir

Guru Guru kopose suras sidabrinį krivio žiedą. Be magijos, be galios, tik su gintarine Žalčio akimi.

Tik vienai Mėnulio dienai Guru Guru sustabdė niūrias (ar tiktai?) mintis.

– Dravenis teisus: tuščias dienas užpliko arbata ir plačiais lapais užkloja mieguistas pabudusių akis. Nereikia skaidriai stiklinei aiškinti filosofinių tiesų, sulinkti nuo nekvalifikuoto šokolado, ieškoti laimės neišgerto cukraus dugne. Tik po trumpos neono nakties verta ieškoti dykumoje miško.

Mintys, belaukiant dykumų, lakaus kopų smėlio

IV. Diptikai

1. Pilotinė tekstūra

Prabėgo daug dienų, kurias skaičiavo po kinų skėčiais pasislėpę aligatoriai, bijodami į šiukšlynus išmestų kalendorių, sudegintų lėlių, televizorių, supakuotų į nesuplėšomas kartono dėžes. Driežiniai svajavo apie baltą rašomąjį popierių, ant kurio sveikapročiai reptiloidai rašys išprotėjusias eiles.

Praskrido daug UFO / NSO ir tapo vėl aiškus dangus, tarsi išjungtas ekranas, neatspindintis standartinių žvaigždžių ir žiūrintis į žolę, kuri nebaudžiamai auga net ant debesų.

Intensyvus baklažanų internetas. Bananų matrica. Vargina monitoriaus ekranas, ir kai akis užplūsta pilki sienų tapetai, lieka tik padrožti pieštukai, pasirenkę šuoliui į apverstas vazas,

vanduo, lašantis nuo stalo, ir atvėsusi arbata, kurią vėl pamiršo išgerti Guru Guru.

Niekas negali įeiti į kambarį, kurio nėra, niekas negali aprašyti įvykių, kurių nebuvo, niekas negali apvogti savęs, PC pametęs piniginę. (Ne)aštru gyventi be durklo ir teisingą kryptį į banką (pa)rodyti užtaisytu revolverio vamzdžiu. Parodija (pa)rodo humoro randą ant kreivos šypsenos krašto.

Gieda kanalizacijos vamzdžiai. Muziką girdi, kai esi, kai miegi. Baltas lubų riksmas pralaužia metalo armatūrą. Dreba šiurkštus kaukolės paviršius. Guru Guru neturėjo ginklo, todėl galėjo išmesti visas kėdes ir išlaisvinti grindų medį, bet žemuogių pievai neprireikė parketo lako, pasieniuose išdidžiai stiebėsi haliucinogeniniai grybai. Stelų atminčiai. Egiptui. Piramidėms.

Ant kilimo ošė pasėti linai, ir vikrūs laumžirgiai rinko medų nuo spalvotų lėkščių dugno. Sudrėko sausainiai. Neliko bičių ir vilkų, nes kambario viduryje augo cukraus kubelių krūva, saldi lemtis į stiklinius arbatos dangorėžius.

Ramu. Vaikiškos sienos saugojo dramblis, kurie veržėsi iš apvalių gaublių į smilkalų prisotintą erdvę. Manipuliuojama oru ir apsiklojama dūmų maišais, kad galima būtų svajoti apie būsimus tiltus.

Tylu. Niekas netrokšta, kad kambario grindys pavirstų starto aikštele į tolimus pasaulius, kad ant minkštų fotelių snūduriuotų pomidorų pakrauti erdvėlaiviai ir patiklūs ateiviai liftais kiltų į tolimas galaktikas.

Guru Guru žinojo, kad bus vėl užkaista arbata ir teks gerti skystą lapų metalą. Be cukraus.

Diena be datos. .

2. Religijotyros įvadas

Velykos išėjo, Kristus liko. Meditacija baigėsi, Buda liko. Koranas perskaitytas, Dievas amžinai Vienas. Štai ir visas religijotyros įvadas.

– Guru Guru, ar pakanka tik perskaityti knygos įvadą? Man nepatinka religijotyros terminas, ši sąvoka man dvelkia ateizmu, bedievyste, nedvasingumu... Todėl religijotyros įvado neverta net skaityti. Reikia ieškoti savo Kelio ir suradus juo eiti. Kristi, keltis ir eiti, kad ir kas atsitiktų...

– Draveni, o ar reikalingos išvados? Kelkritystės neįvadas ir neišvados...

– Guru Guru, išvadas turi padaryti pats žmogus. Pažvelgti į savo gyvenimą ir padaryti išvadas. Taip gimsta supratimas. „Kelkritystės neįvadas ir neišvados...“ – skamba efektingai, bet tai dvelkia sofizmu, tautologija, moksliniu kludiesiu. Guru Guru, stenkis kalbėti paprastai ir aiškiai. Tada būsi išgirstas.

– Kosmosas mus moko religijotyros... Astronomija... Gamta... Išvados ir išbados... Sapnuose – atsakymai... – garsiai mąstė Guru Guru.

– Guru Guru, kosmosas mūsų nieko nemoko. Astronomija – tik mokslo šaka. Gamta – tik sąvoka, apibūdinanti mus supantį pasaulį. Kartais kalbama apie gyvąją ir negyvąją gamtą. Kas tai? Tik po išbadų ateina išvados. Labai taikliai pastebėjai, sapnuose atsakymai yra užšifruoti. Reikia būti šamanu.

– Ibn Sina sakė, kad visa Gamta gyva. Motina Gamta. Reikia mušti. Būgną, bet ne jo širdį. Tada dainuoja jis, sapnus

pasakoja, atveria kelius. Eilės gimsta varlėms šokant, driežams šokant proza gimsta. Dievui šokant, gimsta zen.

– Guru Guru, tu vėl skrendi. Dabar reikia sustoti. Pats laikas...

– Iš kojų išslydo basutės, kurios matė Antarktį (beveik) ir Arktį...

kaip pėsčias aš

iki paris

nueisiu

je ne sais pas!

Už Vilniaus Paryžius ir kiti miestai, o mes ne papų asai.

3. Gargoilis

Vis dar pasitikima industriniais dažais, narvais, teptukais, armatūra. Paveikslus įkalina spalva, o metaliniai narvai saugo laukinius gyvūnus. Tais pačiais dažais galima nupiešti ir nuostabią, pasakišką pilį, ir purviną lūšną, o narve įkalinti plėšrų ar taikų gyvūną.

Zoologijos sodų takai grįsti rieduliais. Einant į apačią (reljefinę!), būtinai iškyla tvora, stiklinis namas, ir praeiviai jį pavadina stiklainiu, „slojiku“. Atsitiktinis valkata visados paklausia kiaurai, pasijunti patekęs pas mediką, kuris rodo paveikslėlius ir sufleruodamas tardo: „Ką matai?“ Čia medis – medis, mašina – mašina, o čia jis nusišypsojęs sako: „stiklainis – slojikas“.

Tu tyli, nes bijai savo proto. Medikas pyktelėjęs vėl klausinėja: Bet čia ne tas, ką tu matai, ir visi daiktai ne ten, kur nupiešti.

Valio! Medikas atsakė už mane, jie (daiktai?) visi tokie patys, kaip anas ten riogsantis stiklinis dangorėžis.

Guru Guru kasdien zoologijos sode sutinka dailininką ir mediką, ir tardymas tęsiasi: „Kaip galima tais pačiais dažais nupiešti niekšo portretą ir kilnų, dvasingą veidą? Turėtų būti naudojami skirtingi dažai, bet naudojami tie patys? Kodėl galima rojaliu groti dodekafoniją ir ilgesingus sonetus? Turi būti skirtingi instrumentai, ir pagaliau ar žmogus – muzikos instrumentas? Ar gali būti žmogus vieną dieną teigiamas, o kitą neigiamas?“

Guru Guru, ar tu gali bent akimirką prarasti save ir tapti kitu? Ar gali pakeisti žvilgsniu dangaus spalvą? Ar gali be žalos sveikatai praryti didžiulę cianido tabletę? Ar gali?

Tik dabar Guru Guru atsitokėjo ir nusikeikė:

– Velniop lp, cs, cd ir kalbą, kaip garso dalijimosi forma (tai fetišas) garsas yra nesijojamas...

– Visuma klampė, o aš kitką ridenu, – aiškino medikas.

– Tu š**ą rideni!

– Keistėja žmonės kažkaip, gal ir aš išprotėjau, – sutriko medikas. – Guru Guru, ar tu tikrai egzistuoji? Ar tu esi? Ar tu tikras? Ir pagaliau ar tu gyvas? O gal tu jau miręs? – nenurimo medikas. – Aš pabandžiau pralįsti kiaurai per sieną ir nepavyko. Nuliūda. Gyvenimas neteko prasmės. Aš sukarpiau reklamines skrajutes tokio dydžio, kaip 5 eurų banknotai, bet iškarpos

nevirto pinigais. Tada aš priėjau prie veidrodžio ir pažvelgiau, ir, didžiai savo nuostabai, pamačiau savo veidą. O veidrodis turėjo būti tuščias. Kodėl man draudžia namuose (palatoje?) garsiai rėkti ir daužyti baldus? Kodėl aš negaliu atsukti visų čiaupų ir mėgautis vandens pasauliu. Kodėl?

– Draveni, nustok kliedėti, tu joks medikas, – susijuokė Guru Guru.

– O tu kas toks? – nepasidavė kvazimedikas.

– Aš garsas varpų, aš šimtas eurų, lapas spygliuočių miške aš... aš gargoilis...

– Guru Guru, nulipk nuo Paryžiaus katedros stogo! Ateiki į Vilniaus gatves. Išgąsdinki troleibusą. Išsimaudyki Neryje. Guru Guru, nepalik Lietuvos! – maldavo Dravenis. – Tiek daug neatsakyta klausimų, ir tu jau praradai metafizinę mąstymą. Sveikinu. Gali jau kalbėti viešai. Iš tribūnos, iš ekrano, iš monitoriaus. Kalbėk!

– Nežinau, dėl ko gyvenu... – prisipažino Guru Guru.

– Gyvenk vardan alchemijos, šviną paversk auksu, – patarė Dravenis.

– Ar pavyks išgauti taurųjį metalą? – nė kiek nesuabejojo Guru Guru.

Išminčių beprotnamis, kvazimedikas, tapytojas, lūšnos, narvai ir rūmai.

4. Laikrodis ir vardas

Kaip nulaužti vėtrungę nekeičiant žvilgsnio krypties į vidų?

- - -

kažkaip
vis keisčiau
laikrodžius primena
pavasaris
ir net alus
suokalbyje su jais

akyse
ciferblatas
skaičių piemuo
ganantis rodykles
ir niekada nepametantis
nė vienos sekundės

- - -

o mes saugom tik savo vardus
kaip senas
nutriušusias knygas

nežinom tikrų
paslėptų
saulės šešėlyje

uolose
smėlyje
vandenį

tik eilės
išrėkia
belaikius
mūsų vardus

Mintys geriant (ne)alkoholinį alų.

5. Rezultatai

– Mono yra ateitis. Stereo – praeitis. 3D – akmens amžius.
Tyla yra dabartis, – aiškino Guru Guru.
– Na, štai, ir jau matau rezultatus... – nudžiugo Dravenis.
– Na, o poezija – tai politikų kalba, – tęsė Guru Guru, –
kalbėsiu eilėmis. Kartais.

rezultatai džiugina
ką?
labai patiko
patiko ir čiurlionis
ir konstantinas
ir mikalojus
jūroje ir miške

– Pagaliau išgirdau autentišką, giliamintį eilėrašį, –
džiūgavo Dravenis, – bet tu privalai viešai prisipažinti, kad esi
m. k. čiurlionis, – tai būtų dovana poezijos mylėtojams.

– Esu č. k. mikalojus (tarti – čėka), – tarsi patvirtino Guru
Guru.

– Ar aš suimtas? Tremtis į Zarusus? Neturto konfiskacija?
Giljotina?

neturto ir nemaštymo
neatėmimas
mane mene
paliko, koks esu,
netinku giljotinai, kietas sprandas,
Zarusuose blatas
ir advokatas

– O gal TIKS elektros kėdė? – susirūpino Dravenis.

– Netiks... Kėdėj muistausi daug, netrenkia elektra.
Venos per mažos, nesuleis mirtinos dozės... Vėlniop zen, kad
ir kaip suplosi, viena koja, ranka, abiem ar keliese plotume, vis
tiek nesužinosi, kas esi, – samprotavo Guru Guru. – Visada
sakydavau – kaonas, turbūt grupė Kaoma su savo Lambada
mane paveikė...

– Mane liūdina tavo atsakymai. Nepagarba Tradicijai. Blogai.

– Sutinku tradiciją, duodu į snukį. Nesutinku tradicijos,
įkuriu tradiciją. Esu bręstantis tradicijus.

– Guru Guru, belieka tik pasidžiaugti tokia tavo pozicija,
nuostata, ketinimais, veiksmiais. Žavu, labai miela.

– O dabar šūvis jums (ne tau, Draveni!) iš mauzerio ar nagano už klausinėjimą. Kriskit, na, kriskit. Nekrentat?

Guru Guru galimai nusišauna vaikišku pistoletu.

– Guru Guru, aš turiu kolta... Kaip gaila, kad pamiršai svarbias Trilogijos detales.

– Kolta, kolta... (Niūniuoja.) Kas ta Kolta?

– Kolta yra kaimas pietvakarių Slovakijoje. Kaimas turi viešąją biblioteką ir futbolo aikštę.

Cheaper than a mushroom... – pyktelėjo Guru Guru.

– Govorite po russki – ne ponimaju... – atkirto Dravenis.

– R-a-s-s-t-r-e-!! – sušuko Guru Guru.

– Pykšt! Ir kažkas nukrenta prie Bastilijos sienos. Tai ne Guru Guru ir ne Dravenis –

kas gi nukrito?

– Bagetė...

– Ar česnakinė bagetė?

– Draveni – tu vampyras?

– Ta proga klausau Erico Burdono I Used To be An Animal.

Guru Guru pakėlė rankas į dangų (lubas) ir pradėjo eiliuoti:

O prie mano namų

varpai skamba

kasdien

vis ne tuo pačiu

laiku

varpai turi skambėti

naktį

kai žmonės miega
nes
mes miegam nepabudę
ir miegosim
miegodami

Vietovė, kurioje atsiskleidžia akivaizdi varpų nauda
arbatai, muzikai ir poezijai.

6. Laiko mašina

laiko mašina ties genialumo riba o kai peržengsi genialumo
ribą atsidursi beprotnamyje lietaus sarkofage rūko karste

laikas
ne batonas
žinoma
tai nėra batonas
tai nėra arbata

nerašom
piesiam žodžius
iščiuopę juos iš kaukolių skylėtų
indijos driskių rankose
mėtomų

mes
cirko artistų granatos

pribumbasai
kuriuos mēto į viršų
kartais į apačią
kai grįžtam į gravitaciją

- - -

varnas
nekarkia
paspringo
E. A. Poe miršta ant suoliuko
atskubu greitąja
kaip sanitaras
žinoma

deklamuuju iš ateities
jam savo eiles
E. A. Poe miršta
nuo tokių nesąmonių
štai tikroji priežastis
bet niekas nesužinos

deklamuuju iš praeities
jam jo eiles.
E. A. Poe gimsta
iš tokių nesąmonių
štai tikroji
kūrybos priežastis

- - -

mantros
erdvėlaivių kuras
poezija
kartūs vaistai
parduodami be recepto
ir be instrukcijos
todėl pašalinio poveikio
nežino niekas
tik vis dažniau žmonės
praranda darbą
ir negali pereiti į kitą gatvės pusę
nors dega žalia šviesoforo akis

- - -

palauk kada atsimerks
raudona akis
tada eiki
į rojų
ar į pragarą
jei reinkarnacijos skafandrą
namuose palikai

Itin ilgai veikianti radijo stotis.

7. Mantra

nešliaužia
nė vienas šliužas
drėgnu smėliu
drėgnas smėlis sunkiai slegia
mano karštą
išsilaisvinti aš noriu
dangtis ima prasiverti
bet mirtis ne tokia baisi
kai žinai
kad amžinai tu būsi gyvas
karstas karste
ir ne karste
reinkarnacijų kaita
tavo kūnas ir kiti kūnai
plaukia pasroviui
ir YRA tik viena Saṃmoné
kartojanti Dhikr mantrą
kad prisimintų
kas ji YRA

– Dhikr, zikr, zekr – tai atminimas, atsidavimas, per širdį ir garsą, – atsakė Dravenis. – Guru Guru, tu sufijus. Tu šlovini Dievą, kartodamas Jo šventus vardus. Kam tau zen? Negausi iš manęs mantros, nes tu ją jau turi.

Guru Guru nusilenkė.

- Kam tu lenkiesi? – paklausė Dravenis.
- Vienam Dievui.
- O aš lenkiuosi savo tikrajam Aš, – atsakė Dravenis.

Vieta, kurioje stovi visų religijų visos šventyklos.

8. Laumės žirgas

kai patirsi
kad visi žodžiai
vienodai skamba
ir neturi jokios prasmės

rėksi
bet balsas užkims
atsitrenkęs į minčių upę
kurioje paskendai
tik gimęs

uždrausta
pažvelgti į kaukolės vidų
klaidžioti pilkais
pusrutulių grioviais

bet auštrinis
atpūs spalvas
ir pasibalnojęs laumės žirgą

kartu su bitėmis
skrisi virš geltonų pievų
gerti pienių nektaro

Vėjo dovanos vienišai širdžiai. .

9. Visai netikėtai ateina pavasaris

– Guru Guru, kaip tu gyveni? Ar yra prošvaisčių? –
paklausė Dravenis.

– Visai netikėtai ateina pavasaris ir šaltis smelkiasi į smegenis. Minkštėja metalas galvoje, grotuve stringa kompaktinė plokštelė. Stabili kambario kubatūra. Nekinta matmenys. Be vėjo nejuda oras. Sunku uždusti nuo plačių lubų. Siauru kilimu bėga meteoritai, sportuoja kėdės, loja molinis šuva.

– Guru Guru, kaip tu gyveni? Ar yra prošvaisčių? – dar kartą paklausė Dravenis.

taip šviečiasi pirmadienis
ir vėl nauja viltis
karsto ateitis
gimties vestuvių virsmai patirti
belieka vienas vienintelis virsmas
mačiau, kaip gimsta drugeliai

...

ateis juodi pirmadienininkai
ir pareikalaus sustabdyti širdį
išjungti plaučius
nes turi pakakti
tik skeleto malonės
ir atramos

...

į dangų mėlyną žiūriu
antradienį šviesų
matau
kam ta filosofija
yra viltis
žinojimo neįmanoma žinoti
tikėti įmanoma

...

ir nors kietai tiki
privalai
tikėti
tikėti
tikėti

– Guru Guru, kaip tu gyveni? Ar yra prošvaisčių? – ir dar kartą paklausė (pašturpęs, o gal nudžiugęs?) Dravenis.

labai sunku žinoti
kad kai ko
niekada nesužinosi
nes tai gali žinoti tik

– VIENAS DIEVAS, – užbaigė poetinį pavasarį Dravenis.

Tikėjimas išplečia žinojimo ribas iki begalybės.

10. Kai skaičiuojami ne pinigai

Guru Guru atsisakė remontuoti savo kabinetą, nes bijojo paliesti knygas. Jos tarsi šventos, neskaitomos, nevertomos, nepastebimos. Knygos – tabu. Tik tatuiruotos analfabeto rankos verčia baltus puslapius ir semiasi išminties. Net ir iš senų (jie jau stovi už durų!) laikų. Guru Guru teigė, kad buto remontą reikia pakeisti poezija, todėl prabilo eilėmis:

Švaistikas
Nebesišvaisto
Tuščiomis
Strėlėmis
Jos
Visos
Skraidina
Po
Gėlę

– Dievaitis Švaistikas taupus, nepermaldaujamas, sunku gauti iš Jo kreditą. Ir kai prisimenu savo senąjį tikėjimą, vėl pradedu naktimis ant sienų rašyti daugtaškius, – prisipažino Dravenis.

– .....o aš pradedu mąstyti daug.... Taškais..... – kraupo Guru Guru.

– Tu saugus. Nurimk. Taškas neturi didžiosios raidės, – patikslino Dravenis.

– Taškas ne raidė, bet jis singularinis, todėl pats didžiausias, – abejojo Guru Guru ir telepatiškai prabilo: – .....

– ----- – patvirtino gavęs pranešimą Dravenis.

–))

skliaustai
tik
užsidaro
kas juos atidaro?

– (((– Guru Guru piktnaudžiavo savo ekstrasensoriniais sugebėjimais.

Dravenis patarė, garsiai, be jokios paranormalikos, burtų ar kerų:

atidaro
atsuktuvas
1/2 degtinės

1/2 sulčių
(bet kokių)

...

ir lieka tik

1/4 žmogaus
(ne)rekomenduoju

ypač pavasary

prisiminus jeseniną

širvį

ir tomą arūną rudoką

– ((((((((((0))

----- – transliavo Guru Guru ir, išjungęs
vidinį radijo siųstuvą, patikslino:

visata skamba nuo grafikos

Dievo pieštukas

nesustoja piešti

O Dravenis lankstė pirštus ir skaičiavo:

1/2

1/2

1/4

...

1/1

Į trupmenas suskilo sienos, lubos ir grindys, ir liko tik
švari erdvė.

Poetai neturi skaičiuoti savo pinigų.

11. Ataka

Nesuskaičiuojamai daug prabėgo metų, dienos netilpo į kalendorių lapus, o laikrodžiai rodė nepastovų, kintantį laiką, ir mokslininkai laužė galvas, kodėl į priešingas puses sukasi laikrodžių rodyklės.

Guru Guru stebėjo anomalų rodyklių šokį. Neverta jaudintis. Rodyklės ir ciferblatai – tai praeities reliktas, apgailėtinas rudimentas, retrogradinė snobų puošmena. O gal verta sunerimti ir antikvariate nusipirkti kelis senus laikrodžius, nes jie greitai bus uždrausti.

Durys nusidažė raudona spalva ir sausas, bebalsis balsas pranešė:

– Atvyko svečias.

– Atidaryti, – abejingai tarė Guru Guru, net nepažvelgęs į monitorių.

Į kabinetą įžengė kontradmirolas Žaibolaidis ir kariškai atidavė pagarbą.

– Admirole, atvykau su slapta misija.

– Raportuokite, – abejingai įsakė Guru Guru.

– Ūkanotosios demokratijos galaktikai gresia mirtinas pavojus.

– Diktatūra?

– Admirole, pavojus nenusakomai, nenuspėjamai didesnis.

Diktatorius Galigantas ruošiasi užgrobti valdžią. Jūs paskutinė galaktikos viltis.

– Cha, cha, cha, – kvatojo Guru Guru, – aš turiu įsiveržti į militarizuotą planetą ir ginkluotas tik lazeriniu kalaviju sunaikinti

robotų, klonų ir nežymiai modifikuotų parsidavėlių kariauną, nuversti nuo sosto Galigantą ir išsiųsti jį į tuščią planetą atgailauti.

– Nepriylgstamas, nenugalimas erdvėlavis „Perkūnas“ laukia vado, – kariškai raportavo Žaibolaidis.

– Kontradmirole, ramiai. Tokio laivo nėra. Tai tik legenda.

– Viršgalaktinis kreiseris „Perkūnas“ buvo griežtai įslaptintas.

Guru Guru atidžiai patikrino „Perkūno“ igulą ir įrangą. Fantastika. Tokio galiūno jis net nesapnavo. Bet net ir šis kreiseris neįveiks Galiganto galybės. Ką daryti? Trauktis nebuvo kur. Kilniai žūti mūšio lauke Guru Guru neketino. Didvyriška admirolo mirtis neišgelbės galaktikos. Ką daryti?

Staiga Guru Guru prisiminė savo seną draugą Dravenį. Bet ar jis padės? Dravenis buvo paralelinėje visatoje sėkmingai modifikuotas ir tapo itin piktu, labai nuodingu reptiloidu, beveik gyvačiumi, žiauriu, negailestingu driežinu, šaltakrauju grobuonimi. Br... Bet pabandyti buvo verta, be to, nebuvo kitos išeities. Tik su Draveniu jis galėjo įveikti Galigantą.

Guru Guru kantriai laukė. Pagaliau monitoriuje pasirodė kraupus Dravenio veidas:

– Ko nori? – sukriokė driežinas.

– Tavo pagalbos.

– Silpniems nepadedu, pokalbis baigtas, – pasipiktino Dravenis.

– Aš turiu „Perkūną“! – grasinamai sušuko Guru Guru.

Dravenis žaibo greitumu patikrino, ar Guru Guru sako tiesą, ir, palankiai linktelėjęs žalia galva, pasakė:

– Atsakymo teks palaukti. Man reikia pamedituoti.

Ekranas užgeso. Guru Guru pradėjo kvatoti. Pamedituoti! Idiotas! Senas kvailys. Dedasi meistru. Juokinga. Net nepaklausė, kokios reikės pagalbos. Taip, Dravenis buvo gerai informuotas. Ir gerai, ir blogai. Vienodai.

Lygiai po 45 minučių nušvito ekranas.

– Galigantą atiduosi man, ir visą jo planetą...

– Sutarta, – patvirtino sandėrį Guru Guru.

– Bet turiu tave įspėti: aš jau ne žmogus, todėl būk labai atsargus. Netinkamas žodis, žvilgsnis, gestas gali mane mirtinai įsiutinti, ir tada mūsų draugystei galas.

– Būsiu itin korektiškas ir mandagus. Kalbėsime tik apie reikalus.

– Ir dar, nepamiršk, karui vadovauju aš, o ne tu.

– Klausau, vitinge.

Dravenis sukľuso, jo žalias veidas patvino krauju, bet staiga nušvito:

– Pamenu šį aukštą titulą.

– Klausau, vitinge.

– Susitinkame už 108 valandų. Koordinatės – 16.16 vakarų kvadrato.

– Klausau, vitinge.

Ir kai tik ekranas užgeso, Guru Guru prapliupo keiktis. Admirolą siutino gyvatiška Dravenio didybės manija, pasipūtimas, neslepama panieka. Velniop Dravenį! Bet galaktikos likimas, milijardų gyvų būtybių gyvybė buvo jo rankose. Guru Guru nutarė gudriai apsimesti kvailėliu, aišku, kad Dravenis to nepastebėtų.

Pagaliau seni draugai susitiko. Dravenis išskleidė ilgas, žvynuotas rankas. Guru Guru džiugiai, be jokios veidmainystės, privalėjo broliškai apkabinti driežiną. Nerimą kėlė ilgas, nuodingas, virpantis Dravenio liežuvis, kurio apačioje slėpėsi nuodingas geluonis.

Guru Guru nedvejodamas krito mirčiai į glėbį.

– Koks tu silpnas, trapus, bet aš tavęs nenoriu sutraiškyti...
– pažadėjo Dravenis. – Paralelinėje visatoje turiu pažinčių. Būsi toks kaip aš! Procedūra gana skausminga, bet patikėki – verta truputį pakentėti.

– Vitinge, vardan senos mūsų draugystės aš pasiryžęs nežmoniškoms kančioms, – pažadėjo Guru Guru.

– Nė kiek tuo neabejojau, bet, nepamiršk, biznis pirmoje eilėje, o asmeninius reikalus tvarkysime tik po pergalės.

– Aš pasiruošęs laukti, aukotis... – tarsi nuliūdo Guru Guru.

– Tvirtybės! Ilgai laukti neteks – mes greitai sudorosime Galigantą, – pažadėjo Dravenis.

Pritariamai sušnypštė Dravenio svita. Guru Guru tapo savas ir nedelsdamas įteikė Draveniui dovaną – antikvarinį laikrodį. Ir neapsiriko, ateiti pas gyvačių be dovanos – baisus įžeidimas. Dravenis atidžiai pažvelgė į laikrodžio rodykles ir įsitikinęs, kad jos sukasi į skirtingas puses, sukriokė:

– Šturmane, kursas – nomenklatūrinė Galiganto planeta. Guru Guru, tu būsi šalia manęs, o „Perkūnui“ vadovaus tavo pavaduotojas.

Prieštarauti buvo ne tik beprasmiška, bet ir mirtinai pavojinga. Pagaliau abu erdvėlaiviai išniro prie nomenklatūrinės

Galiganto planetos. Ekране pasirodė visagalio kultūros ministro referentas.

– Draveni, pasigailėki. Aš jus įtrauksiu į nomenklatūros sąrašus ir išleisiu jūsų poezijos knygele, – atsiklaupęs meldė Galigantas.

– Jau vėlu, dabar aš reptiloidas! Ruoškis skaudžiai mirčiai!
– sukriokė Dravenis ir liepė išjungti monitorių.

Kai užgeso ekranas, Guru Guru paklausė:

– Branduolinis ginklas?

– Baisiau! MMA (minimalus mėnesinis atlyginimas)! Visi nomenklatūrininkai paragaus juodos duonelės, o Galigantą aš užkirsiu mirtinai.

– Nuostabu! – žavingai šurpo Guru Guru.

Sapnuokite, svajokite atsargiai, nes kartais troškimai išsipildo.

12. Sugrįžimas

Ūkanotosios demokratijos galaktikai jau negrėsė mirtinas pavojus. Nomenklatūrininkų planeta pasidavė be mūšio, o despotas Galigantas paspruko į tolimą, nežinomą galaktiką. Dravenis buvo labai piktas ir, tik susprogdinęs kelis asteroidus, šiek tiek nurimo.

– Guru Guru, jaučiuosi kaltas, nes negaliu ištesėti pažado
– paversti tave reptiloidu.

– Kodėl? – tariamai nuliūdo (apsidžiaugė!) Guru Guru.

– Paralelinio pasaulio kunigaikščiui pažadėjau padovanoti

Galiganto galvą... Nežinau, ką man daryti. Gal užpuolame kokią nors galaktiką?

– Vitinge, tu esi poetas. Rašom apie liūdesį... Poetiškai...

– patarė Guru Guru.

– Eilėraštis, kai liūdna, niekada nesibaigia, nes tai kosminis, ontologinis darinys, kam skirtas – neaišku, gal tai tiesiog amžinas liūdesys, – samprotavo Dravenis.

– Kuris yra mūsų trapios būties – laikinybės – suvokimo, įsisąmoninimo esmė, – patikslino Guru Guru.

todėl liūdėkim

liūdėkim

nes neskrendame

į žvaigždes

liūdėkim

nes esame liūdni

liūdėkim

nes kasdien skrendam

į vidines žvaigždes

bet tik mintyse

o ne kosminiuose laivuose

liūdėkim

nes per dažnai esame linksmi

nesuvokdami

kad tiktai liūdesy

sienos dažomos
debesų spalva
ir nelieka jokių kliūčių
nei mintims
nei žingsniams

Dravenis pravirko. Guru Guru ne juokais išsigando, nes dabar prasidės nemotyvuotas, spontaniškas pykčio protrūkis, beprotybė ir smurtas. Reikėjo driežiną nuraminti. Bet kaip? Tik eilės galėjo paguosti reptiloidą. Guru Guru pakilo į tribūną. Driežinui reikėjo pompastikos, iškilumo, spindesio.

vitinge
debesų spalva
ir vėl už matomojo žmogui spektro
infra-, ultra- ar viršgarsinė, nesužinosim

Dravenis nubraukė ašarą.

visi spektrai
matomi
nes jų nėra
tik žaidžia maja
it beribio grožio mergina
viliodama
žavėdama
pavergdama
ir širdį
ir protą

Guru Guru pajuto, kad pergalė arti.

vitinge

akys

akys

akys

akys

mato

bet

ne

tavo akys

Regis, Dravenis nurimo:

tai akys aistros

nakties

apankama

nuo šių akių

žvilgsnio

Guru Guru ir Perkūnas griaudėjo iš aukštos tribūnos:

regiu tik meilę

kitką matau

Palengva Draveniui sugrįžo šaltas, išvalgus reptiloido protas:

lengva

meilę pajusti

kaip aistrą

sunku
kaip atjautą

vitinge
sunkiausia ir tuo pat lengviausia
tiesiog mylėti
negalvojant apie aistrą ir atjautą

– Ką mylėti? – sužaubavo driežino akys

Save
Mylimąją
Dievą

Trys
Pakopos
Amžinybėn

– Guru Guru, atsakysiu tavo žodžiais: tu gyveni su Dievu
ir Mylimąją – Stebukle! – tarė Dravenis.

– O tu su kuo gyveni? – smogė Guru Guru.

– Aš noriu pažinti savo Tikrąją Prigimtį, – išdidžiai atsakė
Dravenis.

– Nejaugi?

Dravenis priėjo prie erdvėlaivio valdymo pulto ir paspaudė
kažkokį mygtuką.

– Paliksime erdvėlaivį ir mano asmeniniu kosminiu
lėktuvu skrisime į Žemę...

– Kodėl?

– Todėl! – paslaptinai šyptelėjo Dravenis.

Kai draugai išlipo iš skraidančios lėkštės, Dravenis paspaudė žiedo akutę ir lėktuvas tapo nematomas, nepasiekiamas, neįjuntamas.

– Guru Guru, aš tikiu, kad mano Tikroji Prigimtis yra palaiminga, amžina ir visažinė. Nenoriu būti reptilija. Žmogus yra arčiau Dievo, todėl dėl aukštesnio tikslo atsisakau visų ypatingųjų galių.

Dravenis prarijo didžiulę baltą tabletę ir nuvirto ant žemės.

– Guru Guru, nusigrežk, tu neturi matyti mano virsmo, – liepė Dravenis.

Prabėgo minutė, gal dvi, ir Guru Guru pajuto ant savo peties kažkieno ranką. Tai buvo Dravenis, poetas, svajotojas ir (ne)vykėlis.

108 greitkelio kilometras, ir nė (nano)metro į šalį.

13. Nova Lituanika

Patyręs begalę transformacijų, Dravenis tapo labai jautrus ir nervingas. Diskutuoti, o kartais net ir kalbėtis su juo buvo sunku. Guru Guru nutarė pralinksinti, išblaškyti Dravenį.

bum, ir sprogs ta koanas

lyg karo veteranas

ant minos

užmynęs

vietname

– Guru Guru, tik neužpyk, suprask mane teisingai: Koanai (Kon-gan) – tai šventa praktika, vedanti į nušvitimą. Aš NIEKADA nekritikuoju ir net neaptarinėju religijų, tikėjimų, apeigų, papročių, tradicijų... Tu matei, kaip aš pagerbiau Šventąjį Koraną. Todėl nereikia iš zen daryti cirko. Jeigu tu būtum zen mokymo adeptas, aš patvirtinčiau tavo poelgius (16 kartų lazda!), o dabar – ne. Aš neturiu teisės apie zen kalbėti, auklėti tave... Man uždrausta, aš ne Meistras, o tu – ne zen mokinys. Kalbos apie zen nėra zen. Guru Guru, tavo kitas kelias. Daugiau aš nekomentuosiu tavo žodžių ir poelgių: kokia prasmė skaičiuoti kito turtus? Žiūrėti į save, pažinti save – štai kur tikras zen.

Dravenio žodžiai atsitrenkė į sieną. Guru Guru buvo kietasprandis, jis nesiekė jokio nušvitimo ir intelektualiai šaipėsi iš zen. Dravenis žinojo, kad be atsidavimo neįmanoma pasiekti jokių rezultatų, todėl abejingai ir mandagiai išklausė Guru Guru eiles ir samprotavimus. Tegul kalba.

nieko nėra šventa,
viskas yra šventa,
nėra tabu,
viskas yra tabu,
man nesvarbu, ar Dravenis pagerbė Koraną,
man nesvarbu, kad aš gerbiu zen,
visata yra cirkas,
ir jai nesvarbu, kuo mes tikim ir ką gerbiam,
adeptų / iniciacijų / mokytojų ir mokinių žaidimus,

žaidžia Galiganto būrelio nariai,
tai noras skirstyti žmones į gerus ir blogus,
savus ir svetimus.

– διαίρει καὶ βασιλευε – skaldyk ir valdyk, sakė senovėje.
Daugelis valdovų manipuliatorių tai pasiekė, įkurdami
organizuotas religines ir kitokias organizacijas. Draveni,
ŽMOGUS YRA LAISVAS.

tai ir yra buvimas su Dievu
tai ir yra buvimas Buda
visa kita nėra tabu

– Guru Guru, ar tau vis dar priklauso erdvėlaivis
„Perkūnas“? – paklausė Dravenis

– Kreiseris „Perkūnas“ skrenda ieškoti Nova Litanikos,
nes Dariui su Girėnu nepavyko sugrįžti į Tėvynę. Gal mums
pavyks – ieškosime ne Madagaskaro, o naujos planetos.

Kelionėse prarandami nesutarimai ir nauji atradimai
tampa bendru lobiu.

14. Psichodrama

– Taigi kai apdengė jį naktis, jis pamatė žvaigždę. Jis
pasakė: „Tai mano Viešpats“ (Q 6:76), – paslaptinai tarė Guru
Guru. – Žvaigždė turi kelis sinonimus, šis, senovinis, man labai
patinka – KAWKABAN.

– Guru Guru, tu mane stebini – nejaugi tavo Viešpats žvaigždė? Nieko nesuprantu... – truktelėjo pečiais Dravenis.

– Jis yra dangaus ir žemės šviesa, sklindanti į visas puses. Tie, kurie nori eiti į Jo šviesą, gali nesunkiai tai daryti, nes ši šviesa amžina. Jis – niekada nepranykstanti žvaigždė. Mes turime skristi ta linkme, tik ta... Jei žmonės mano, kad jie patys susigalvojo religijas ir kilo ne iš kosmoso, labai klysta, Draveni. Visų mūsų vieta – kosmose, o ir kilę mes iš jo. Žemė – nedidukė planeta, kurion atsidūrėme.

– Puiku, Guru Guru, nesuprantu tavo pažiūrų, o gal jų man ir nereikia suprasti... Bet nė kiek neabejoju, kad žmogus – ne Žemės planetos gyventojas. Žmogus – tai ne evoliucionavusi beždžionė. Žmogus – kosminė būtybė. Todėl mūsų ekspedicijos tikslas – surasti planetą, iš kurios mes esame kilę, ir sužinoti, kaip mes čia, Žemėje, atsidūrėme. Ar erdvėlaivis paruoštas skrydžiui?

– Tai nėra mano pažiūros, Draveni, realybė nėra tokia, kokią mes įsivaizduojame, vadinasi, Jis yra žvaigždė, ir taškas. Žmogus tikrai nėra evoliucionavusi beždžionė, nors giminystės ryšių su šiais hominidais mes turime. Vadinasi, ir kosmose jų esama. Erdvėlaivyje atlikti paskutiniai pasiruošimo darbai ir kreiseris paruoštas kelionei į Naująją Lietuvą, kapitone Draveni!

– Tėbūnie taip, kaip tu sakai, – atsiduso Dravenis, – erdvėlaivis jau paruoštas, aš paskirtas kapitonu, o kokios bus tavo pareigos? Laive negali būti dviejų kapitonų.

– Galį ir turi... O jei vienas bus savižudis?

Dravenis krūptelėjo, nes jo nė kiek nedžiugino didvyriškas samurajų savižudybės ritualas – seppuku (jap. seppuku, arba harakiri, – ritualinis pilvo perskrodimas).

– Sirijaus šviesa telydi mus, nes ten slypi mūsų kilmės paslaptis... – paguodė Guru Guru, bet jo paslaptingi žodžiai nė kiek nenuramino Dravenio.

Kažkoks sunkiai verbalizuojamas priekaištas brovėsi į šarvais (žvynais) neapsaugotą Dravenio širdį – jis tolo nuo savo tikrosios prigimties paieškų. Nedovanotina klaida... Bet kosmosas imponavo, svaigino, gundė šlove, pripažinimu, apdovanojimais, premijomis, beribio grožio gerbėjomis. Dravenis prisiminė visų Star Trek'ų visus sezonus ir mintyse (svajonėse?!) regėjo neaprepiamą poligoną, grandiozinę starto aikštelės įrangą ir neišmatuojamų matmenų erdvėlaivį „Perkūnas“.

– O gal man vertėtų vėl atvirsti (pavirsti?!) reptiloidu? – susirūpino Dravenis. – Būdamas ne žmogumi aš geriau valdysiu erdvėlaivį, kovosiu su priešais...

– Nebūtina, nors kas jį žino, – šyptelėjo Guru Guru.

– Tu mane maustai? – pasipiktino Dravenis.

– Nė kiek. Išvykstame. Tiksliau, eisime tuoj pat.

Kelionė pėsčiomis į tolimą kosmodromą Draveniui sukėlė nedidelį įtarimą.

– O kur džipas? Nejaugi konspiracija? – svarstė Dravenis.

– Viskas įslaptinta.

– Taip ir maniau, – nepatikėjo Dravenis, – erdvėlaivis čia pat...

– Įspėjai, – nusijuokė Guru Guru.

Baisus įtarimas kiaurai perskrodė Draveniui širdį, prieš kelionę jis bus modifikuotas. Privačiai. Operaciją atliks patyręs veterinaras, bet šis privalumas (?) Dravenio nė kiek nepaguodė ir jis spontaniškai burbtelėjo trumpą eilėrašį:

genai
genai
aborigenai

Pagaliau draugai priėjo mokyklą, kurioje kartu mokėsi.
Guru Guru paslaugiai atvėrė duris:

– Draveni, pažvelk į save! Tu gimnazistas, šiandien išleistuvių balius, ir scenoje tu vaidinsi reptiloidą.

Guru Guru nubėgo ilgu mokyklos koridoriumi. Dravenis pasiuto. Išdūrė! Apmovė it darželinuką! Jis puolė vytis Guru Guru, bet pateko į apleistos gamyklos cechą, kuriame dirbo kažkokie robotai.

- Ūūūūūūūūūūūūūūūūūūūūū! – sustaugė Dravenis.
- Nutilk, basly, – armatūros strypu pagrasino kažkoks valkata.
- Kokioje aš planetoje?
- Mėnulyje, – kvatojo valkatos.

Kaip troško Dravenis pavirsti ar atvirsti (koks skirtumas?) reptiloidu ir sudoroti šiuos nevykėlius, girtuoklius, valkatas. Ir transformacija įvyko, tik ne tokia, kokios jis tikėjosi. Dravenis pavirto skarmaluotu valkata ir buvo visiškai girtas.

Sostinė, romanų fabrikas, poezijos cechas, armatūra.

15. Erdvinė valtis

Pavojingiausias yra sunykusių gamyklų (ne ganyklų!) džiuگلės, ypač erdvėlaivių kapitonams, svajonėse praradusiems savo laivus. Kosmoso užkariautojai stovi šalia šiukšlynų,

sąvartynų, konteinerių ir renka sudužusių lėkščių nuolaužas, ketindami sumontuoti (ne)atpažintus ir (ne)skraidančius objektus, surasti anapusinius kurmių urvus. Autoriai neabejoja, kad žinių stoka padeda (pa)aiškinti mokslo (nepa)aiškinamus reiškinius.

Liaudies išmintis moko – kask giliau! Kastuvai parduodami PC, bet maža iš jų naudos. Niekas jau nekasa smėlio, o nuklydę toliau už miesto ribų nesigroži beveik auksinėmis smėlio duobėmis, ekskavatorių iškastais karjeriais. Tautiečiai pamiršo slaptas žvyro apeigas, jau nemoka delno plaštaka perskelti akmens per pusę, todėl žaloja save kastetais, beisbolo lazdomis ir metaliniais strypais.

(Ne)trūksta tik tatuiruočių ir verslumo, todėl reikia keisti požiūrį į užmiesčio zoną, darniau ir dažniau klajoti miškais, kuriuose jau neliko autentiškų medžių. Tik dekoracijos, muliažas, butaforija. Mediena išvežta į industrines šalis, kokiose gaminami baldai, kad mąstytojų kabinetai būtų pilni lentynų, į kurias būtų galima krauti neperskaitytas knygas. Ne! Verčiau džiovintas durnaropes, grybus, kaktusus.

Lietuvoje vis dar slepiama, kad knygos leidžiamos ne skaityti. Bet kam? Atsakymo niekas nežino. Dravenis, purvinas ir girtas, svyravo prichvatizuotos gamyklos laužyne ir cikliška kartoję:

– Guru Guru, kur tu dingai? Kur mano erdvėlaisis? Noriu būti reptiloidas, driežas, gyvačius, nenoriu būti padugne...

– Ar turi eurų? – draugiškai pasiteiravo kažkoks valkata.

Dravenis kišenėje atrado 5 eurus. Fantastika. Tai didžiuliai pinigai. Galima nupirkti visą pasaulį ir pragerti pusę proto.

– Eime į PC! – paragino valkata.

– Kur dingo mano erdvėlavis „Perkūnas“? – beviltiškai paklausė Dravenis.

– Ar tu kapitonas?

– Taip!

– O aš bocmanas. Neries pakrantėje žinau valtį, atsigėrę alaus plauksime į Nidą...

– Plauksime! – pritarė Dravenis.

Kai jie išėjo iš apleistos gamyklos, Dravenį pribloškė miestas. Nė vieno namo. Tik prekybos centrai, plačios asfalto gatvės ir minios automobilių.

– Bocmane, kur dingo miestas?

– Kapitone, miesto niekada nebuvo. Greičiau alaus – džiūsta šachta.

Turbūt neverta aprašinėti, kaip kapitonas ir bocmanas siurbė alų, bet verta papasakoti apie stebuklingą valtį, kuri, beje, vadinosi „Perkūnas“. Kai tik jie įlipo į valtį ir pakėlė burę, Dravenis pasijuto pasiutiškai blaivas.

– Bocmane, kodėl aš negirtas?

– Todėl, kad aš ne bocmanas, o tu gėrei ne alų.

Tik dabar Dravenis atpažino Guru Guru.

– Mes gėrėme girą... – nudžiugo Dravenis.

– Ir tu ne valkata, ne padugnė...

– Bet ir ne erdvėlavio kapitonas? – nuliūdo Dravenis.

– Svajoti neuždrausta, – nusijuokė Guru Guru.

Vieta, kurioje tampa savimi.

16. Grybų planeta

– Šturmane Draveni, iš kosmoso tolybių, vieno pulsaro, gautas signalas. Šifravimo mašinėlė netobula, žinai, vis keikiasi tai angliškai, tai rusiškai, bet pavyko suprasti, kad mūsų laukia. Ką darom? Gal visgi keliaujam jo link? Pastebėjau, kad ne itin toli to pulsaro, kuris gali būti naudojamas perduodant signalus, yra planeta, kurios ieškom. Mane sudomino vienas keistas, gal net lietuviškas žodis: vovjaruszka. Gal tai tuteišių planeta? Tik kaip jie ten pateko?

– Guru Guru, tai protingų grybų planeta. Nenuspėjama, sukelianti žemiečiams haliucinacijas.

– Grybai išties yra protingi, kažkur skaičiau, kad turi intelektą. Grybai yra kaip gyvūnai, prie augalų jų taip ir nedrįsta priskirti. O kas yra haliucinacija? Gal kaip tik viskas, kas nėra „haliucinacija“, yra tikra?

– Guru Guru, kodėl Johnas Cage’as (1912–1992) domėjosi grybais ir buvo žymus mikologas? – paklausė Dravenis

– Cage’as pats buvo grybas. Jis tiesiog domėjosi savo genealogija.

– Guru Guru, pavojinga nusileisti ant planetos „Vover“, nes patys galime pavirsti grybais, – kraupo Dravenis.

– Leidžiamės, – šaipėsi Guru Guru, – noriu įsitikinti, gal tavo tikroji prigimtis yra grybas. Ta proga atominiame erdvėlaivio šaldytuve slepiu marinuotus kelmučius, kuriais ketinau Tave pavaišinti...

Pagaliau „Perkūnas“ nusileido ant nežinomos ir visiškai neištirtos planetos.

– Ooooooooooooooooooooooooooooooooooooo! GRYBAI
GRYBAI GRYBAI GRYBŪ ARBata... – apstulbo Dravenis.

Astronautai skubiai, pamiršę net skafandrus, išlipo tiesiai
ant žalios grybienos.

– Guru Guru, pažvelk į šią dailią musmirę, kokia graži jos
kepurė. Karališka, su baltais kilmės taškais... Negaliu atitraukti akių...

– Draveni, tu įsimylėjai? Pažvelk į save – tu esi šungrybis,
aukštuomenės dama į tave nekreipia jokio dėmesio – ne tas
formatas, juk tu LP, o čia MC, – kvatojo Guru Guru.

Dravenis pažvelgė į Guru Guru ir pamatė, kad jis pavirto
Kerpe!

– Nieko čia keisto ir nuostabaus! Mūsų protėviai buvo
kerpės, paskui apkerpėjo ir virto žmonėmis, – kiek sutrikęs
paslaptį atskleidė Guru Guru.

Visai nelauktai prie Dravenio ir Guru Guru prislinko ledi
Musmirė.

– Sveiki, astronautai, kaip jums pasisekė – mes viena
šeima, nes esame nevalgomi. Tuoju ateis Grybų Rinkėjas ir
surinks visus baravykus, lepšius, voveraites, žaliokes.

– Jis mūsų nespardys? – kraupo Dravenis.

– Nusiramink, mes šventi, neliečiami, – oriai paaiškino dama.

Ta proga Guru Guru padeklamavo eilėrašį:

grybas aš
grybas tu
grybai
mes visi kartu

mes grybaujam
jie grybauja
mes
visi grybaujam

Erdvėlaivis „Perkūnas“ buvo pavirtęs skėtine žvynabude su ilgu kotu (jame liftas!) ir nepaprastai didele skėčio formos rudai žvynuota kepure, t. y. kreiserio korpusu.

– „Perkūnas“ – vienas didžiausių kepurėtųjų grybų, – žavėjosi ledi Musmirė.

– Musmiryte, skriskime kartu, – maldavo šungrybis Dravenis.

– Negaliu, kosmose aš supūsiu, o jūs atvirsite žmonėmis, – pravirko Musmirė.

Nuo jos raudonos, aksominės kepurės it ašaros krito balti taškai.

– Skrendame greičiau, nes aš galutinai apkerpėsiu... – ragino Guru Guru.

– Guru Guru, pažvelk, kaip sninga, – taip restauruojamos verkiančių musmirių kepurės! – žavėjosi Dravenis.

grybų verksmas
grybų sniegas
grybų restoranai
grybų lankose

Erdvėlaivis „Perkūnas“ (nusi)šovė į viršų. Dėkingi grybai mojavo kepurėmis. Astronautų laukė nauji, visiškai neįtikėtini nuotyčiai.

Grybai paplitę kosmose ir yra juodosios materijos sudedamoji dalis.

17. Žirafų planeta

VOYAGER Golden Records įrašai po maždaug 40 000 metų turėjo pasiekti už 1,6 šviesmečio esančią žvaigždę Gliese 445. Laišką „butelyje“ iš paslaptingo ūko 1313 išgriebė Žirafų planetos gyventojai, o įrašas, saugotas keistenybių muziejuje, suskambo tik tada, kai astronautas Dravenis įmetė jį į JVC (džiūvėsėlinį) grotuvą.

Valanda iki nusileidimo Žirafų planetoje

– O ką veiktum, Draveni, jei netyčia atsidurtum prie Vartų? Patenki, o už jų gali būti (bet nežinai tiksliai) kitas pasaulis. Ar ryžtumeisi žengti žingsnį į Vartus (nesakau juodąją skylę, nes Vartai atsidaro savanoriškai, o ne įtraukia kaip ji)? Gal tai būtų mirties repeticija?

– Guru Guru, ar tu kalbi apie Žvaigždžių vartus? Neabejoju, Žemėje yra anomalijų zonų, kuriose kartais atsiveria vartai į paralelinius pasaulius. Žengti TEN pavojinga, neturint gido, vedlio, stalkerio...

– Mes ir esam stalkeriai, Draveni.

– Vartai gali įtraukti, jei netyčia atsidursi šalia jų, bet tai nėra mirties repeticija. Tai naujas gyvenimas naujame pasaulyje, kuris gali būti labai (ne)panašus į mūsų, – tęsė Dravenis.

– Iš kur žinai? – šaipėsi Guru Guru.

– Žiūrėjau VISAS Žvaigždžių vartų serijas! – išdidžiai atsikirto Dravenis.

– Mūsų misija kaip Dariaus ir Girėno – surasti Žvaigždžių

vartus ir nepražūti. Kaip tai padaryt? Manau, jei jau mes esam iš žvaigždžių, tai ir mūsų išmintis žvaigždėta. Juk ir Kantas apie žvaigždes ne veltui kalbėjo... Tiesiog skriskime jų link... Gal pulsaras duos dar vieną signalą?

– Artėja paslaptingas ūkas 1313, jaučiu keistas vibracijas, tarsi mano kūnu tekėtų elektros srovė, todėl bandau pakreipti erdvėlaivį kitu kampu, ir kiek su humoru... MUMS – „Perkūno“ komandos nariams – reikia manifesto. Gi siuntė jankiai kažkokį diską ateiviams, kitų planetų gyventojams... O mes jį netyčia rasim, paleisim, grosim ir šoksime... Ne! MES sukursim manifestą perklausę tai, kas ten pasakyta, įrašyta, tik geresnį, kilnesnį, aukštesnį.

Guru Guru stebėjosi nežinia iš kur kylančia Dravenio didybės manija.

– Guru Guru, tuojau pat sukurki Kosminį manifestą, – pareikalavo Dravenis.

– Aš patologiškai kuklus...

Dravenis buvo nepalenkiamas, ir Guru Guru, stebėdamasis savo patiklumu, sunkiai atsідusęs prabilo:

Kosminis manifestas (tinka ir moterims bei vaikams)

Mes

Kosmose

Skrendam

Ilgai

Atsibodo

Mes
Lekiam
Planeton
Kur mūsų
Protėviai

Mes
Perkūno
Komandos
Nariai
Valio!!!

Mes
Užkariausim
Mažą
Kosmoso dalį
Novą Lituanią!!!

Žirafų planeta, dabartis

Nenugalima kosminė jėga pagavo „Perkūną“, ir astronautai buvo priversti nusileisti ant nežinomos planetos. Atvykėlius pasitiko žirafos. Jos buvo labai draugiškos ir labai protingos. Pasisekė. Tik dabar Guru Guru suprato, kodėl jis tapo patologiškai kuklus, o Dravenis (kaip buvęs reptiloidas) – neprilygstamas, nenurungiamas pagyrūnas. Tai buvo ūko 1313 įtaka.

– Ūkas, ne kitaip, susuka protą... Kuklumas nuo kvazarų

pareina... Tada nebegali priskirti sau jokio nuopelno... – svarstė Guru Guru.

Astronautus pakvietė į didžiulę salę. Prasidėjo spaudos konferencija. Dravenis visus žmonijos nuopelnus priskyrė išimtinai sau! Žirafos pritariamai lingavo ilgais kaklais, o Guru Guru neišlaikė ir pradėjo kvatoti. Už viešą chuliganizmą ir abejojamą Dravenio žodžiais Guru Guru buvo įkalintas itin patogiame kalėjime. Bet kalėjimas yra kalėjimas, o auksinis narvas – tik narvas. Guru Guru troško laisvės. Reikėjo tik paprašyti, ir žirafos tuoj pat jį išleistų į laisvę, bet Guru Guru buvo labai kuklus ir neišdrįso. Skaniai pavalgęs ir sočiai numigęs, Guru Guru sukūrė liūdną eilėrašį:

Aligatorius

Gyvena po radiatorium

Skelbia taiką

Visą laiką

Niekas juo netiki

Nes jis turi dantis

Itin paslaugus ir gailestingas prižiūrėtojas, išgirdęs eiles, apsiverkė ir tučtuojau išleido Guru Guru į laisvę. Visos planetos, visa kosminė žiniasklaida alpo iš laimės, tik Dravenis suabejojo žirafiška amnestija.

– Guru Guru, kodėl vegetaras aligatorius išlaisvino tave iš komfortiško kalėjimo? Galėjai dar pasėdėti, sąlygos visai pakenčiamos...

– Nesakysiu, – atšovė Guru Guru.
– Man labai reikia tavo atsakymo, – maldavo Dravenis.
– Mano atsakymas – Sun Ra daina Space is the Place!
– Guru Guru, kelis dainos sakinius lietuviškai... Jei
nesunku...

Tik kosminis kuklumas privertė Guru Guru įveikti savo
žemišką kuklumą ir uždainuoti:

Žalioj girioj, žalioj lankoj,
Tį stovėjo ažuolėlis.

Tį stovėjo ažuolėlis,
Po ažuolu aukso krėslas.

Tame krėsle, tame aukso,
Ten sėdėjo motinėle.

Sėdėdama gailiai verkė
Ir sūnelį minavojo.

Vai sūneli raituonėli,
Ko pavirtai ažuolėliu,

Ko pavirtai ažuolėliu,
O žirgelis šiaurum vėju,

O žirgelis šiaurum vėju,
Dymo balnas akmenėliu,

Dymo balnas akmenėliu,
Kančiukėlis žilvitėliu?

Oi motule, oi širdele,
Pasbijojau būt žalnieriu,

Pasbijojau būt žalnieriu,
Tai pavirtau ažuolėliu,

Tai pavirtau ažuolėliu,
O žirgelis šiaurum vėju,

O žirgelis šiaurum vėju,
Dymo balnas akmenėliu,

Dymo balnas akmenėliu,
Kančiukėlis žilvitėliu.

– Kur mana bėrs žirgelis? – verkė Dravenis, praradęs kosminį išdidumą. – KOSMOSAS – MŪSŲ VIETA!

Metas keliauti, nes Konvente žirafos jau svarstė, kad geriausia būtų abu astronautus įkurdinti patogiam kalėjime ir taip apsaugoti nuo pavojingų kosminių kelionių.

Visata – kosmoso paradoksų vieta: Guru Guru buvo lepinamas prabangiame kalėjime, o laisvas aligatorius skurdo lūšnyne. Kur čia šuo pakastas? Šuo nepakastas, pakastas šakalas, kad niekšai pagal jo DNR atgaivintų šakaliją. Juk dabar juos liepiama šaudyti.

18. Kosminis humoras

– Guru Guru, nuostabiausia tai, kad kosminė odisėja vyksta, nors tai beveik neįmanoma. Erdvėlavis keliauja, skrieja...

– Gyvenam tartum amžini ir mėgaujamės laikinybe, bandydami prie nulio prisirišt, – atsakė Guru Guru.

– Amžini, mėgaujamės laikinybe, bandydami išsimaudyti miražo jūroje. Neskeštame, nemirštame, nes mirtis – tik iliuzija. Gyvenimas – taip pat.

– Draveni, kvarkai įsuko mus... Galiu kalbėti tik eilėmis. Tai paklausyk:

keistasis

linksmasis

ir tas

kuriam

kvarkstam

kosmose

odisėjiškai

nepermaldaujamas likimas

nepermaldaujami aisčių dievai

tik Žemėje galima

koreguoti savo karma

amžiams atsikratyti jos

todėl kosmose

vėl tampame

neregėtos galybės

verga
paneigę kančią
atvirę reptiloidais
dinozaurais
titanais
beviltiškai
įstringame
neužbaigtų
piramidžių ūke

aisčiai ir baliečiai
reptilijų kiaušiniuos
dera
juos viena mama
peri
kosmoso vertikalė
kyšo
virš ausų aštrių
mano
vaikai ir seneliai
tupintys namuos
dainuokit
the beatles dainas visas
nuo A iki Y
nuo Across the universe
iki You won't see me

ypač
pirmąją
kosmose sunku
nesvarumas
nešvarumas
emigracija misija
priverstinai patriotinė
nova lituanika
o
kurgi tu esi
klaustukas

– Guru Guru, mes artėjame prie kažkokios keistos dvigubos planetos. Mus pasitinka du erdvėlaiviai. Ekrane pasirodo nuožmus reptiloido veidas. Dravenis ir Guru Guru skubiai užsideda driežų kaukes.

– Sveiki, vaikučiai, pagaliau sugrįžote namo! – astronautus džiugiai pasveikino driežinas.

Tik dabar Guru Guru ir Dravenis pastebėjo, kad kaukės įaugo į veidus ir jie pavirto reptiloidais, būtybėmis, iš kurių kilo jų tolimi protėviai.

Kosmosas – tai vieta, kurioje galima gardžiai pasijuokti iš savo humoro ir suprasti, kad esi kvailys. Mes siekiame viršūnės... O kosmosas gi begalinis. Nuo to dar juokingiau. Jėga!

19. Žilvinas

Kai po ilgų klajonių sugrįžti namo – nustembi. O kai sugrįžti po milijono (gal ir daugiau!) metų – tampa sukrėstas, pašiurpęs ir beveik praradęs sveiką protą.

Guru Guru ir Dravenis atsargiai atvėrė erdvėlaivio liuką. Apačioje jų laukė žalčių, driežų ir keisčiausių reptilijų minia. Buvo labai bjauru ir miela. Astronautai išgyveno keisčiausius jausmus.

– Jūsų laukia džiugi staigmena, – abejonės išblaškė aukštas reptiloidas, – sekite paskui mane.

Teko paklusti. Pagaliau astronautai, lydimi draugiškos palydos, pasiekė smaragdinius rūmus ir įžengė į didžiulę salę. Soste sėdėjo dievaitis Žaltys.

– Žilvinas! – instinktyviai šūktelėjo Dravenis.

Astronautai pagarbiai krito ant rubiniais inkrustuoto parketo.

– Kelkitės, vaikučiai, džiaugiuosi, kad Mane pažinote, nepamiršote... Jūs atlikote šventą misiją – suradote Mane, išvadavote Lietuvą iš prakeiksmo, todėl tauta atsities, pakils ir suklestės. Dabar iš Mano dieviško šaltinio nepaliamajam tekės palaima ir atgaiva, – iškilmingai tarė Žilvinas. – Žaviuosi jūsų narsa, drąsa ir pasiryžimu kosmoso gelmėse ieškoti Nova Litanikos... Džiugu, kad pamenate legendas: jose glūdi tiesa... Bet jūs žinote ne viską. O buvo taip... Žalčiažudžių sužeistas, aš paplūdau krauju, bet nemiriau, nes esu dievaitis, todėl skubiai palikau Žemę ir išskridau į Savo dvigubą planetą...

Astronautai pakilo nuo parketo, klausėsi ir pagarbiai žavėjosi dievaičiu Žilvinu, iš kurio spinduliavo išmintis ir begalinis gerumas.

– Niekada nepamirškite Manęs – pagarbos Žalčiui pažeidimas turi net ir kosminių pasekmių... – tęsė Žilvinas.

Guru Guru ir Dravenis žemai nusilenkė.

– Aš jus laiminu, grįžkite į Žemę, nes ten tikrieji jūsų namai.

Audiencija buvo baigta. Guru Guru ir Dravenis dar žemiau (Dravenis kakta net stuktelėjo grindis) nusilenkė ir paliko sosto salę. Tik dabar Dravenis pamatė visą savo gyvenimo freską. Net ir kvailiausi jo gyvenimo poelgiai, nesėkmės, praradimai suspindo didžiule prasme. Dravenis tylėjo, nes suprato, kad nepajėgs TO paaiškinti Guru Guru. Ir nepajėgė.

– Žinau, – paslaptinai šyptelėjo daugžodystės nekenčiantis Guru Guru, – čia žodžiai bejėgiai... Skriskime atgal į Žemę.

Čia autoriai deda tašką ant „i“ raidės, kuris ir taip – priminsime – visada yra lietuvių abėcėlėje.

Viskas. Pabaiga. V a l e*.

Vieta, kurios niekada nepasieks joks erdvėlaivis.

PABAIGA

Vilnius, 2014–2015 m.

legiruotas plienas
mortyra, haubica
čiukčis
kontūzija
Šaolino
Kranas
Tisu
Atonalus
Solfedžio
Heksagrama
Pažadus tesi

Lyva, Algimantas

Li663 Pamestieji: romanas / Algimantas Lyva, Mindaugas Peleckis. – Vilnius: Pasviręs pasaulis, 2015. – 191 p.

ISBN 978-609-8027-13-6

Ekonomikoje ir kultūroje viešpatauja krizės, recesijos, nuosmukiai, todėl romano personažai kartais tampa komiški, ir kai jie kalba išminties žodžius, nežinia, ar juoktis, ar verkti... Galbūt autoriai siekia įkalinti skaitytojus paradoksu narvuose, paklaidinti keistų įvykių ir apmąstymų labirintuose? Ketvirtoje bendroje rašytojų Algimanto Lyvos ir Mindaugo Peleckio knygoje išskyla rimti idėjiniai nesutarimai tarp pagrindinių personažų Guru Guru ir Dravenio. Įdomu, kuo baigsis šis „konfliktas“? Gal tai ir yra šios knygos esmė ir varomoji jėga? Į šį klausimą negali atsakyti net patys autoriai. Laisvė tampa kronikų moto ir amžinu varikliu, todėl keliaujama bet kur, ir ne tik Žemės planetos geografinėse platumose, bet ir kosmoso platybėse ieškoma atsakymų į pagrindinius būties klausimus. Peršasi mintis, kad tik dvasios kalėjime suvokiama tikroji laisvės vertė, todėl ši knyga yra iracionali ir eklektiška, ko, matyt, ir siekė šio keisto kūrinio autoriai.

UDK 821.172-31

ALGIMANTAS LYVA
MINDAUGAS PELECKIS

PAMESTIEJI
Romanas
Tiražas 100 egz.

Redaktorė Janina Peleckienė
Dailininkė Kazimiera Lyvienė
Dizaineris Algimantas K. Lyva
Leidybos vadovas Vincas Akelis

Išleido UAB „Pasviręs pasaulis“
Erfurto g. 48–18, LT-04102 Vilnius
El. paštas: tango@takas.lt

Spausdino UAB „Biznio mašinų kompanija“
J. Jasinskio g. 16 A, LT-01112 Vilnius
www.bmk.lt